

Drífa Kristín Þrastardóttir
Guðný Gerður Gunnarsdóttir

Húsakönnun

Frakkastígur – Grettisgata – Vitastígur – Bergþórugata

Reykjavík 2006

Minjasafn Reykjavíkur
Skýrsla nr. 131

Húsakönnun

Frakkastígur – Grettisgata – Vitastígur – Bergþórugata

Staðgreinireitir 1.190.0 og 1.190.2

Drífa Kristín Þrastardóttir, sagnfræðingur
Guðný Gerður Gunnarsdóttir, borgarminjavörður

Reykjavík 2006

Minjasafn Reykjavíkur
Skýrsla nr. 131

Unnið að beiðni Skipulagsfulltrúa Reykjavíkur
vegna deiliskipulagsvinnu.

Ljósmyndir: Drífa Kristín Þrastardóttir, Minjasafni Reykjavíkur.

Kort: Björn Ingi Edvardsson, Skipulags- og byggingarsviði Reykjavíkur.

Skýrslur Minjasafns Reykjavíkur – Árbæjarsafns.

Ritstjóri: Guðný Gerður Gunnarsdóttir borgarminjavörður

© Minjasafn Reykjavíkur – Árbæjarsafn, Drífa Kristín Þrastardóttir sagnfræðingur.

Mynd á forsíðu:

Séð yfir hluta gamla Austurbæjarins í norðurátt frá Njálsgötu snemma á 5. áratugnum.

Myndin er sennilega tekin af þaki Njálsgötu 40 og fremst á myndinni er húsið
Njálsgata 39. Yfir þvera myndina eru rafmagns- og símalínur. Ljósmyndari Karl
Nielsen. Ljósmyndasafn Reykjavíkur, KAN 001 047 4–1.

Minjasafn Reykjavíkur – Árbæjarsafn

Skýrsla nr. 131

Reykjavík 2006

Öll réttindi áskilin.

Efnisyfirlit

1. Húsakönnun

Formáli.....	5
Byggingarsaga.....	6
Varðveislumat.....	18
Kort Húsverndarskrár Reykjavíkur.....	20

2. Húsaskrá

Bergþórugata 1.....	21
Bergþórugata 3.....	22
Bergþórugata 5.....	23
Bergþórugata 7.....	24
Bergþórugata 9.....	25
Bergþórugata 11.....	26
Bergþórugata 11a.....	27
Bergþórugata 13.....	28
Bergþórugata 15.....	29
Bergþórugata 15a.....	30
Bergþórugata 17.....	31
Bergþórugata 19.....	32
Bergþórugata 21.....	33
Frakkastígur 15.....	34
Frakkastígur 17.....	35
Frakkastígur 19.....	36
Grettisgata 26.....	37
Grettisgata 28.....	38
Grettisgata 28b.....	39
Grettisgata 32.....	40
Grettisgata 32b.....	41
Grettisgata 34.....	42
Grettisgata 36.....	43
Grettisgata 36b.....	44
Grettisgata 38.....	45
Grettisgata 38b.....	46
Grettisgata 40.....	47
Grettisgata 40b.....	48
Grettisgata 42.....	49
Grettisgata 42b.....	50
Grettisgata 44.....	51

Grettisgata 44a.....	52
Njálsgata 25.....	53
Njálsgata 26.....	54
Njálsgata 27.....	55
Njálsgata 27b.....	56
Njálsgata 28.....	57
Njálsgata 29.....	58
Njálsgata 29b.....	59
Njálsgata 30.....	60
Njálsgata 30b.....	61
Njálsgata 31.....	62
Njálsgata 31a.....	63
Njálsgata 32.....	64
Njálsgata 32b.....	65
Njálsgata 33.....	66
Njálsgata 33a.....	67
Njálsgata 33b.....	68
Njálsgata 34.....	69
Njálsgata 35.....	70
Njálsgata 35a.....	71
Njálsgata 36.....	72
Njálsgata 36b.....	73
Njálsgata 37.....	74
Njálsgata 38.....	75
Njálsgata 39.....	76
Njálsgata 39b.....	77
Njálsgata 40.....	78
Njálsgata 40b.....	79
Njálsgata 41.....	80
Njálsgata 42.....	81
Njálsgata 43.....	82
Njálsgata 43a.....	83
Njálsgata 44.....	84
Vitastígur 14.....	85
Vitastígur 14a.....	86
Vitastígur 16.....	87
Vitastígur 18.....	88
Vitastígur 18a.....	89
Vitastígur 20.....	90
Heimildaskrá.....	91
Myndaskrá.....	93

Formáli

Hér fer á eftir könnun byggðar á staðgreinireitum **1.190.0** og **1.190.2** í Reykjavík, en svæðið afmarkast af Frakkastíg, Grettisgötu, Vitastíg og Bergþórugötu. Húsakönnunin er unnin að beiðni Skipulags- og byggingarsviðs Reykjavíkur í samræmi við skipulagslög vegna gerðar deiliskipulags á svæðinu. Þessir reitir eru innan þess svæðis sem varðveisluskrá Reykjavíkur nær til, en það er svæðið innan Hringbrautar / Snorrabrautar. Húsin á þessum reitum voru flest byggð upp úr aldamótunum 1900 eða á tímabilinu 1902–1912, en mörg einnig á 3. og 4. áratugi aldarinnar og þau yngstu á 9. áratugnum. Ekki er um að ræða tæmandi sögulega úttekt á viðkomandi svæði, en þó er skoðað hvaða hús hafa verið byggð á svæðinu í gegnum árin og þau metin sem enn standa. Sú rannsókn er nauðsynleg til að átta sig á samhengi byggðarinnar og þróun svæðisins.

Við mat á varðveislugildi húsa hefur verið beitt svokallaðri SAVE-aðferð (Survey of Architectural Value in the Environment) sem gerð er grein fyrir í ritinu *Leiðbeiningar um gerð bæja- og húsakannana*, útgefnu af Húsafriðunarnefnd ríkisins 1996. Þar er höfð til hliðsjónar dönsk SAVE-aðferð, þar sem lagt er mat á fjóra þætti: *Listrænt gildi, menningarsögulegt gildi, umhverfisgildi og upprunalega gerð. Varðveislugildi húsa* byggist síðan á innbyrðis mati á vægi hvers þáttar og vega þar þýngst gildi byggingarlistar, menningarsögu og umhverfis. Einnig er stuðst við Húsverndarskrá Reykjavíkur, sem gefin var út sem þemahefti með *Aðalskipulagi Reykjavíkur 1996–2016, Húsvernd í Reykjavík, svæðið innan Hringbrautar / Snorrabrautar*. Þar sem húsverndarskráin er ekki að öllu leyti byggð á rannsóknnum heldur á fyrirliggjandi gögnum og úttekt byggðarinnar á staðnum, getur verið nauðsynlegt að gera breytingar eftir nákvæmari húsakönnun.

Mars 2006,

Guðný Gerður Gunnarsdóttir, borgarminjavörður
Minjasafni Reykjavíkur – Árbæjarsafni.

Byggingarsaga

Hér fer á eftir byggingarsöguleg úttekt á tveimur samliggjandi staðgreinireitum í Reykjavík, reitum **1.190.0** og **1.190.2**, sem hlotið hafa verkheitið „Njálsgötureitir“. Áður hefur verið gerð byggingarsöguleg rannsókn á reit **1.190.0** og er stuðst við hana að miklu leyti í eftirfarandi umfjöllun og vísað til hennar um ítarlegri upplýsingar um svæðið.¹

Staðsetning

Reitirnir tveir sem hér eru til umfjöllunar liggja beggja vegna Njálsgötu í norðanverðu Skólavörðuholti. Nyrðri reiturinn, reitur **1.190.0**, afmarkast af Frakkastíg, Grettisgötu, Vitastíg og Njálsgötu. Syðri reiturinn, reitur **1.190.2**, afmarkast af Frakkastíg, Njálsgötu, Vitastíg og Bergþórugötu.

Kort af svæðinu úr Borgarvefsjá.²

Húsagerð og aldur

Alls eru hér til umfjöllunar 70 hús og eru flest þeirra byggð úr timbri, eða 48 hús, en 21 úr steinsteypu og eitt hlaðið úr holsteini. Flest eru húsin einlyft að upphaflegri gerð eða 56 hús. Þar af hafa tíu verið hækkuð um eina hæð. Tólf hús eru tvílyft að upphaflegri gerð og hafa tvö þeirra verið hækkuð, annað upp í þrjár hæðir og hitt upp í fjórar. Einungis tvö önnur hús á reitnum eru hærri en tvær hæðir og eru þau bæði þrílyft.

¹ Hrefna Róbertsdóttir: *Gamli austurbærinn. Timburhúsabyggð í norðanverðu Skólavörðuholti frá byrjun 20. aldar*. Ritroð Árbæjarsafns 2. Reykjavík 1989.

² <http://www.borgarvefsja.is/website/bvs/bvs.html>, 24.03.2005.

Meirihluti húsanna á þessum reitum var byggður á árunum upp úr aldamótunum 1900. Tvö elstu húsín voru byggð árið 1902 og standa þau við Grettisgötu, en Grettisgötuhausin sem hér um ræðir voru aðallega reist á árunum 1902–1906. Njálsgötuhausin risu flest á árunum 1904–1907. Alls eru 45 hús af þeim 70 sem nú standa á reitunum byggð á tímabilinu 1902–1912. Mörg húsanna voru einnig byggð á 3. og 4. áratugnum eða 21 hús á árunum 1919–1935. Síðan hefur aðeins eitt og eitt hús risið á reitunum, eitt árið 1960 og þrjú á 9. áratugnum, það síðasta árið 1989. Þau voru öll byggð í staðinn fyrir eldri hús sem voru rifin. Annars er óvenjulegt á þessu svæði að margar kynslóðir húsa hafi staðið á sömu lóð. Þorri húsanna sem upphaflega var reistur á lóðunum stendur þar enn.

Svæðið á korti frá árinu 1902. Sjá má að tvö hús eru risin sunnan Grettisgötu, en það eru elstu húsín á reitunum sem hér um ræðir, Grettisgata 28 og Grettisgata 32b.³

Það er einkum ein húsagerð sem setur svip sinn á byggðina sem hér er til umfjöllunar en það er ákveðin gerð lítilla og látlausra timburhúsa sem algeng varð í Reykjavík á fyrsta áratugi 20. aldarinnar. Sú húsagerð er ráðandi á reitnum milli Grettisgötu og Njálsgötu og einkennir einnig byggðina við Njálsgötu sunnanverða. Einkenni þessara húsa eru að þau eru lítil, lágreist, laus við allt skraut og einföld að frágangi. Yfirleitt eru þau einlyft eða voru það upphaflega, ýmist með lágu risi eða nýtanlegri rishæð og standa á lágum steinkjallara. Gengið var inn í þessi hús um inngönguskúr á gafli eða bakhlið. Að utan voru þau jafnan klædd með bárujárn á veggjum og þaki. Þessi hús voru sjaldnast með porti eða kvistum en sumum þeirra hefur þó verið breytt í þá veru. Algengt var einnig að byggt væri við þessi hús.⁴ Dæmi um einföld bárujárnshús sem enn halda sínu gamla lagi að mestu eru húsín Grettisgata 40, Njálsgata 35a og Njálsgata 43.

³ Reykjavík 1902. Hluti af korti Landmælingadeildar herforingjaráðsins í Kmh. Minjasafn Reykjavíkur – Árbæjarsafn.

⁴ Hrefna Róbertsdóttir: *Gamli austurbærinn*, bls. 52–53 – *Skrá yfir friðuð hús og hús í vörslu safna*, bls. 112.

Húsin Njálsgata 41 og Njálsgata 43 á mynd frá um 1941–1943. Lengst til vinstri er bakhúsið Grettisgata 42b, en á milli þess og Njálsgötu 41 sést í bakhlið húsanna nr. 44 og 44a við Grettisgötu. Ljós. Karl Nielsen.⁵

Þegar byggt var port á þessi einföldu timburhús tóku þau stundum á sig svip svokallaðra sveitserhúsa en einnig eru fáein timburhús á þessum reitum sem hafa frá upphafi átt meira skylt með sveitserhúsum en einföldum bárujárnshúsum. Sveitser er norskt byggingarlag sem barst til landsins í kringum aldamótin 1900 og Íslendingar aðlöguðu að íslenskum aðstæðum. Þessi hús stóðu yfirleitt á hærri kjallara en litlu timburhúsin og voru byggð með háu porti, risi og stóru þakskeggi og jafnvel útskornu skrauti undir þakskeggi og gluggum.⁶ Húsið Grettisgata 26 er dæmi um hús sem byggt var í anda sveitserhúsanna.

Eitt af því sem einkennir timburhúsabygginguna á þessu svæði er mikill fjöldi bakhúsa, en á þeim tíma þegar svæðið var að byggjast upp var jöfnum höndum byggt á framlóðum og baklóðum, enda var þá mikill húsnaðisskortur í bænum. Flest bakhúsin eru því á svipuðum aldri og af svipaðri gerð og timburhúsin sem standa við götu. Síðar var byggðin einnig þétt með byggingu fleiri bakhúsa.

Þrjú yngri timburhús standa á meðal þeirra eldri á reitnum milli Grettisgötu og Njálsgötu og við Njálsgötu sunnanverða. Þau voru öll byggð sem bakhús á 3. áratugnum og svipar að mestu leyti til eldri timburhúsanna að gerð og frágangi, utan þess að ekki var gengið inn í þau um inngönguskúra heldur voru á þeim steinsteyptar tröppur að inngangi á framhlið eða gafli. Tvö þessara húsa voru upphaflega einlyft en hafa síðar verið hækkuð og eitt er tvílyft að upphaflegri gerð.

Á reitnum milli Njálsgötu og Bergþórugötu er húsagerðin blandaðri og misleitari en á reitnum norðan Njálsgötu og má segja að byggðin þar endurspegli þá þróun sem átti

⁵ Ljósmyndasafn Reykjavíkur, KAN 001 050 3–2.

⁶ Hrefna Róbertsdóttir: *Gamli austurbærinn*, bls. 43 og 52–53 – Hörður Ágústsson: *Íslensk byggingararfleifð I*, bls. 112 – *Skrá yfir friðuð hús og hús í vörslu safna*, bls. 109–111.

sér stað í skipulagsmálum borgarinnar frá upphafi aldarinnar og fram á millistríðsárin. Húsin sunnanmegin Njálsgötu tilheyra flest hinni lágreistu timburhúsabyggð sem einkennir reitinn norðan Njálsgötu en húsin sem standa við Bergþórugötu á sama reit eru hins vegar öll steinsteyppt og voru flest byggð á fyrri hluta 3. áratugarins. Yfirleitt eru þetta einföld steinsteypuhús og flest voru upphaflega einlyft með kjallara og risi og svipaði raunar til einföldu bárujárnshúsanna að fyrirkomulagi og gerð, enda höfðu þau sömu einkenni, voru lítil, lágreist, oftast án skrauts og einföld og látlaus að frágangi.⁷ Fáein þessara húsa voru byggð sem stakstæð hús en önnur voru byggð tvö og tvö saman eða með það í huga að þau yrðu hluti af sambyggðri húsaröð, enda voru á þessum tíma í mótun skipulagshugmyndir sem gerðu ráð fyrir samfelldum röðum húsa við flestar götur í Reykjavík. Síðan hafa þessi hús mörg verið hækkuð um eina hæð og sum einnig breikkuð en önnur eru enn óbreytt að mestu.

Bergþórugata í febrúar 2006.

Nokkur steinsteypuhús standa einnig innan timburhúsabyggðarinnar við Njálsgötu og Grettisgötu og voru þau byggð á mismunandi tímum og bera hvert um sig einkenni síns tíma. Eitt var reist árið 1919 og tvö á 3. áratugnum, auk þess sem eitt hús hlaðið úr holsteini var reist á 3. áratugnum. Tvö voru reist á 4. áratugnum, eitt árið 1960 og eitt seint á 9. áratugnum. Tvö steinsteypuhús frá 9. áratugnum standa einnig meðal húsanna við Bergþórugötu. Ekki verður hér farið út í að lýsa húsagerð á hverjum þeim tíma þegar þessi hús voru byggð en þau eiga það flest sammerkt, einkum hin yngri, að vera bæði mun stærri og hærri en timburhúsin og falla þar af leiðandi ekki vel að byggðinni.

Breytingar

Margvíslegar breytingar hafa verið gerðar á timburhúsunum á þessu svæði og einungis örfá þeirra hafa staðið svo að segja óbreytt frá því að þau voru byggð. Mörg hafa þó einungis tekið litlum breytingum og hafa haldið sínu gamla lagi að mestu. Oftast hafa þá inngönguskúrarnir verið stækkaðir eða kvistir byggðir á húsin.⁸

⁷ Skrá yfir friðuð hús og hús í vörslu safna, bls. 119.

⁸ Hrefna Róbertsdóttir: Gamli austurbærinn, bls. 47.

Algennt er einnig að stærri viðbyggingar hafi verið byggðar við húsin. Mörg hafa verið lengd á þann hátt að inngönguskúr við gafl hefur verið rifinn og timburviðbygging af svipaðri breidd byggð meðfram öllum gaflinum. Sum hafa einnig verið stækkuð með steinsteyptri viðbyggingu við gafl. Slíkar viðbyggingar eru ekki í samræmi við gerð timburhúsanna, enda voru þær yfirleitt ætlaðar sem upphafið að stærri steinsteypuhúsum sem áttu að koma í staðinn fyrir eldri húsin en voru aldrei byggð.⁹

Mörg húsanna hafa einnig verið hækkuð með einhverjum hætti. Á sumum þeirra hefur það verið gert með því að kvistir hafa verið stækkaðir og þakinu lyft upp í fulla lofthæð, annað hvort öðru megin eða báðum megin. Önnur hafa verið hækkuð með því að byggja á þau port og sum hafa verið sett á hærri kjallara en þau stóðu upphaflega á. Þá hafa allmörg húsanna verið hækkuð um heila hæð og sum hafa bæði verið hækkuð og stækkuð og jafnvel tvöfölduð að stærð frá því sem upphaflega var. Mörg húsanna hafa að miklu leyti haldið upprunalegum einkennum sínum þrátt fyrir að þau hafi verið hækkuð eða stækkuð. Önnur eru hins vegar nánast óþekkjanleg frá upphaflegri gerð og er það oft fyrir þá sök að þau hafa þá einnig verið múrhúðuð og gluggum þeirra breytt í stíl við steinsteypuhús.¹⁰ Sem dæmi má nefna annað af tveimur elstu húsunum á reitunum, Grettisgötu 28, sem var hækkað á 5. áratugnum og síðar múrhúðað og er nú gjörbreytt frá því sem upphaflega var.

Eins og áður segir hafa steinsteyptu húsin við Bergþórugötu einnig mörg verið hækkuð um eina hæð og sum hafa jafnframt verið lengd meðfram götu en þessar breytingar hafa ýmist verið framkvæmdar á næstu tveimur áratugum eftir að húsin voru reist eða ekki fyrr en á síðustu 25 árum. Þessi hús hafa jafnan haldið sínum upphaflegu einkennum þó þau hafi verið stækkuð en þó er það ekki algilt.

Grettisgata í júní 1962. Fremst til hægri á myndinni má sjá húsið Grettisgötu 28 eftir að það var hækkað og múrhúðað. Húsið Grettisgata 32 fyrir miðri mynd er þarna nýrrið en við hliðina á því er múrhúðað timburhús, Grettisgata 30, sem rífið var árið 1994.¹¹

⁹ Hrefna Róbertsdóttir: *Gamli austurbærinn*, bls. 48.

¹⁰ Hrefna Róbertsdóttir: *Gamli austurbærinn*, bls. 48–49.

¹¹ Ljósm. óþekktur. Minjasafn Reykjavíkur – Árbæjarsafn, abs. 1–1485.

Höfundar

Fátt er vitað með vissu um höfunda timburhúsanna á svæðinu. Til eru upphaflegar teikningar að mörgum þeirra en þær eru sjaldnast merktar. Þó hefur Jóhannes Lárusson trésmiður merkt sér teikninguna að Grettisgötu 38 og Sig. Kr. Guðlaugsson hefur teiknað parhúsið Njálsgötu 33 og 33a. Hins vegar er vitað hverjir fyrstu eigendur flestra húsanna voru og kemur þá í ljós að trésmiðir voru langfjölmennasti hópurinn. Ekki er ólíklegt að þeir hafi sjálfir gert uppdrættina að húsum sínum. Nokkrir þeirra hafa byggt fleiri en eitt hús á svæðinu og hafa þeir þá jafnan selt húsin jafnharðan og þeir byggðu þau. Guðmundur Jakobsson trésmiður virðist hafa verið afkastamestur en hann byggði fjögur hús á svæðinu (Njálsgötu 33b, Njálsgötu 39 og 39b og Njálsgötu 40b). Jóhannes Lárusson, sá sem teiknaði Grettisgötu 38, byggði einnig annað hús á svæðinu (Njálsgötu 27), og Guðmundur Ásbjarnarson, Bjarni Jónsson, Guðmundur Brynjólfsson, Árni Jósefsson og Jóhann Hafliðason byggðu allir tvö hús hver.

Vitað er um höfunda allra steinsteypuhúsanna nema fimm. Guðmundur H. Þorláksson byggingarmeistari teiknaði fjögur húsanna við Bergþórugötu auk eina hússins á svæðinu sem hlaðið er úr holsteini, en það stendur við Vitastíg. Þorlákur Ófeigsson byggingarmeistari teiknaði tvö af húsunum við Bergþórugötu. Einar Erlendsson arkitekt teiknaði eitt hús við Bergþórugötu og eitt við Njálsgötu og Vilhjálmur Ingvarsson og Jens Eyjólfsson byggingarmeistari teiknuðu hvor um sig eitt hús við Bergþórugötu. Stefán Einarsson teiknaði steinsteypu hús við Njálsgötu, Jón Víðis landmælingamaður annað og Jóhann Friðjónsson arkitekt teiknaði eitt hús við Grettisgötu. Tvö yngstu húsin við Bergþórugötu teiknuðu arkitektarnir Eðvarð Guðmundsson og Sigurður Kjartansson hjá E.S. teiknistofunni, en yngsta húsið á svæðinu, sem stendur við Grettisgötu, teiknaði Ágúst Þórðarson byggingarfræðingur. Ekki vitað um höfunda tveggja steinsteypuhúsanna við Bergþórugötu, eins við Grettisgötu og tveggja við Vitastíg.

Saga reitsins

Upphaf byggðar í norðanverðu Skólavörðuholti má rekja til hinnar svokölluðu byggingarsprengingar sem varð í Reykjavík í upphafi 20. aldarinnar. Á síðari hluta 19. aldar var Skólavörðuholtið einkum notað til grjótnáms, en árið 1892 var svæðið í norðanverðu holtinu lagt undir verslunarlóð bæjarins. Þá var bærinn tekinn að þenjast út og nauðsynlegt reyndist að færa út mörk verslunarlóðarinnar. Um aldamótin 1900 hafði íbúafjöldi bæjarins margfaldast og á fyrstu árum 20. aldarinnar var húsnæðisekla orðin mikil. Bærinn tók þá að stækka hratt og teygði byggðin sig mest í austurátt og upp í Skólavörðuholtið. Norðanvert Skólavörðuholtið var það svæði sem fyrst byggðist. Göturnar ofan við Laugaveg, Grettisgata og Njálsgata, tóku að byggjast strax upp úr aldamótunum 1900 og síðan færðist byggðin smám saman upp í holtið. Frakkastígur var lagður árið 1903 og Vitastígur árið 1907. Þarna í útjaðri bæjarins byggðist upp ný íbúðarbyggð á tiltölulega fáum árum og var svæðið að miklu leyti fullbyggt þegar á fyrsta áratugi aldarinnar.¹²

¹² Hrefna Róbertsdóttir: *Gamli austurbærinn*, bls. 11–14 – Klemens Jónsson: *Saga Reykjavíkur*. Síðara bindi, bls. 156–157 – Guðjón Friðriksson: *Saga Reykjavíkur*. Fyrri hluti, bls. 40 og síðari hluti, bls. 107 – Páll Línal: *Reykjavík. Sögustaður við Sund*, 3. bindi, bls. 60–61 – Árni Óla: „Nafngiftir gatna í Reykjavík“, bls. 272 og 278.

Útsýni yfir Austurbæinn af Skólavörðuholti skömmu upp úr 1920. Vel má greina nokkur hús við Njálsgötu, t.d. bakhúsið Njálsgötu 40b fyrir miðju og Njálsgötu 40, 42 og 44 þar fyrir aftan. Húsið sem snýr göflum þvert á hin húsinn er fyrsta húsið sem reis við Bergþórugötu norðanverða, en það hefur nú verið rífið.

Ljós. Karl Nielsen.¹³

Sú gerð lítilla og einfaldra timburhúsa sem áður er lýst var nær einráð í þessari byggingarsprengju. Á tímabilinu 1880–1905 hafði alþýðufólk í Reykjavík byggt sér svokallaða steinbæi til íbúðar en svo virðist sem þessi litlu timburhús hafi tekið við af steinbæjunum sem hýbýli alþýðufólksins.¹⁴ Húsin í norðanverðu Skólavörðuholtinu voru að stórum hluta byggð af iðnaðarmönnum, einkum trésmiðum og steinsmiðum, en margir þeirra seldu hús sín jafnharðan og þau voru byggð. Þó voru iðnaðarmenn nokkuð stór hluti þess fólks sem upphaflega bjó sér heimili í þessum húsum, eða um fjórðungur íbúanna. Stærsti hópurinn eða um tveir þriðju hlutar íbúanna virðast hins vegar hafa verið fólk sem starfaði við almenna landvinnu og sjómennsku, svo sem tómthúsmenn, lausamenn, verkamenn og sjómenn. Einstaka kaupmaður bjó þarna en fólk í þjónustugreinum virðist ekki hafa sest að í þessu nýja úthverfi.¹⁵ Í mörgum húsanna höfðu íbúarnir einhvern smáatvinnurekstur, oftast í kjallara, en slíkt fyrirkomulag var algengt á þessum tíma í Reykjavík. Yfirleitt var um að ræða verkstæði af einhverju tagi og voru trésmiðaverkstæði algengust í fyrstu. Fljótlega komu einnig til sögunnar annars konar iðnverkstæði, svo sem skóvinnustofur, blikksmiðjur og verkstæði fyrir húsgagnagerð og bólstrun, sem og verslanir með nauðsynjavöru og annan varning, en þeim fjölgaði einkum eftir 1920.¹⁶

Á þeim tíma þegar þessi hús voru byggð og göturnar voru lagðar voru skipulagsmál bæjarins fremur stutt á veg komin og ekki hafði verið mótuð nein heildarstefna í skipulagsmálum. Þó voru ýmsar reglur í gildi sem komu í veg fyrir að byggðin þróaðist af handahófi. Árið 1903 var sett viðamesta byggingarsamþykkt fyrir

¹³ Ljósmyndasafn Reykjavíkur, KAN 001 046 3–2.

¹⁴ Hrefna Róbertsdóttir: *Gamli austurbærinn*, bls. 53–54 og 69.

¹⁵ Hrefna Róbertsdóttir: *Gamli austurbærinn*, bls. 61–64 og 70.

¹⁶ Hrefna Róbertsdóttir: *Gamli austurbærinn*, bls. 64–66.

bæinn fram að því. Samkvæmt henni áttu hús á hornlóðum að vera hornsneidd og var því fylgt eftir á þeim hornhúsum sem reist voru eftir gildistöku samþykktarinnar árið 1904. Þá var stærð húsa háð lóðarstærð að því leyti að óbyggður hluti lóðarinnar mátti ekki vera minni en hússtæðið. Allstórar lóðir fylgdu upphaflega flestum húsum á þessu svæði en þar sem að oft var einnig leyft að byggja á baklóðunum þrengdist fljótt um mörg húsanna. Með þessari byggingasamþykkt varð einnig skylda að klæða bæði þök og veggj húsa með bárujárni og var því ákvæði vel fylgt eftir.¹⁷

Útsýni niður Frakkastíg og yfir timburhúsabyggðina í norðanverðu Skólavörðuholti, líklega upp úr 1920. Meðal annars má sjá gafl hússins nr. 19 við Frakkastíg (vinstra megin við hvíta húsið fremst á myndinni) og tvílyfta timburhúsið Njálsgötu 32b, sem byggt var árið 1920.

Ljósm. Magnús Ólafsson.¹⁸

Tímabilið þegar timburhúsabyggðin í norðanverðu Skólavörðuholti reis var lokaskeið timburhúsabygginga í Reykjavík. Eftir stórbrunann í miðbæ Reykjavíkur árið 1915 var samþykktur viðauki við byggingarreglugerðina frá 1903 þar sem kveðið var á um að ekki mætti „byggja neitt hús í Reykjavíkurbæ úr öðru efni en steini eða steinsteypu, eða öðru efni, ekki ótraustara eða óeldtryggara“.¹⁹ Eftir það tók því sem næst fyrir byggingu timburhúsa í Reykjavík og steinsteypa tók við sem aðalbyggingarefnið. Þó var gerð undantekning fyrir timburhús sem voru ekki stærri en 75 fermetrar, ekki hærri en tvílyft og stóðu stakstæð í vissri fjarlægð frá götu og lóðarmörkum.²⁰ Nokkur hús voru reist innan timburhúsabyggðarinnar sem hér um ræðir eftir 1915, eins og áður er nefnt. Flest þeirra eru steinsteypuhús en þó eru á meðal þeirra þrjú timburhús, byggð á baklóðum á árunum 1920–1923, og virðast þau öll hafa uppfyllt þau skilyrði sem þurfti til að byggja timburhús á þeim árum. Steinsteypuhúsin voru flest reist á árunum 1919–1927 og tvö á 4. áratugnum. Tvö voru byggð á baklóðum en önnur úti við götu þar sem fyrir var ónýtt rými eða eldra hús sem flutt var á baklóð.

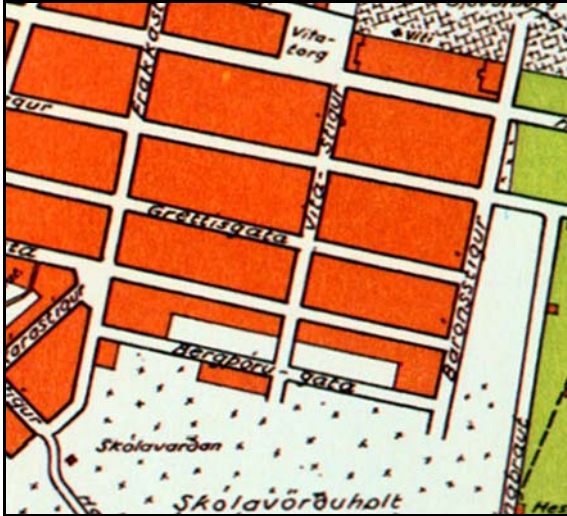
¹⁷ Hrefna Róbertsdóttir: *Gamli austurbærinn*, bls. 21–22.

¹⁸ Ljósmyndasafn Reykjavíkur, MAÓ 1082.

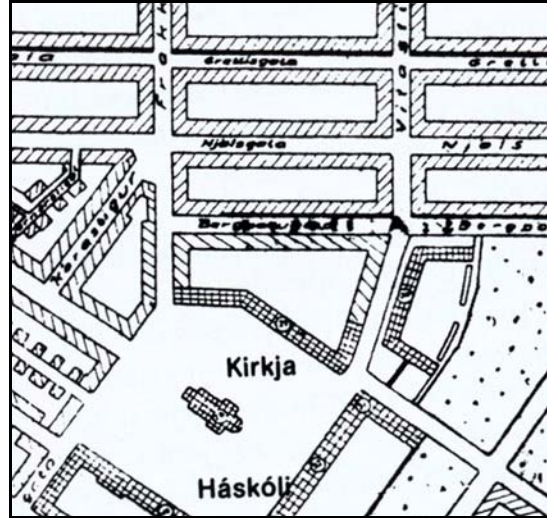
¹⁹ Hrefna Róbertsdóttir: *Gamli austurbærinn*, bls. 23 – *Stjórnartíðindi fyrir Ísland árið 1915 B*, bls. 152.

²⁰ Hrefna Róbertsdóttir: *Gamli austurbærinn*, bls. 23 – *Stjórnartíðindi fyrir Ísland árið 1915 B*, bls. 152.

Á svipuðum tíma og timburhúsabyggðin var þétt með þessum hætti fór Bergþórugatan að byggjast. Fyrstu húsinn sem risu við götuna voru nokkur timburhús sem byggð voru árið 1920. Stóð eitt þeirra norðan við götuna, á þeim hluta Bergþórugötu sem hér er til umfjöllunar. Á næstu sjö árum varð efsti hluti götunnar fullbyggður að mestu og voru þá einvörðungu byggð þar steinsteypt hús. Að baki húsanna var lagður stígur til flutninga (öskustígur) og lá hann upprunalega í gegnum reitinn allan frá Vitastíg að Frakkastíg, í framhaldi af samskonar stíg á reitnum austan við þennan, en síðar hefur stígunum verið lokað til vesturs af lóðahöfum sem hafa stundað eins konar landnám og stækkað lóðir sínar út á stíginn.

Svæðið á korti frá 1920.²¹

Svæðið á skipulagsuppdrættinum frá 1927.²²

Á þessum tíma var farinn að komast nokkur skriður á skipulagsmál í bænum. Árið 1921 voru samþykkt fyrstu skipulagslögin fyrir Reykjavík og í framhaldinu var lagður fram skipulagsuppdráttur sem bæjarstjórn samþykkti árið 1927. Uppdrátturinn náði til svæðisins innan Hringbrautar (þ.e. núverandi Ánanausta, Hringbrautar, Þorfinnsgötu, Snorrabrautar) og Skúlagötu og var fyrsta heildarskipulagið sem gert var fyrir Reykjavík. Í þessu nýja skipulagi var gert ráð fyrir samfelldum röðum tveggja og þriggja hæða steinhúsa meðfram flestum götum, en slík skipulagsgerð er nefnd blokkbygging eða randbyggð og þekkist m.a. frá Kaupmannahöfn og Berlín. Hús þessi voru eins konar forverar blokkanna sem síðar var farið að byggja. Voru menn sammála um að húsnaði sem þetta væri hagkvæmast í byggingu og myndi henta vel efnalitlu fólki.²³ Steinsteypuhúsin sem standa við efsta hluta Bergþórugötu voru flest byggð á fyrri hluta 3. áratugarins, nokkru áður en skipulagsuppdrátturinn var samþykktur, en byggðin við götuna ber samt sem áður vitni um þær skipulagshugmyndir sem voru ríkjandi á þessum tíma og þá áherslu sem lögð var á að hús yrðu sambyggð. Á 3. og 4. áratugnum var nokkrum húsanna einnig breytt til samræmis við hugmyndir um randbyggð og voru þau þá annað hvort hækkuð um eina hæð eða lengd meðfram götu.

²¹ Reykjavík 1920. Hluti af korti eftir Egil Hallgrímsson. Minjasafn Reykjavíkur – Árbæjarsafn.

²² Hér tekið eftir: Trausti Valsson: *Skipulag byggðar á Íslandi frá landnámi til líðandi stundar*. Reykjavík 2002. Bls. 124–125.

²³ Páll Línal: *Bæirnir byggjast*, bls. 186–188 – Guðjón Friðriksson: *Saga Reykjavíkur*. Síðari hluti, bls. 113, 117–118 – Trausti Valsson: *Reykjavík. Vaxtarbroddur*, bls. 42–43 – Trausti Valsson: *Skipulag byggðar á Íslandi*, bls. 122–123 – Nikulás Úlfar Másson: „Ágrip byggðarpróunar í Reykjavík“, bls. 22.

Sumar þeirra breytinga sem gerðar voru á timburhúsunum neðar í holtinu á þessum tíma má líklega einnig rekja til skipulagshugmynda 3. og 4. áratugarins. Fyrirætlanir um þéttingu byggðarinnar á þessum tíma birtast til dæmis í þeim steinsteypu viðbyggingum sem reistar voru við gafl nokkurra timburhúsanna og áttu verða upphafið að stærri steinsteypuhúsum sem kæmu í stað timburhúsanna.²⁴ Einnig voru að minnsta kosti tvö ný hús byggð við Njálsgötu á þessum tíma sem tóku mið af skipulaginu frá 1927 (Njálsgata 35 og Njálsgata 36). Í öðru tilfellinu var eldra hús fært á baklóð til að rýma fyrir nýja húsinu. Skipulagstillagan frá 1927 gerði einmitt ráð fyrir að eldri timburhús yrðu fjarlægð eða rifin þar sem þess þyrfti og stærri steinsteyppt hús yrðu byggð í staðinn. Út af þessu risu gífurlegar deilur í bænum og fór svo að skipulagsupprátturinn var aldrei lagður fyrir ráðherra til staðfestingar og var loks felldur úr gildi árið 1933. Má þakka þessu, auk kreppunnar á 4. áratugnum, að ekki var gengið lengra í útrýmingu á timburhúsunum, sem nú eru eitt helsta einkenni íbúðabyggðarinnar í gamla austurbænum.²⁵

Njálsgata að vetrarlagi, sennilega á 5. áratugnum. Vinstra megin má sjá brunagaflinn á húsinu nr. 36, sem reist var árið 1935, og þar við hliðina timburhúsið nr. 34, sem var hækkað og múr-húðað árið 1942. Hinum megin við götuna stendur parhúsið Njálsgata 33–33a og lengst til hægri sést í endann á steinsteypuhúsinu Njálsgötu 35, sem var reist árið 1932.

Ljós. Karl Nielsen.²⁶

Frá því að Bergþórugata varð fullbyggð á þeim kafla sem hér um ræðir hafa einungis fáein hús verið reist á reitunum tveimur sem hér eru til umfjöllunar. Tvö hús voru byggð við Njálsgötu á 4. áratugnum, eins og áður er nefnt, og árið 1960 var reist steinsteyppt fjölbýlishús við Grettisgötu og eldra hús á lóðinni þá rífið. Ekki var síðan

²⁴ Hrefna Róbertsdóttir: *Gamli austurbærinn*, bls. 25.

²⁵ Hrefna Róbertsdóttir: *Gamli austurbærinn*, bls. 25 – Nikulás Úlfar Mátsson og Margrét Jónasdóttir: *Byggingasaga*. Skýrslur Árbæjarsafns XVII, Reykjavík 1993.

²⁶ Ljósmyndasafn Reykjavíkur, KAN 001 044 2–1.

byggt aftur á reitunum fyrr en árið 1980 en þá var rífið eina timburhúsið sem stóð við Bergþórugötu norðanverða og í staðinn reist stærra steinsteypuhús sem felld var að húsunum sitt hvorum megin. Seinna á 9. áratugnum voru einnig reist tvö stór fjölbýlishús á svæðinu, annað ofarlega við Bergþórugötu og hitt við Grettisgötu. Í báðum tilvikum þurftu eldri hús að víkja.

Reitirnir á korti frá 1953.²⁷

Í skipulagsáætlunum sem gerðar hafa verið fyrir Reykjavík, sést að þetta svæði hefur ávallt verið skipuleggjendum höfuðverkur. Jafnan hafa verið uppi áætlanir um stórfelldar breytingar sem yfirleitt áttu að miða að því að þétta og hækka byggðina úti við göturnar og hreinsa til á baklóðunum. Stóru steinsteypuhúsin í hverfinu eru arfur þeirrar stefnu. Á síðustu árum er aftur á móti farið að stefna að því að nýja byggðin lagi sig að þeirri gömlu, en ekki öfugt.²⁸ Sem dæmi má nefna nýlegar viðbyggingar við tvö af timburhúsunum við Njálsgötu (Njálsgötu 28 og Njálsgötu 41), en þar hafa viðbyggingarnar verið reistar að baki eldri húsunum sem haldið hafa sínu upprunalega lagi og einkennum þrátt fyrir stækkunina.

Í dag er fyrst og fremst íbúðabyggð á svæðinu í norðanverðu Skólavörðuholti og atvinnustarfsemi í húsunum hefur að mestu lagst af.

²⁷ Reykjavík 1953. Hluti af korti Mælingadeildar Reykjavíkur. Minjasafn Reykjavíkur – Árbæjarsafn.

²⁸ Hrefna Róbertsdóttir: *Gamli austurbærinn*, bls. 70.

Nafngiftir gatnanna

Fram á fyrstu áratugi 20. aldar tíðkaðist að ný götunöfn í Reykjavík væru dregin af staðháttum eða nöfnum býla. Þegar Reykjavík tók að þenjast út mynduðust margar nýjar götur að samtímis og dugði gamla aðferðin þá ekki lengur. Það varð þá úr að í heilum hverfum skyldu vera götunöfn sem minntu hvert á annað. Nafngiftir sem vísa til persóna úr fornsögunum eiga meðal annars rót sína að rekja til þessarar ákvörðunar.²⁹

Bergþórugata

Gatan er nefnd eftir Bergþóru Skarphéðinsdóttur, húsfreyju á Bergþórshvoli í Landeyjum, eiginkonu Njáls Þorgeirssonar bónda þar, en um þau er fjallað í Brennu-Njáls sögu.³⁰

Frakkastígur

Frakkastígur dregur nafn af því að Frakkar reistu spítala innarlega í Skuggahverfinu um aldamótin. Frakkastígur var gerður árið 1903.³¹

Grettisgata

Gatan er nefnd eftir Gretti Ásmundarsyni fornkappa sem segir frá í Grettissögu. Grettisgata fór að byggjast rétt eftir síðustu aldamót en götunnar var fyrst getið í manntali árið 1898.³²

Njálsgata

Gatan heitir eftir Njáli Þorgeirssyni sem frá segir í Njáls sögu.³³

Vitastígur

Vitastígur er kenndur við við innsiglingarvita sem einu sinni var í Skuggahverfinu rétt hjá Helgastöðum norðan við Bjarnaborg, þar sem ákveðin voru eystri takmörk verslunarlóðar kaupstaðarins árið 1892. Vitastígur var lagður árið 1907.³⁴

²⁹ Árni Óla: „Nafngiftir gatna í Reykjavík“, bls. 279.

³⁰ Páll Línal: *Reykjavík. Sögustaður við Sund*, 1. bindi, bls. 86.

³¹ Páll Línal: *Reykjavík. Sögustaður við Sund*, 1. bindi, bls. 140.

³² Páll Línal: *Reykjavík. Sögustaður við Sund*, 1. bindi, bls. 168.

³³ Páll Línal: *Reykjavík. Sögustaður við Sund*, 2. bindi, bls. 190.

³⁴ Árni Óla: „Nafngiftir gatna í Reykjavík“, bls. 278.

Varðveislumat

Við mat á varðveislugildi byggðar er beitt svokallaðri SAVE-aðferð (Survey of Architectural Value in the Environment) sem gerð er grein fyrir í ritinu *Leiðbeiningar um gerð bæja- og húsakannana*, útgefnu af Húsafriðunarnefnd ríkisins 1996. Þar er höfð til hliðsjónar dönsk SAVE-aðferð, þar sem lagt er mat á fjóra þætti: *Listrænt gildi, menningarsögulegt gildi, umhverfisgildi og upprunalega gerð*. Varðveislugildi húsa byggist síðan á innbyrðis mati á vægi hvers þáttar og vega þar þýngst gildi byggingarlistar, menningarsögu og umhverfis. Einnig er stuðst við Húsverndarskrá Reykjavíkur sem gefin var út sem þemahefti með *Aðalskipulagi Reykjavíkur 1996–2016, Húsvernd í Reykjavík, svæðið innan Hringbrautar / Snorrabrautar*.

Til umfjöllunar eru tveir staðgreinireitir, reitur **1.190.0**, sem afmarkast af Frakkastíg, Grettisgötu, Vitastíg og Njálsgötu, og reitur **1.190.2**, sem afmarkast af Frakkastíg, Njálsgötu, Vitastíg og Bergþórugötu.

HÚSVERNDARSKRÁ REYKJAVÍKUR

Varðveislumat húsa á ofangreindum staðgreinireit:

LJÓSGULUR FLOKKUR: Byggðamynstur sem lagt er til að vernda. Verndun byggðamynsturs tekur til eldri byggðar innan reita. Breytingar skulu taka mið af mælikvarða byggðar og hlutföllum húsa.

Frakkastígur – Grettisgata – Vitastígur – Njálsgata
Hluti af einni heillegustu byggð timburhúsa í Reykjavík.

Njálsgata sunnanverð, milli Frakkastígs og Vitastígs
Hluti af einni heillegustu byggð timburhúsa í Reykjavík. Verndunin tekur til timburhúsa sunnan Njálsgötu, auk húsanna Frakkastígs 17 og 19 og Vitastígs 18.

Í Húsverndarskrá Reykjavíkur er hið vel varðveitta byggðamynstur reitanna milli Frakkastígs, Laugavegs, Vitastígs og Njálsgötu talið hafa mikið varðveislugildi. Þar sem timburhúsaröðin sunnan Njálsgötu er hluti þess byggðamynsturs teljast húsinn þar einnig hafa mikið gildi til varðveislu og er því lagt til að þau njóti einnig verndar í ljósgulum flokki, verndun byggðamynsturs.

APPELSÍNUGULUR FLOKKUR: Hús byggð fyrir 1918. Um hús í appelsínugulum flokki gildir að þau eru háð lögum um húsafriðun nr. 104/2001, 6. grein, um allar breytingar á núverandi ástandi.

Frakkastígur 15, 17 og 19

Grettisgata 26, 28, 32b, 36, 38, 38b, 40, 42, 42b, 44 og 44a

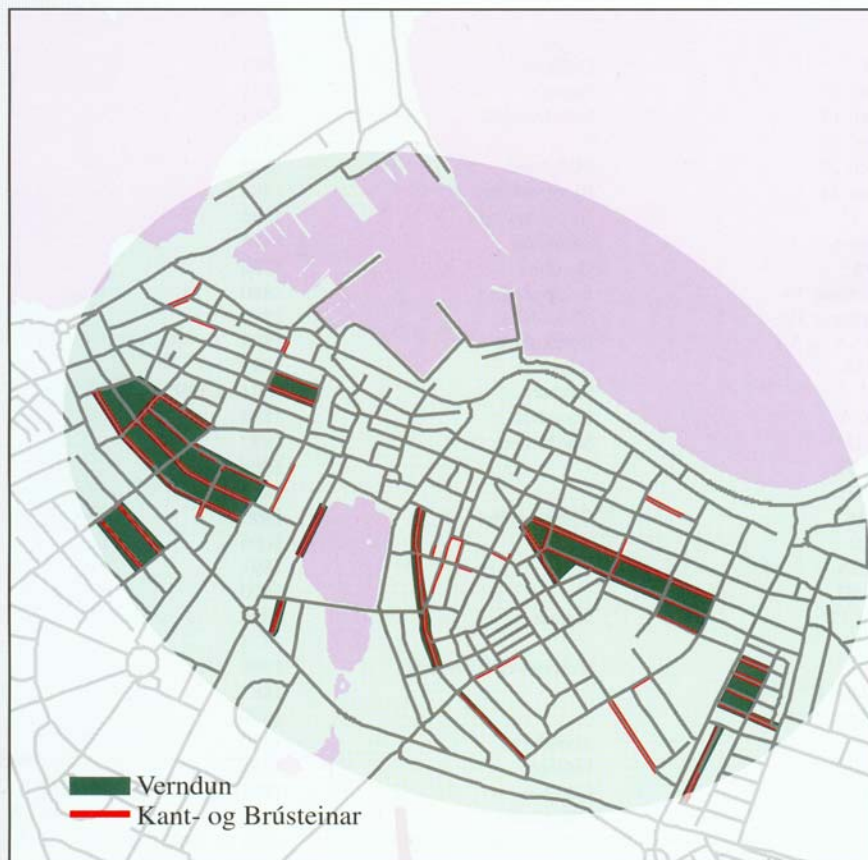
Njálsgata 25, 26, 27, 27b, 28, 29, 29b, 30, 30b, 31, 32, 33, 33a, 33b, 34, 35a, 36b, 37, 38, 39, 39b, 40, 40b, 41, 42, 43, 43a og 44

Vitastígur 14, 16 og 18

Þeir reitir sem hér eru til umfjöllunar falla undir tillögur um verndun kant- og brústeina í eldri götum, sbr. viðauka 4 í heftinu *Húsvernd í Reykjavík. Svæðið innan Hringbrautar / Snorrabrautar*.³⁵

VIÐAUKI 4. Kant- og brústeinar í eldri götum.

Í tillögum Húsverndarnefndar er leitast við að meta hið manngerða umhverfi í heild sinni til varðveislu. Þáttur gangstétta og gatna, áferð þeirra og gerð, hafa verið vanmetin sem hluti arfleifðar okkar frá fyrri kynslóðum. Of oft hafa götusteinar ekki verið endurlagðir eða yfir þá hefur verið lagt lag af malbiki, þegar opna hefur þurft götur vegna viðhalds á lögnum í jörðu eða yfirborði þeirra sjálfra. Gerð hefur verið úttekt á kant- og brústeinum í eldri hverfum Reykjavíkur. Gert var kort þar sem gerð er tillaga að verndun þessara steina í þeim götum þar sem enn eru heillegar raðir þeirra.

³⁵ *Húsvernd í Reykjavík. Svæðið innan Hringbrautar / Snorrabrautar*. Þemahefti með Aðalskipulagi Reykjavíkur 1996–2016, bls. 44.

Fyrsti eigandiKristín Sveinbjörnsdóttir

HönnunÞorlákur Ófeigsson
byggingarmeistari

Upphafleg notkunÍbúðarhús

Upphafleg gerð		Útlit	Helstu breytingar		Hönnuðir breytinga	
Tegund	Steinsteypt	Tvílyft	1930	Skúr á lóð		
Klæðning		Ris	1965	Fyrirkomul.br.		
Þakgerð	Mænisþak		1986	Íbúð á 1. hæð sp.	Ólafur Gunnarsson	verkfr.
Þakklæðning	Bárujárn					
Undirstöður						

Saga

Leyfi fékkst fyrir húsinu í júlí 1923 og í ágúst 1924 var það brunavirt og var þá fullbyggt. Húsið stendur á horni Bergþórugötu og Frakkastígs og er tvílyft, hornsneitt steinsteypuhús með risi. Á hvorri hæð hússins hefur frá upphafi verið ein íbúð. Árið 1930 var virtur nýr geymsluskúr úr bindingi í norðausturhorni lóðarinnar. Búið var að breyta honum í bifreiðaskúr árið 1951. Húsið hefur staðið óbreytt að ytra byrði frá því að það var byggt, en árið 1965 var búið að breyta innra skipulagi þess að nokkru, fjölga herbergjum á neðri hæð og þakhæð og fækka herbergjum á efri hæð. Síðan hefur ekki verið sótt um leyfi fyrir breytingum á húsinu en árið 1986 var samþykkt áður gerð íbúð á neðri hæðinni. Skúrinn á lóðinni hefur verið fjarlægður, en ekki er ljóst hvenær það var gert.

- Varðveislumat:
- Listrænt gildi:

Einfalt steinsteypuhús.
- Menningarsögulegt gildi:

Hluti af upphaflegri byggð við Bergþórugötu.
- Umhverfisgildi:

Hornhús.
- Upprunaleg gerð:

Óbreytt frá upprunalegri gerð.
- Varðveislugildi:

Ekki er gerð tillaga að sérstökum verndunarákvæðum.

Fyrsti eigandi	Örn Ísebarn	Hönnun	Eðvarð Guðmundsson og Sigurður Kjartansson	Upphafleg notkun	Íbúðarhús
----------------	-------------	--------	--	------------------	-----------

Upphafleg gerð		Útlit	Helstu breytingar	Hönnuðir breytinga
Tegund	Steinsteypt	Þrílyft		
Klæðning		Ris		
Þakgerð	Mænisþak	Kjallari		
Þakklæðning		Svalir		
Undirstöður				

Saga

Á þessari lóð stóð áður steinsteypt hús byggt árið 1922 en það var rífið árið 1985. Leyfi fékkst fyrir núverandi húsi á lóðinni í janúar 1986. Um er að ræða steinsteypt fjölbýlishús með sex íbúðum. Húsinu hefur ekki verið breytt að ytra byrði frá því að það var byggt.

Varðveislumat:

Listrænt gildi: Fjölbýlishús í anda húsagerðar 9. áratugarins.

Menningarsögulegt gildi:

Umhverfisgildi:

Upprunaleg gerð: Óbreytt frá upprunalegri gerð.

Varðveislugildi: Ekki er gerð tillaga að sérstökum verndunarákvæðum.

Fyrsti eigandiFilippus Snjólfsson

HönnunVilhjálmur Ingvarsson

Upphafleg notkunÍbúðarhús og pakkhús

Upphafleg gerð		Útlit	Helstu breytingar		Hönnuðir breytinga	
Tegund	Steinsteyp	Einlyft	1927	Inngönguskúr	Pjetur Ingimundarson	bygg.m
Klæðning	Pappi	Ris	1927	Skúrar á lóð		
Þakgerð	Mænisþak		1927	Bílskúr	Leifur Blumenstein	bygg.fr.
Þakklæðning	Pappi		1980	Hækkun		
Undirstöður				Viðbygging		
				Endurbætur		
			1985	Bílskúr	Leifur Blumenstein	bygg.fr.
			1994	Atv.húsn. innr. 1. h.	Kristinn Ragnarsson	arkitekt
			2002	Atv.húsn. innr. skúr	Arkitektastofa Finns	
				Gluggabreyt. skúr	Björgvinssonar og Hilmars Þórs Björnssonar	

Saga

Leyfi fékkst fyrir húsinu í janúar 1921 og í september sama ár var það brunavirt en var þá ekki fullgert. Samkvæmt virðingunni var um að ræða einnar hæðar steinsteyp hús án kjallara en upprunaleg teikning gerði ráð fyrir einni hæð ofan á háum kjallara eða jarðhæð. Svo virðist sem einungis jarðhæðin hafi verið byggð og þar ofan á sett lágt ris með pappþaki. Við norðurhlið hússins var upphaflega geymsluskúr úr bindingi. Árið 1927 var komið jarnþak á húsið. Einnig var þá búið að byggja við það nýjan inngöngu- og geymsluskúr og reisa þvottahús úr steinsteypu og þurrkhjall úr bindingi í norðausturhorni lóðarinnar. Í norðvesturhorninu var jafnframt búið að byggja bílskúr úr bindingi og steinsteypu. Þessir skúrar hafa verið fjarlægðir en ekki er ljóst hvenær það var gert. Árið 1933 fékkst leyfi til að byggja bráðabirgðainngönguskúr úr timbri við bakhlið hússins. Á teikningu að þeirri breytingu sést að húsið var þá ein hæð. Ekki virðist hafa orðið af byggingu inngönguskúrsins því að húsið var óbreytt samkvæmt mati árið 1951. Það virðist hafa staðið óbreytt allt fram á 8. áratug aldarinnar en árið 1976 fékkst leyfi til að stækka það. Fjórum árum seinna var búið að byggja ofan á það eina hæð úr steinsteypu og breikka það til norðurs með steinsteyptri viðbyggingu við norðurhliðina. Einnig var þá búið að gera á því ýmsar endurbætur. Árið 1985 var búið að byggja nýjan bílskúr við norðvesturhorn hússins. Sex árum síðar stóð til að byggja ofan á hann, en það hefur ekki verið gert. Árið 1994 var innréttuð snyrtistofa á jarðhæð hússins. Árið 2002 fékkst leyfi til að færa starfsemi snyrtistofunnar yfir í bílskúrinn og var þá bætt við á hann gluggum.

Varðveislumat:

- Listrænt gildi: Einfalt steinsteypuhús.
- Menningarsögulegt gildi: Hluti af upphaflegri byggð við Bergþórugötu.
- Umhverfisgildi:
- Upprunaleg gerð: Mikið breytt frá upprunalegri gerð.
- Varðveislugildi: Ekki er gerð tillaga að sérstökum verndunarákvæðum.

Fyrsti eigandi	Jóhannes Grímsson	Hönnun	Þorlákur Ófeigsson byggingarmeistari	Upphafleg notkun	Íbúðarhús
----------------	-------------------	--------	---	------------------	-----------

Upphafleg gerð	Útlit	Helstu breytingar	Hönnuðir breytinga
Tegund	Steinsteypt	1935 Íbúð í kjallara	
Klæðning		1947 Skúr á lóð	
Þakgerð	Skáþak(skúrþak)	1984 Hækkun	Kristinn Ragnarsson arkitekt
Þakklæðning	Bárujárn	Rish. tengd við Bergþórugötu 9	Teiknistofunni Garðastræti 17
Undirstöður		? Gluggabreyting	
		? Ný klæðning	
		1994 Íbúðir í kj. og á 1.h. sameinaðar í eina	Kristinn Ragnarsson arkitekt Teiknistofunni Smiðjuvegi 11

Saga

Leyfi fékkst fyrir húsinu í september 1923 og í desember sama ár var það brunavirt og var þá fullbyggt, en kjallarinn óinnréttaður. Um er að ræða steinsteypt hús sem upprunalega var einlyft, með kjallara og skápaki. Samkvæmt upphaflegri teikningu var það byggt í kastalastíl. Árið 1935 var húsið óbreytt utan þess að búið var að innrétta íbúð í kjallaranum. Árið 1947 virtur nýr geymsluskúr úr timbri á lóðinni, klæddur með pappa. Skúr þessi stóð við við vestari mörk lóðarinnar. Húsið virðist hafa staðið óbreytt allt fram á 9. áratuginn. Árið 1984 fékkst leyfi fyrir hækkun og fleiri breytingum á húsinu og var þá byggð ofan á það rishæð úr steinsteypu og timbri. Einnig var samþykkt að tengja mætti rishæðina við 2. hæð hússins Bergþórugötu 9. Líklega hefur húsið verið klætt og gluggum þess breytt í núverandi mynd um leið og þessar breytingar voru framkvæmdar. Árið 1994 fékkst leyfi til að breyta kjallara og 1. hæð hússins í eina íbúð. Skúrinn á lóðinni hefur verið fjarlægður en ekki er ljóst hvenær það var gert.

- Varðveislumat:**
- Listrænt gildi:** Einfalt steinsteypuhús.
- Menningarsögulegt gildi:** Hluti af upphaflegri byggð við Bergþórugötu.
- Umhverfisgildi:**
- Upprunaleg gerð:** Mikið breytt frá upprunalegri gerð.
- Varðveislugildi:** Ekki er gerð tillaga að sérstökum verndunarákvæðum.

Fyrsti eigandiGuðmundur trésmiður

HönnunJens Eyjólfsson byggingarmeistari

Upphafleg notkunÍbúðarhús

Upphafleg gerð		Útlit	Helstu breytingar		Hönnuðir breytinga	
Tegund	Steinsteypt	Einlyft	1933	Hækkun	Haflíði Jóhannsson	bygg.m
Klæðning		Ris		Viðbygging		
Þakgerð	Mænisþak	Kjallari	1933	Skúr á lóð	Kristinn Ragnarsson	arkitekt
Þakklæðning	Bárujárn		1981	Kvistir		
Undirstöður			1984	2. h. tengd við Bergþórugötu 7		
			1993	Ný klæðning		
					Teiknistofunni Garðastræti 17	
					Kristinn Ragnarsson	
					Teiknistofunni Garðastræti 17	
					Kristinn Ragnarsson	
					Teiknistofunni Smiðjuvegi 11	

Saga

Leyfi fékkst fyrir húsinu í ágúst 1921 og í apríl 1922 var það brunavirt og var þá fullbyggt. Upphaflega var þetta einlyft hús með risi og kjallara en þegar það var næst virt, árið 1933, var búið að hækka það um eina hæð og stækka til austurs. Þá var það múrsléttað að utan. Árið 1933 var einnig í fyrsta skipti virtur geymsluskúr úr steinsteypu í norðvesturhorni lóðarinnar. Þar voru geymsluklefar og þvottahús. Húsið virðist síðan hafa staðið óbreytt fram á níunda áratuginn. Árið 1981 voru settir á það fjórir kvistir, tveir á framhlið og tveir á bakhlið, og þakhæðin innréttuð. Árið 1984 var samþykkt að tengja mætti efri hæð hússins við rishæð Bergþórugötu 7. Árið 1993 fékkst leyfi til að klæða húsið með bárujárnsklæðningu. Tveir skúrar eru nú á lóðinni, geymsluskúrinn frá 1933 og annar skúr í norðausturhorni, en ekki er ljóst hvenær hann var byggður.

Varðveislumat:

- Listrænt gildi:

Einfalt steinsteypuhús.
- Menningarsögulegt gildi:

Hluti af upphaflegri byggð við Bergþórugötu.
- Umhverfisgildi:
- Upprunaleg gerð:

Hefur verið breytt en í samræmi við upprunalega gerð.
- Varðveislugildi:

Ekki er gerð tillaga að sérstökum verndunarákvæðum.

Fyrsti eigandi Karel Hjörtþórsson

Hönnun Guðmundur H. Þorláksson
byggingarmeistariUpphafleg notkun
Íbúðarhús

Upphafleg gerð

Tegund Steinsteyp
Klæðning Mænisþak
Þakgerð Bárújárn
Undirstöður

Útlit

Einlyft
Ris
Kjallari

Helstu breytingar

2003 Þáv. fyrirkomul. sp.

Hönnuðir breytinga

Saga

Þetta hús var byggt á sama tíma og húsið nr. 11a, en húsin tvö eru sambyggð og mynda spegilmynd hvort af öðru. Leyfi fékkst fyrir húsunum í nóvember 1921 og í maí 1922 voru þau brunavirt hvort fyrir sig og voru þá fullbyggð. Um er að ræða einlyft steinsteypuhús með kjallara og lágu risi. Á baklóðinni hefur frá upphafi staðið skúrbygging úr timbri. Á teikningu frá 1978 kemur fram að þar voru geymsla, þvottahús og sturta. Húsin hafa bæði staðið óbreytt að ytra byrði frá því að þau voru byggð. Árið 2003 var samþykkt þáverandi fyrirkomulag á þessu húsi og tilheyrandi geymsluskúr á lóðinni. Á reyndarteikningum kemur fram að vestari helmingur skúrsins tilheyrir þessu húsi. Þar er einnig gerð grein fyrir áður gerðri ósamþykktu íbúð í kjallara hússins. Í virðingum kemur þó fram að í kjallaranum hefur frá upphafi verið séríbúð.

Varðveislumat:

Listrænt gildi: Einfalt steinsteypuhús.

Menningarsögulegt gildi: Hluti af upphaflegri byggð við Bergþórugötu.

Umhverfisgildi:

Upprunaleg gerð: Óbreytt frá upprunalegri gerð.

Varðveislugildi: Ekki er gerð tillaga að sérstökum verndunarákvæðum.

Fyrsti eigandi Karel Hjörtþórsson

Hönnun Guðmundur H. Þorláksson
byggingarmeistariUpphafleg notkun
Íbúðarhús og pakkhús

Upphafleg gerð

Tegund Steinsteyp
Klæðning Mænisþak
Þakgerð Bárújárn
Undirstöður

Útlit

Einlyft
Ris
Kjallari

Helstu breytingar

Hönnuðir breytinga

Saga

Þetta hús var byggt á sama tíma og húsið nr. 11, en húsin tvö eru sambyggð og mynda spegilmynd hvort af öðru. Leyfi fékkst fyrir húsunum í nóvember 1921 og í maí 1922 voru þau brunavirt hvort fyrir sig og voru þá fullbyggð. Um er að ræða einlyft steinsteypuhús með kjallara og lágu risi. Á baklóðinni hefur frá upphafi staðið skúrbygging úr timbri. Á teikningu frá 1978 kemur fram að þar voru geymsla, þvottahús og sturta. Austari hluti skúrsins tilheyrir þessu húsi. Húsin hafa bæði staðið óbreytt að ytra byrði frá því að þau voru byggð. Í kjallara þessa húss hefur frá upphafi verið séríbúð eins og í húsinu nr. 11.

Varðveislumat:

Listrænt gildi: Einfalt steinsteypuhús.

Menningarsögulegt gildi: Hluti af upphaflegri byggð við Bergþórugötu.

Umhverfisgildi:

Upprunaleg gerð: Óbreytt frá upprunalegri gerð.

Varðveislugildi: Ekki er gerð tillaga að sérstökum verndunarákvæðum.

Fyrsti eigandi Sigurður Ásbjörnsson trésmiður	Hönnun Ókunnur	Upphafleg notkun Íbúðarhús
		

Upphafleg gerð		Útlit	Helstu breytingar	Hönnuðir breytinga
Tegund	Steinsteypt	Einlyft	1944 Viðbygging	Óskar Eyjólfsson
Klæðning		Ris	1946 Bílskúr	Óskar Eyjólfsson
Þakgerð	Mænisþak	Kjallari	2001 Hækkun	Ríkharður Oddsson bygg.fr.
Þakklæðning	Bárujárn		Kvistir	Vektor-hönnun og ráðgjöf
Undirstöður			Svalir	
			2004 Fyrirkomul.br. 3. 4. h. sp.	Ríkharður Oddsson bygg.fr. Vektor-hönnun og ráðgjöf

Saga

Leyfi fékkst fyrir húsinu í júlí 1921 og í október sama ár var það brunavirt og var þá fullbyggt. Upphaflega var þetta einlyft hús með risi og kjallara. Árið 1944 var búið að lengja það til austurs með steinsteypri viðbyggingu þannig að það var orðið áfast við húsið nr. 15 við sömu götu. Af teikningum má sjá að einnig var þá gert ráð fyrir að húsið yrði allt hækkað um eina hæð og ris svo að það yrði jafnhátt húsinu nr. 15, en af því varð ekki. Árið 1946 var samþykktur bílskúr á lóðinni og var hann byggður norðvestan við húsið. Eignin stóð síðan óbreytt til ársins 2001 en þá var húsið hækkað um eina hæð og ris. Á risið voru settir sex kvistir, þrír á hvora hlið, og svalir á rishæðina norðanverða. Einnig var hluti af bílskúrnum á lóðinni fjarlægður og tveimur bílastæðum komið fyrir í staðinn. Árið 2004 voru samþykktar breytingar á innra skipulagi 3. og 4. hæðar.

Varðveislumat:

Listrænt gildi:	Einfalt steinsteypuhús.
Menningarsögulegt gildi:	Hluti af upphaflegri byggð við Bergþórugötu.
Umhverfisgildi:	Hluti af samfelldri húsaröð í anda skipulagsins frá 1927.
Upprunaleg gerð:	Hefur verið breytt en í samræmi við upprunalega gerð.
Varðveislugildi:	Ekki er gerð tillaga að sérstökum verndunarákvæðum.

Fyrsti eigandiÞorgrímur Ólafsson

HönnunEinar Erlendssonarkitekt

Upphafleg notkunÍbúðarhús

Upphafleg gerð		Útlit	Helstu breytingar		Hönnuðir breytinga	
Tegund	Steinsteypt	Einlyft	1934	Hækkun	Einar Erlendsson	arkitekt
Klæðning		Ris		Ný klæðning		
Þakgerð	Mænisþak	Kjallari	?	Gluggabreyting		
Þakklæðning	Bárujárn		1998	Íb. á 1. og 2. h.	Jón Ólafur Ólafsson	arkitekt
Undirstöður				sameinaðar í eina Fyrirkomul.br. kj.	og Sigurður Einarsson	arkitekt
					Batteríinu ehf.	

Saga

Leyfi fékkst fyrir húsinu í júní 1927 og í nóvember sama ár var það brunavirt og var þá ein hæð með lágu risi og kjallara. Upphafleg teikning sýnir þó að gert var ráð fyrir tvílyftu húsi og virðist sem það hafi verið byggt í áföngum því að árið 1934 var búið að hækka húsið um eina hæð og ris, svo að það var þá orðið tvílyft með kjallara og risi. Þá var einnig búið að múrslétta það að utan. Síðan hefur húsið staðið óbreytt að mestu. Neðri brún kjallaraglugga á framhliðinni hefur verið hækkuð í kjölfar breyttrar hæðarlegu lóðar og götu, en ekki er ljóst hvenær það var gert. Árið 1998 fékkst leyfi til að sameina íbúðir á 1. og 2. hæð í eina og breyta fyrirkomulagi í kjallara hússins, en þar hefur frá upphafi verið séríbúð. Jafnframt var samþykkt að setja mætti útidyr í stað kjallaraglugga á bakhlið hússins, en það hefur ekki verið gert. Hins vegar eru eldri dyr á bakhliðinni, sem ekki eru sýndar á upphaflegri teikningu, en ekki er ljóst hvenær þær voru settar þar.

- Varðveislumat:**
- Listrænt gildi:

Einfalt steinsteypuhús.
- Menningarsögulegt gildi:

Hluti af upphaflegri byggð við Bergþórugötu.
- Umhverfisgildi:

Hluti af samfelldri húsaröð í anda skipulagsins frá 1927.
- Upprunaleg gerð:

Hefur verið breytt en í samræmi við upprunalega gerð.
- Varðveislugildi:

Ekki er gerð tillaga að sérstökum verndunarákvæðum.

Fyrsti eigandiEllert Magnússon

HönnunGuðmundur H. Þorláksson
byggingarmeistari

Upphafleg notkunÍbúðarhús

Upphafleg gerð		Útlit	Helstu breytingar		Hönnuðir breytinga	
Tegund	Steinsteypt	Einlyft	1926	Hækkun	Guðmundur H. Þorláksson	bygg.m
Klæðning		Ris	1997	Íbúð í kjallara sþ.		
Þakgerð	Mænisþak	Kjallari				
Þakklæðning	Bárujárn					
Undirstöður						

Saga

Leyfi fékkst fyrir húsinu í mars 1923 og í maí sama ár var það brunavirt og var þá fullbyggt. Upphaflega var þetta einlyft hús með risi og kjallara en árið 1926 var búið að hækka það um eina hæð og ris, svo að það var orðið tvílyft með kjallara og risi. Síðan hefur húsinu lítið sem ekkert verið breytt. Árið 1976 var búið að gera breytingar innandyrna en húsið var óbreytt að stærðum og ytra byrði. Árið 1997 var samþykkt áður gerð íbúð í kjallara hússins, en samkvæmt virðingum hefur verið þar séríbúð frá upphafi. Einnig fékkst þá leyfi til að setja svalir á bakhlið 2. hæðar og kvisti á þakið. Árið 1998 fékkst aftur leyfi til að setja tvo kvisti á húsið og breyta rishæð þess, en þessar breytingar hafa ekki verið framkvæmdar.

- Varðveislumat:
- Listrænt gildi:

Einfalt steinsteypuhús.
- Menningarsögulegt gildi:

Hluti af upphaflegri byggð við Bergþórugötu.
- Umhverfisgildi:

Hluti af samfelldri húsaröð í anda skipulagsins frá 1927.
- Upprunaleg gerð:

Hefur verið breytt en í samræmi við upprunalega gerð.
- Varðveislugildi:

Ekki er gerð tillaga að sérstökum verndunarákvæðum.

Fyrsti eigandi	Hönnun	Eðvarð Guðmundsson og Sigurður Kjartansson	Upphafleg notkun
			Íbúðarhús

Upphafleg gerð	Útlit	Helstu breytingar	Hönnuðir breytinga
Tegund	Steinsteypt	Tvílyft	
Klæðning		Ris	
Þakgerð	Mænisþak	Kjallari	
Þakklæðning		Kvistir	
Undirstöður			

Saga

Á þessari lóð stóð áður timburhús byggt árið 1920 en það var rífið árið 1980. Sama ár fékkst leyfi fékkst fyrir núverandi húsi á lóðinni. Um er að ræða steinsteypt fjölbýlishús, tvílyft með kjallara, risi og kvistum. Í því eru fimm íbúðir. Því hefur ekki verið breytt frá því að það var byggt.

- Varðveislumat:**
- Listrænt gildi:** Einfalt steinsteypuhús.
- Menningarsögulegt gildi:**
- Umhverfisgildi:** Hluti af samfelldri húsaröð í anda skipulagsins frá 1927.
- Upprunaleg gerð:** Óbreytt frá upprunalegri gerð.
- Varðveislugildi:** Ekki er gerð tillaga að sérstökum verndunarákvæðum.

Fyrsti eigandi	Ólafur Guðmundsson	Hönnun	Guðmundur H. Þorláksson byggingarmeistari	Upphafleg notkun	Íbúðarhús
----------------	--------------------	--------	--	------------------	-----------

Upphafleg gerð	Útlit	Helstu breytingar	Hönnuðir breytinga
Tegund	Steinsteypt	1957 Bílskúr	Kjartan Sveinsson
Klæðning			og Eðvarð Guðmundsson
Þakgerð	Skáþak(skúrþak)		
Þakklæðning	Bárujárn		
Undirstöður			

Saga

Til er teikning að húsi á lóðinni frá 1922, merkt Þ. Kr., en ekki virðist hafa verið byggt eftir henni. Árið 1923 gerði Guðmundur H. Þorláksson byggingameistari teikningu að öðru húsi á lóðinni og sýnir hún tvílyft hús í kastalastíl, með kjallara og skápaki. Ekki er að finna leyfi fyrir húsinu en það var fyrst brunavirt í júlí 1924 og var þá í smíðum. Húsið var aftur virt í nóvember 1924 og var þá fullgert að mestu hvað smíði og frágang snerti. Um er að ræða tvílyft hús með kjallara og skápaki og inngönguskúr við norðurhlið. Húsið er frábrugðið teikningu Guðmundar H. Þorlákssonar að því leyti að á dyr eru á miðri framhlið þess en ekki austast á framhliðinni, eins og á teikningunni. Þá var ekki gert ráð fyrir inngönguskúr á teikningunni. Ekki er ljóst hvort húsið var upprunalega byggt í kastalastíl, eins og teikning Guðmundar gerði ráð fyrir, en ekki er að finna leyfi fyrir breytingum á því og það virðist því hafa staðið óbreytt að ytra byrði allt frá því að það var byggt. Árið 1957 var virtur nýr bílskúr á lóðinni, hlaðinn úr vikursteinum og múrhúðaður. Hann stendur enn við austurmörk lóðarinnar. Árið 2006 voru samþykktar reyndarteikningar af húsinu sem sýna fyrirkomulagsbreytingar innan dýra.

Varðveislumat:	
Listrænt gildi:	Einfalt steinsteypuhús.
Menningarsögulegt gildi:	Hluti af upphaflegri byggð við Bergþórugötu.
Umhverfisgildi:	Hluti af samfelldri húsaröð í anda skipulagsins frá 1927.
Upprunaleg gerð:	Óbreytt að mestu frá upprunalegri gerð.
Varðveislugildi:	Ekki er gerð tillaga að sérstökum verndunarákvæðum.

Fyrsti eigandi Sigurður Ásbjörnsson
trésmiður

Hönnun Ókunnur

Upphafleg notkun
Íbúðarhús

Upphafleg gerð

Tegund Steinsteyp
Klæðning
Þakgerð Mænisþak
Þakklæðning Bárújárn
Undirstöður

Útlit

Tvílyft
Ris
Kjallari

Helstu breytingar

1952 Útlitsbreyting

Hönnuðir breytinga

Arinbjörn Þorkelsson
og Þorleifur Kristófersson

Saga

Þetta hús var byggt á sama tíma og húsið nr. 20 við Vitastíg, en húsin tvö eru sambyggð og mynduðu upphaflega spegilmynd hvort af öðru. Þetta hús var fyrst virt í október 1922 og var þá fullbyggt. Um er að ræða tvílyft steinsteypuhús með kjallara og risi. Árið 1952 voru settar á það horndyr. Þá voru vinnustofur í húsinu. Að öðru leyti hefur því ekki verið breytt að ytra byrði síðan það var byggt. Árið 1987 fékkst leyfi til að byggja glerskála úr timbri og gleri við húsið en það hefur ekki verið gert.

Varðveislumat:

Listrænt gildi: Einfalt steinsteypuhús.

Menningarsögulegt gildi: Hluti af upphaflegri byggð við Bergþórugötu.

Umhverfisgildi: Hornhús.

Upprunaleg gerð: Óbreytt að mestu frá upprunalegri gerð.

Varðveislugildi: Ekki er gerð tillaga að sérstökum verndunarákvæðum.

Fyrsti eigandi Guðmundur Brynjólfss.
trésmiður **Hönnun** Ókunnur**Upphafleg notkun**
Íbúðarhús**Upphafleg gerð****Tegund** Timbur, bindingur
Klæðning Bárújárn
Þakgerð Mænisþak
Þakklæðning Bárújárn
Undirstöður**Útlit**Einlyft
Ris
Kjallari
Inng.skúr**Helstu breytingar**1922 Íb. í kjallara
? Gluggabreyting
? Gluggabreyting**Hönnuðir breytinga****Saga**

Leyfi fékkst fyrir húsinu í júní 1906 og í október sama ár var það brunavirt og var þá fullbyggt. Þetta er einlyft timburhús með risi, kjallara og inngönguskúr við bakhlið. Inngönguskúrin er óvenjulegur að því leyti að hann hefur frá upphafi verið með tveimur inngöngum og er mun stærri en inngönguskúrar á nálægum húsum frá svipuðum tíma. Húsið var byggt sem íbúðarhús og var búið á aðalhæðinni og í risinu. Í kjallaranum var upphaflega aðstaða til smíða og þar var loftið járnfóðrað. Óljóst er hversu lengi smíðar voru stundaðar í húsinu en smiðurinn sem byggði húsið seldi það árið 1911. Árið 1922 var búið að innrétta íbúð í kjallaranum. Húsinu hefur lítið sem ekkert verið breytt að ytra byrði frá því að það var byggt. Gluggum þess var þó breytt á einhverjum tímum þegar krosspóstarnir voru teknir úr þeim en gluggalagið hélt sér og póstarnir hafa nú verið færðir aftur til eldra horfs.

Varðveislumat:**Listrænt gildi:** Einfalt bárújárnshús með sveitseráhrifum.**Menningarsögulegt gildi:** Hluti af upphaflegri byggð á svæðinu.**Umhverfisgildi:** Hluti af einni heillegustu byggð timburhúsa í Reykjavík.**Upprunaleg gerð:** Óbreytt að mestu frá upprunalegri gerð.**Varðveislugildi:** Húsið nýtur verndar í ljósgulum flokki, verndun byggðamynsturs, skv. Húsverndarskrá Reykjavíkur. Vegna aldurs eru allar breytingar á húsinu háðar lögum um húsafriðun nr. 104/2001.

Fyrsti eigandi Guðmundur Magnússon Hönnun Ókunnur
sjómaður

Upphafleg notkun
Íbúðarhús

Upphafleg gerð		Útlit	Helstu breytingar		Hönnuðir breytinga	
Tegund	Timbur, bindingur	Einlyft	1912	Hækkun	Páll Björgvinsson	arkitekt
Klæðning	Bárujárn	Ris		Viðbygging		
Þakgerð	Mænisþak	Kjallari	1922	Viðbygging		
Þakklæðning	Bárujárn	Inng.skúr	2002	Endurbætur		
Undirstöður			2005	Fyrirkomul.br.		
			2005	Gluggabreyting		
				Kvistur		

Saga

Leyfi fékkst fyrir húsinu í mars 1904 og í september sama ár var það brunavirt og var þá fullbyggt. Þetta er einlyft timburhús með kjallara, risi og inngönguskúr við bakhlið. Upphaflega var það lægra en það er nú en árið 1912 var búið að hækka það með porti og nýju risi. Við það bættist við ný íbúð í risið. Einnig var þá búið að stækka og hækka inngönguskúrinn við bakhliðina. Árið 1922 var húsið lengt til suðurs með einlyftri viðbyggingu úr steinsteypu við suðurgaflinn. Síðan hefur húsinu lítið verið breytt að ytra byrði. Viðbyggingin frá 1922 hefur verið klædd með bárujárnri og ofan á hana virðast hafa verið settar svalir, en ekki er ljóst hvenær það var gert. Árið 2002 fékkst styrkur úr Húsverndarsjóði Reykjavíkur til viðgerða á hurð og gluggum á húsinu. Árið 2005 fékkst samþykki fyrir tveimur áður gerðum íbúðum á aðalhæð hússins, breytingum á íbúð þakhæðar og sameiningu tveggja matshluta í húsinu. Sama ár fékkst leyfi til að koma fyrir þakgluggum á vesturþekju hússins, stækka glugga á inngönguskúrnum og stækka kvistútbbyggingu á þakhæðinni. Það hefur nú verið gert.

Varðveislumat:

- Listrænt gildi: Einfalt bárujárnshús með sveitseráhrifum.
- Menningarsögulegt gildi: Hluti af upphaflegri byggð á svæðinu.
- Umhverfisgildi: Hluti af einni heillegustu byggð timburhúsa í Reykjavík.
- Upprunaleg gerð: Nokkuð breytt frá upprunalegri gerð.
- Varðveislugildi: Lagt er til að húsið njóti verndar í ljósgulum flokki, verndun byggðamynsturs, skv. skilgreiningu Húsverndarskrár Reykjavíkur. Vegna aldurs eru allar breytingar á húsinu háðar lögum um húsafriðun nr. 104/2001.

Fyrsti eigandi Jón Felixson
járnsmiður

Hönnun Ókunnur

Upphafleg notkun
Íbúðarhús

Upphafleg gerð	Útlit	Helstu breytingar	Hönnuðir breytinga
Tegund	Timbur, bindingur	Einlyft	1907 Endurbætur
Klæðning	Bárujárn	Ris	1917 Útlitsbreyting
Þakgerð	Mænisþak	Port	Endurbætur
Þakklæðning	Bárujárn	Kjallari	Íbúðir í kjallara
Undirstöður		Inng.skúr	1921 Skúr á lóð

Saga

Húsið var fyrst brunavirt í október 1906 og var þá fullbyggt. Þetta er einlyft timburhús með kjallara, porti, risi og inn- og uppgönguskúr við austurhlið. Við norðurhlið hússins hefur frá upphafi verið einlyftur skúr með kjallara og eldvarnarvegg að norðanverðu. Árið 1907 var búið að endurbæta þennan skúr og er hann þá kallaður inngönguskúr. Þá voru á honum útidyr að framanverðu og þaksvalir. Í kjallara hússins var í fyrstu smiðja með járnfóðruðu lofti. Í norðausturhorni lóðarinnar hefur frá upphafi verið geymsluskúr úr timbri með eldvarnarveggi á tvo vegu. Húsinu hefur lítið verið breytt frá því að það var byggt. Til er teikning frá 1909 að breytingu í kjallara hússins, en þar virðist þá hafa átt að gera íbúð. Árið 1917 voru útidyrnar á norðurskúrnum teknar burt og í stað þeirra settur gluggi á kjallarann og gluggi á aðalhæðinni stækkaður. Sama ár voru gerðar einhverjar endurbætur og breytingar á húsinu samkvæmt virðingu, en það var þó óbreytt að stærðum. Þá var búið að innrétta tvær íbúðir í kjallaranum. Árið 1921 var virtur nýr geymsluskúr úr timbri við hlið geymsluskúrsins frá 1906 og stendur hann enn á lóðinni ásamt eldri skúrnum. Árið 2002 voru samþykktar reyndarteikningar af húsinu og skúrnum á lóðinni, þar sem sýndar eru fimm íbúðir í húsinu, þar af tvær ósamþykktar séreignir.

Varðveislumat:

- Listrænt gildi: Einfalt bárujárnshús.
- Menningarsögulegt gildi: Hluti af upphaflegri byggð á svæðinu.
- Umhverfisgildi: Hluti af einni heillegustu byggð timburhúsa í Reykjavík.
- Upprunaleg gerð: Óbreytt að mestu frá upprunalegri gerð.
- Varðveislugildi: Lagt er til að húsið njóti verndar í ljósgulum flokki, verndun byggðamynsturs, skv. skilgreiningu Húsverndarskrár Reykjavíkur. Vegna aldurs eru allar breytingar á húsinu háðar lögum um húsafriðun nr. 104/2001.

Fyrsti eigandi Guðmundur Brynjólfss. Hönnun Ókunnur
trésmiður

Upphafleg notkun
Íbúðarhús

Upphafleg gerð

Tegund Timbur, bindingur
Klæðning Bárújárn
Þakgerð Mænisþak
Þakklæðning Bárújárn
Undirstöður

Útlit

Einlyft
Ris
Port
Kjallari
Inng.skúr

Helstu breytingar

1927 Endurbætur
1929 Viðbygging
1936 Atv.húsn. innr. kj.
1936 Kvistur
Svalir
1941 Inngönguskúr
Gluggabreyting
1958 Viðbygging
1959 Hækkun

Hönnuðir breytinga

Hafliði Jóhannsson
Pjetur Ingimundarson
Pjetur Ingimundarson
Karl Ómar Jónsson
Gunnar Kristjánsson
Gunnar Kristjánsson
Ásgeir Markússon

trésmið
forsmið
forsm.
verkfr.

Saga

Leyfi fékkst fyrir húsinu í febrúar 1904 og í apríl sama ár var það brunavirt og var þá fullbyggt. Húsið, sem stendur á horni Grettisgötu og Frakkastígs, var byggt sem einlyft timburhús með porti, risi og kjallara og tveimur inngönguskúrum, einum við suðurhlíð og öðrum við austurgöf. Á norðvesturhorni er það hornsneitt og undir þakskeggi og á vindskeiðum er útskorið skraut. Húsið var byggt sem íbúðarhús en í kjallara þess var upphaflega smíðarúm með járnfóðruðu lofti. Árið 1927 var búið að gera ýmsar endurbætur á húsinu en það var óbreytt að stærðum. Síðan hefur oft verið byggt við það. Árið 1929 var gerð einlyft viðbygging austan megin við inngönguskúrinn á suðurhlíðinni. Árið 1936 var búið að setja svalir ofan á viðbygginguna og byggja kvist á þakið sunnanmegin. Þá var einnig búið að innrétta verslun í kjallara hússins. Árið 1941 var búið að rífa inngönguskúrinn við suðurhlíðina og byggja þar nýjan inn-og uppgönguskúr sem náði alveg út að götu. Við þessa breytingu varð suðurhlíð hússins heil. Árið 1958 var byggð einnar hæðar viðbygging við suðausturhorn hússins með svölum ofan á. Árið 1959 fékkst leyfi til að stækka kvist hússins og var þá byggt ofan á viðbygginguna frá 1929, þannig að suðurhlíðin varð öll tvílyft. Lítið er eftir af upphaflegu útliti hússins á þeim hliðum sem snúa að lóð, en götuhliðarnar tvær eru lítið breyttar. Árið 2002 fékkst styrkur úr Húsverndarsjóði Reykjavíkur til viðgerða á gluggum norður- og vesturhlíðar. Húsið hefur alltaf verið notað sem íbúðarhús en um skeið var þar einnig happdrættisumboð SÍBS og um tíma var starfrækt þar leikfangaverslun.

Varðveislumat:

Listrænt gildi: Bárújárnshús í sveitserstíl.

Menningarsögulegt gildi: Hluti af upphaflegri byggð á svæðinu.

Umhverfisgildi: Hluti af einni heillegustu byggð timburhúsa í Reykjavík. Hornhús.

Upprunaleg gerð: Hefur verið breytt mikið með viðbyggingum en hefur haldið upprunalegu útliti á götuhliðum.

Varðveislugildi: Húsið nýtur verndar í ljósgulum flokki, verndun byggðamynsturs, skv. Húsverndarskrá Reykjavíkur. Vegna aldurs eru allar breytingar á húsinu háðar lögum um húsafriðun nr. 104/2001.

Fyrsti eigandi Einar Guðmundsson
steinsmiður Hönnun Ókunnur

Upphafleg notkun
Íbúðarhús

Upphafleg gerð		Útlit	Helstu breytingar		Hönnuðir breytinga	
Tegund	Timbur, bindingur	Einlyft	1942	Hækkun	Gísli Halldórsson	arkitekt
Klæðning	Bárujárn	Ris		Gluggabreyting	Sigvaldi Thordarson	arkitekt
Þakgerð	Mænisþak	Kjallari	1944	Atv.húsn. innr. kj.		
Þakklæðning	Bárujárn	Inng.skúr	1948	Skúr á lóð	Arinbjörn Þorkelsson	
Undirstöður			?	Múrhúðun		
			1980	Endurbætur		

Saga

Leyfi fékkst fyrir húsi á lóðinni árið 1900 en það var ekki fullbyggt fyrr en í október árið 1902. Um er að ræða timburhús sem var upphaflega einlyft með lágu risi, kjallara og inngönguskúr við suðurhlið og allt bárujárnsklætt að utan. Í fyrstu voru bæði hæðin og kjallarinn notuð til íbúðar. Árið 1922 var húsið nr. 28b við hliðina hækkað og fékkst þá einnig leyfi til að byggja hæð ofan á þetta hús en af því varð ekki í það skipti. Árið 1941 fékkst aftur leyfi til að hækka húsið og ári seinna var búið að byggja ofan á það eina hæð úr timbri svo að það var orðið tvílyft með risi og kjallara. Einnig var búið að hækka inngönguskúrinn. Að utan var húsið allt klætt með bárujárni, en við austurgafli var eldvarnarveggur. Ennfremur var búið gera endurbætur á neðri hæðinni, setja í hana nýja glugga ofl. Kjallarinn var notaður til geymslu þegar þarna var komið við sögu en árið 1944 var búið að innrétta þar blikksmiðju. Ekki er ljóst hve lengi blikksmiðjan starfaði í húsinu en á 9. áratugnum var aftur komin íbúð í kjallarann. Árið 1948 fékkst leyfi til að byggja geymsluskúr úr holsteini á lóðinni og stendur hann enn í suðausturhorni lóðarinnar. Húsið hefur verið múrhúðað að utan en óljóst er hvenær það var gert. Árið 1980 var búið að gera á því ýmsar lagfæringar en að öðru leyti var það óbreytt og hefur ekki verið breytt síðan.

- Varðveislumat:**
- Listrænt gildi:** Múrhúðað timburhús.
- Menningarsögulegt gildi:** Hluti af upphaflegri byggð á svæðinu. Annað af tveimur elstu húsunum á reitnum.
- Umhverfisgildi:**
- Upprunaleg gerð:** Mikið breytt frá upprunalegri gerð.
- Varðveislugildi:** Húsið nýtur verndar í ljósgulum flokki, verndun byggðamynsturs, skv. Húsverndarskrá Reykjavíkur. Vegna aldurs eru allar breytingar á húsinu háðar lögum um húsafriðun nr. 104/2001.

Fyrsti eigandiBjörn Jónssonbakari

HönnunÓkunnur

Upphafleg notkunÍbúðar- og verslunarhús

Upphafleg gerð	Útlit	Helstu breytingar	Hönnuðir breytinga
Tegund	Steinsteyp	1922 Hækkun	Sæmundur Þorsteinssonarkitekt
Klæðning	Múrsléttað	1947 Viðbygging v. skúr	Arinbjörn Þorkelsson
Þakgerð	Skáþak(skúrþak)	1948 Atv.húsn. innr. 1. h.	
Þakklæðning	Bárujárn	1994 Viðbygging	Gísli Gunnarssonarkitekt
Undirstöður		Gluggabreyting	
		Breytt í íbúð, 1. h.	
		Íbúðir á 1. og 2. h.	
		sameinaðar í eina	

Saga

Leyfi fékkst fyrir húsinu í ágúst 1919 og í nóvember sama ár var það brunavirt og var þá að mestu fullbyggt. Húsið var byggt áfast við húsið nr. 28 og var upphaflega tvílyft með skápaki. Á neðri hæðinni var innréttuð sölubúð en á efri hæðinni var íbúð. Inngönguskúr hefur frá upphafi verið við bakhlið hússins. Árið 1922 var búið að hækka húsið um eina hæð svo að það var orðið þrílyft með lágu risi. Á nýju hæðinni var innréttuð önnur íbúð. Um leið og húsið var byggt var reistur geymsluskúr úr steini syðst á lóðinni og stendur hann enn. Árið 1931 fékkst leyfi til að setja reykhlíf á skúrinn en helmingur hans var þá tekinn undir þvottahús. Árið 1941 fékkst leyfi til að stækka skúrinn og þegar eignin var næst virt, í febrúar 1947, var búið að byggja við hann úr steinsteypu. Skúrinn var þá notaður sem smíðastofa. Árið 1989 var ekki lengur atvinnustarfsemi í skúrnum. Íbúðarhúsinu var ekki breytt aftur fyrr en á tíunda áratugi aldarinnar en árið 1994 fékkst leyfi til að stækka það úr steinsteypu og gera fleiri breytingar. Þá var byggt ofan á inngönguskúrinn við bakhliðina og 3. hæðin þannig stækkuð. Einnig var innréttuð íbúðarhúsnæði á 1. hæðinni. Þar hafði verið skóvinnustofa á fimmta áratugnum en óljóst er hve lengi hún starfaði. Jafnframt fékkst leyfi til að breyta 1. og 2. hæðinni í eina íbúð. Þá var dyrum á götuhlið einnig breytt í glugga og gluggum á 1. hæð breytt til samræmis við glugga 2. og 3. hæðar.

- Varðveislumat:**

Listrænt gildi:Einfalt steinsteypuhús.

Menningarsögulegt gildi:

Umhverfisgildi:

Upprunaleg gerð:Hefur verið breytt en í samræmi við upprunalega gerð.

Varðveislugildi:Ekki er gerð tillaga að sérstökum verndunarákvæðum.

Fyrsti eigandi

Hönnun Jóhann Friðjónsson
arkitektUpphafleg notkun
Íbúðarhús

Upphafleg gerð

Tegund Steinsteyp
Klæðning Ómúrað
Þakgerð Einhalla þak
Þakklæðning Bárújárn
Undirstöður

Útlit

Tvílyft
Kjallari

Helstu breytingar

1962 Hækkun
1978 Breytt í íbúð, 1. h.
1984 Íbúðir 1. h. sp.

Hönnuðir breytinga

Kjartan Sveinsson tæknifr.
Þorgils Axelsson tæknifr.

Saga

Núverandi hús er þriðja húsið sem stendur á þessari götulóð við Grettisgötu. Fyrsta húsið var reist árið 1901 en var flutt á baklóðina árið 1907 og er nú kallað Grettisgata 32b. Annað húsið var byggt árið 1913 eftir teikningu Jens Eyjólfssonar og stóð það hús fram á sjötta áratuginn. Áformum eigenda um að stækka húsið var synjað og því ákváðu þeir að reisa nýtt hús á lóðinni. Húsið frá 1913 var því rífið. Á árunum 1954-1956 fékkst leyfi fyrir þrílyftu steinsteypuhúsi á lóðinni og voru gerðar teikningar að því. Þetta hús var hins vegar ekki byggt og árið 1956 voru samþykktar teikningar að nýju þrílyftu steinsteypuhúsi sem byggt var í áföngum til 1962. Árið 1957 fékkst leyfi fyrir einni hæð í viðbót ofan á húsið og átti hún að vera inndregin. Lokið var við fyrstu tvær hæðirnar á húsinu árið 1960 og í maí það ár var það brunavirt. Á fyrstu hæðinni var þá búið að innrétta saumastofu en íbúðir á 2. hæðinni. Árið 1961 fékkst leyfi til að breyta áður samþykktum teikningum þannig að fjórða hæðin yrði heil en ekki inndregin. Ennfremur fékkst leyfi til að setja glugga á vesturgafli hússins. Í desember 1962 var svo búið að bæta við tveimur hæðum ofan á húsið svo að það var orðið fjórlyft með kjallara. Húsið er slétthúðað og málað að utan og með bárújárnsklæddu skápaki. Það er talsvert stærra en önnur hús í nágrenninu og fellur þ.a.l. ekki vel að byggðamynstrinu. Fram til ársins 1972 var starfræktur iðnaður á 1. hæðinni og jafnframt var rekin þar verslun. Á árunum 1972-78 var heildverslun á 1. hæðinni en árið 1978 var hæðinni breytt í íbúð. Árið 1984 voru samþykktar tvær áður gerðar íbúðir á 1. hæð hússins.

Varðveislumat:

Listrænt gildi: Fjölbýlishús í anda móðernisma 6. áratugarins.

Menningarsögulegt gildi:

Umhverfisgildi: Stendur innan timburhúsabyggðar og fellur ekki vel að byggðamynstrinu.

Upprunaleg gerð: Hefur verið breytt en í samræmi við upprunalega gerð.

Varðveislugildi: Ekki er gerð tillaga að sérstökum verndunarákvæðum.

Fyrsti eigandi Gunnar Gunnarsson
snikkari

Hönnun Ókunnur

Upphafleg notkun
Íbúðarhús

Upphafleg gerð		Útlit	Helstu breytingar	Hönnuðir breytinga	
Tegund	Timbur, bindingur	Einlyft	1907 Flutningur	Árni Friðriksson	arkitekt
Klæðning	Bárujárn og timbur	Kjallari	Inngönguskúr		
Þakgerð	Mænisþak	Inng.skúr	Hækkun		
Þakklæðning	Bárujárn		1918 Íbúð í kjallara		
Undirstöður			Ný klæðning		
			? Skúr á lóð		
			? Viðbygging		
			1992 Endurbætur		
			1992 Viðbygging		
			Verönd		
			Ný klæðning		

Saga

Leyfi fékkst fyrir húsinu í desember 1901 og í júlí árið eftir var það brunavirt og var þá fullbyggt. Upphaflega stóð húsið fremst á lóðinni, úti við Grettisgötu, en árið 1907 var það flutt ofar í lóðina og þar stendur það enn. Þetta er einlyft timburhús með kjallara og lágu risi. Í fyrstu var það klætt með jární á tvo vegu og með plægðum borðum á tvo vegu. Upphaflega var inngönguskúr við austurgaflinn en um leið og húsið var flutt virðist hafa verið settur á það nýr og lítið eitt stærri inngönguskúr við vesturgafli. Einnig var kjallarinn hækkaður lítillaga og gluggar þar stækkaðir. Þar var innréttað smíðaherbergi með járnfóðruðu lofti. Árið 1918 var búið að innrétta herbergi og eldhús í kjallaranum í stað smíðarúmsins. Þá var einnig búið að járnklæða allt húsið. Húsið virðist síðan lengi hafa staðið óbreytt en árið 1989 var búið að byggja lítinn skála norðan við inngönguskúrinn á vesturgafli. Ekki er að finna leyfi fyrir þeirri breytingu svo að óljóst hvenær hún var framkvæmd. Húsið hefur verið gert upp að utan og hófust endurbætur á því árið 1992. Þá var einnig samþykkt leyfi til að stækka húsið og byggja við það verönd. Svo virðist sem inngönguskúrinn og viðbyggingin við hann hafi þá verið rifin og húsið lengt með steinsteyptri viðbyggingu til vesturs. Meðfram suðurhlíð hússins hefur verið reist verönd úr timbri. Ennfremur hefur húsið allt verið klætt með timburklæðningu. Í suðausturhorni lóðarinnar er lítill timburskúr en hann virðist ekki hafa verið byggður með leyfi svo að ekki er ljóst hvað hann hefur staðið lengi.

Varðveislumat:

Listrænt gildi:	Einfalt timburhús.
Menningarsögulegt gildi:	Hluti af upphaflegri byggð á svæðinu. Annað af tveimur elstu húsunum á reitnum.
Umhverfisgildi:	Hluti af einni heillegustu byggð timburhúsa í Reykjavík.
Upprunaleg gerð:	Hefur verið breytt en í samræmi við upprunalega gerð.
Varðveislugildi:	Húsið nýtur verndar í ljósgulum flokki, verndun byggðamynsturs, skv. Húsverndarskrá Reykjavíkur. Vegna aldurs eru allar breytingar á húsinu háðar lögum um húsafriðun nr. 104/2001.

Fyrsti eigandiElvar Hallgrímsson

HönnunÁgúst Þórðarson
byggingafræðingur

Upphafleg notkunÍbúðarhús

Upphafleg gerð	Útlit	Helstu breytingar	Hönnuðir breytinga
Tegund	Steinsteypt	Þrílyft	
Klæðning		Ris	1989 Fyrirkomul.br.
Þakgerð	Mænisþak		
Þakklæðning			
Undirstöður			

Saga

Á þessari lóð stóð áður timburhús byggt árið 1903 en í ágúst 1988 fékkst leyfi til að rífa það hús og byggja steinsteypt fjölbýlishús á lóðinni. Borgarminjavörður og umhverfismálaráð Reykjavíkur lögðust gegn niðurrifinu og nágrannar mótmæltu byggingu nýja hússins en strax um haustið var timburhúsið rifið og hafist handa við byggingu núverandi húss. Um er að ræða steinsteypt fjölbýlishús á þremur hæðum. Gert var ráð fyrir fjórum íbúðum í húsinu og tómstundarými á jarðhæðinni, auk opinna bílastæða undir húsinu. Árið 1989 fékkst leyfi til að stækka tómstundarýmið. Árið 1990 var synjað leyfi til að innrétta þar íbúð. Í húsinu eru í dag fimm íbúðir, ein á jarðhæð og tvær á hvorri efri hæðanna. Húsið er, líkt og húsið nr. 32, talsvert stærra en önnur hús í nágrenninu og fellur ekki vel að byggðamynstrinu.

Varðveislumat:	
Listrænt gildi:	Fjölbýlishús í anda húsagerðar 9. áratugarins.
Menningarsögulegt gildi:	
Umhverfisgildi:	Stendur innan timburhúsabyggðar og fellur ekki vel að byggðamynstrinu.
Upprunaleg gerð:	Óbreytt frá upprunalegri gerð.
Varðveislugildi:	Ekki er gerð tillaga að sérstökum verndunarákvæðum.

Fyrsti eigandi Skúli Jónsson
trésmiður

Hönnun Ókunnur

Upphafleg notkun
Íbúðarhús

Upphafleg gerð		Útlit	Helstu breytingar		Hönnuðir breytinga	
Tegund	Timbur, bindingur	Einlyft	1947	Íbúð í kjallara	Finnur Birgisson	arkitekt
Klæðning	Bárujárn og timbur	Ris	1981	Íbúð í kjallara sþ.		
Þakgerð	Mænisþak	Kjallari	1991	Hækkun		
Þakklæðning	Bárujárn	Inng.skúr		Viðbygging		
Undirstöður				Verönd		
				Tvær íbúðir		
				sameinaðar í eina		

Saga

Leyfi fékkst fyrir húsinu í júlí 1903 og ári seinna var það brunavirt og var þá fullbyggt. Þetta er einlyft timburhús með kjallara, og risi. Upphaflega voru á því tveir inngönguskúrar, einn við vesturgafli og annar við suðurhlið. Í fyrstu var húsið aðeins járnklætt á tveimur hliðum. Á aðalhæðinni var íbúð en í risinu var þurrkloft. Í kjallaranum var upphaflega smíðarúm með járnfóðruðu lofti. Árið 1924 var búið að járnklæða húsið allt að utan. Þá var einnig búið að gera tvö íbúðarherbergi í kjallaranum. Árið 1941 var búið að bæta við eldhúsi í kjallarann og í árið 1947 var búið að gera þar fullbúna íbúð með salerni. Árið 1981 fékkst kjallaraíbúðin samþykkt. Húsið stóð að öðru leyti óbreytt allt fram á tíunda áratuginn en árið 1991 fékkst leyfi til að hækka ris þess, byggja við það og breyta útliti þess. Ennfremur var samþykkt að fækka mætti íbúðum úr tveimur í eina. Þá var sett portbyggt, bratt ris á húsið og reist viðbygging við suðurhlið þess, ásamt verönd. Inngönguskúrin við suðurhliðina virðist hafa vikið fyrir þessari nýju útbyggingu, sem er byggð eins og húsið úr timbri á steypum kjallara og bárujárnsklædd. Innandyra var gerður hringstigi á milli hæða.

Varðveislumat:

- Listrænt gildi:

Einfalt bárujárnshús.
- Menningarsögulegt gildi:

Hluti af upphaflegri byggð á svæðinu.
- Umhverfisgildi:

Hluti af einni heillegustu byggð timburhúsa í Reykjavík.
- Upprunaleg gerð:

Hefur verið breytt en í samræmi við upprunalega gerð.
- Varðveislugildi:

Húsið nýtur verndar í ljósgulum flokki, verndun byggðamynsturs, skv. Húsverndarskrá Reykjavíkur. Vegna aldurs eru allar breytingar á húsinu háðar lögum um húsafriðun nr. 104/2001.

Fyrsti eigandi Ólafur Sigurðsson Hönnun Ókunnur Upphafleg notkun Íbúðarhús

Upphafleg gerð		Útlit	Helstu breytingar		Hönnuðir breytinga	
Tegund	Timbur, bindingur	Einlyft	1923	Íbúð í kjallara	Magnús Konráðsson	verkfræ
Klæðning	Pappi	Ris	1932	Hækkun		
Þakgerð	Mænisþak	Kjallari	1932	Ný klæðning		
Þakklæðning	Pappi		1947	Skúr á lóð	Arinbjörn Þorkelsson	
Undirstöður			1947	Endurbætur		

Saga

Leyfi fékkst fyrir timburhúsi á lóðinni í júní 1921 og í september sama ár var það brunavirt en var þá óklárað að því leyti að það var einungis klætt utan með borðum og pappa á veggjum og þaki. Upphaflega var þetta einlyft hús með kjallara og risi. Enginn inngönguskúr var byggður við húsið en inngangur og steinsteyputröppur hafa frá upphafi verið á miðri norðurhliðinni. Árið 1923 var búið að setja bárujárn á þak hússins og innrétta íbúð í kjallaranum. Húsið stóð síðan óbreytt til ársins 1932 en þá var það hækkað um eina hæð svo að það varð tvílyft með risi og kjallara. Stækkunin var gerð í samræmi við stíl og gerð hússins. Einnig var það þá allt klætt með bárujárni. Ekki hafa verið gerðar stórar breytingar á húsinu síðan. Árið 1947 var búið að endurbæta það, meðal annars koma fyrir baðherbergi í íbúðinni í kjallaranum. Einnig var þá búið að byggja einlyftan geymsluskúr úr vikurholsteini vestan við húsið, en leyfi hafði fengist fyrir honum árið 1943. Þessi skúr stendur enn við vesturgafli hússins.

Varðveislumat:

Listrænt gildi:	Einfalt bárujárnshús.
Menningarsögulegt gildi:	
Umhverfisgildi:	Hluti af einni heillegustu byggð timburhúsa í Reykjavík.
Upprunaleg gerð:	Hefur verið breytt en í samræmi við upprunalega gerð.
Varðveislugildi:	Húsið nýtur verndar í ljósgulum flokki, verndun byggðamynsturs, skv. Húsverndarskrá Reykjavíkur.

Fyrsti eigandiSigurður Björnsson
kaupmaður

HönnunJóhannes Lárusson
trésmiður

Upphafleg notkunÍbúðar- og verslunarhús

Upphafleg gerð		Útlit	Helstu breytingar		Hönnuðir breytinga	
Tegund	Timbur, bindingur	Einlyft	1926	Skúr á lóð	Pjetur Ingimundarson	bygg.m
Klæðning	Bárujárn	Ris	1927	Endurbætur		
Þakgerð	Mænisþak	Kjallari	1935	Gluggabreyting	Halldór Pálsson	
Þakklæðning	Bárujárn	Inng.skúr	1942	Íbúð í kjallara		
Undirstöður			1946	Skúr á lóð		
			1946	Kvistur	Jóhann Fr. Kristjánsson	húsasm
			1947	Svalir	Jóhann Fr. Kristjánsson	húsasm
			1982	Viðbygging		
			?	Múrhúðun		
			?	Endurbætur		
				Ný klæðning		

Saga

Leyfi fékkst fyrir húsinu í febrúar 1906 og í október sama ár var það brunavirt og var þá fullbyggt. Húsið er einlyft timburhús með háum kjallara og risi. Það var byggt sem íbúðarhús en í kjallaranum var upphaflega sölubúð og skrifstofa. Árið 1926 var virt nýtt þvotta- og þurrkhús úr holsteini á lóðinni. Sá skúr stendur enn í suðausturhorni lóðarinnar. Árið 1927 var búið að gera endurbætur á húsinu og innrétta nýja brauð- og mjólkurbúð í kjallaranum. Árið 1935 fékkst leyfi til að breyta gluggum á götuhlið kjallarans. Samkvæmt teikningum voru þá tvennar dyr á kjallaranum og var öðrum þeirra breytt í glugga. Seinna hefur hinum dyrunum einnig verið breytt í glugga því að nú eru engar dyr á kjallaranum framanverðum. Árið 1942 var búið að innrétta íbúð í kjallaranum. Árið 1946 var búið að bæta við geymsluskúr úr timbri á lóðina og hefur hann staðið austanmegin við húsið. Í honum voru þrír básar og heygeymsla. Skúrinn virðist hafa verið rifinn fyrir 1964, ef marka má kort frá því ári. Á árunum 1946-47 voru gerðar nokkrar breytingar á húsinu. Þá voru settir kvistir á suðurþekjuna og þakhæðin innréttuð. Einnig voru þá byggðar pallsvalir á suðurhliðina og litlum hornlugga bætt við á vesturgaflinn. Ekki var síðan sótt um leyfi fyrir breytingum á húsinu fyrr en árið 1982 en þá fékkst leyfi til að stækka kjallarann. Þá voru byggðar steinsteyptar tröppur við inngönguskúrinn á suðurhlið og rýmið undir þeim nýtt sem viðbygging við kjallarann. Upphaflega var húsið klætt utan með bárujárn en á tímabili var það múrhúðað. Ekki er ljóst hvenær það var gert, en húsið hefur nú verið klætt að nýju með bárujárn. Einnig hafa gluggar verið færðir aftur til eldra

Varðveislumat:

- Listrænt gildi:Einfalt bárujárnshús.
- Menningarsögulegt gildi:Hluti af upphaflegri byggð á svæðinu.
- Umhverfisgildi:Hluti af einni heillegustu byggð timburhúsa í Reykjavík.
- Upprunaleg gerð:Óbreytt að mestu frá upprunalegri gerð.
- Varðveislugildi:Húsið nýtur verndar í ljósgulum flokki, verndun byggðamynsturs, skv. Húsverndarskrá Reykjavíkur. Vegna aldurs eru allar breytingar á húsinu háðar lögum um húsafriðun nr. 104/2001.

Fyrsti eigandiEinar Einarsson
sjómaður

HönnunÓkunnur

Upphafleg notkunÍbúðarhús

Upphafleg gerð		Útlit	Helstu breytingar		Hönnuðir breytinga
Tegund	Timbur, bindingur	Einlyft Kjallari Inng.skúr	1933	Nýr kjallari Hækkun Viðbygging Gluggabreyting	Arinbjörn Þorkelsson
Klæðning	Bárujárn		1958	Viðbygging Gluggabreyting	Arinbjörn Þorkelsson Arinbjörn Þorkelsson
Þakgerð	Mænisþak		?	Múrhúðun	
Þakklæðning	Bárujárn		1999	Hækkun Kvistir Viðbygging Gluggabreyting	Sigurður Kjartansson ES teiknistofunni
Undirstöður					arkitekt

Saga

Leyfi fékkst fyrir húsinu í nóvember 1904 og í febrúar 1905 var það brunavirt og var þá fullbyggt. Um er að ræða einlyft timburhús með risi og kjallara sem hefur verið breytt töluvert frá fyrstu gerð. Upphaflega stóð það á mjög lágu kjallara en árið 1933 fékkst leyfi til að hækka það og stækka og var þá byggður undir það nýr og hærri kjallari. Einnig var inngönguskúrinn á vesturgafli þá fjarlægður og húsið lengt til vesturs. Gluggaskipan var jafnframt breytt. Árið 1958 fékkst aftur leyfi til að stækka húsið og var það þá aftur lengt, nú með viðbyggingu til austurs. Einnig var gluggapóstum breytt. Húsið var jafnframt múrhúðað og málað, en ekki er ljóst hvort það var gert á sama tíma eða síðar. Húsinu virðist síðan ekki hafa verið breytt fyrr en árið 1999 en þá fékkst enn leyfi til að byggja við það og hækka það. Jafnframt var leyft að setja á það kvisti og breyta innréttingu. Ennfremur var sótt um leyfi til að færa útlit hússins nær upprunalegri gerð hvað gluggagerð og frágang á ytra byrði varðaði. Húsinu hefur nú verið breytt samkvæmt þessum hugmyndum. Sett hefur verið á það port og þakið hækkað, kvistir settir á norðurhlið og lítil viðbygging byggð við suðurhlið. Þá hefur gluggasetningu á framhlið verið breytt, múrhúð verið fjarlægð og húsið allt klætt með bárujárn á ný. Á lóðinni stóð áður þurrkhjallur sem byggður var 1943 en hann var rifinn fyrir 1989.

Varðveislumat:

- Listrænt gildi:Bárujárnshús með sveitseráhrifum.
- Menningarsögulegt gildi:Hluti af upphaflegri byggð á svæðinu.
- Umhverfisgildi:Hluti af einni heillegustu byggð timburhúsa í Reykjavík.
- Upprunaleg gerð:Mikið breytt frá upprunalegri gerð.
- Varðveislugildi:Húsið nýtur verndar í ljósgulum flokki, verndun byggðamynsturs, skv. Húsverndarskrá Reykjavíkur. Vegna aldurs eru allar breytingar á húsinu háðar lögum um húsafriðun nr. 104/2001.

Fyrsti eigandi	Pálmi Sigurðsson tómthúsmaður	Hönnun	Ókunnur	Upphafleg notkun	Íbúðarhús
----------------	----------------------------------	--------	---------	------------------	-----------

Upphafleg gerð	Útlit	Helstu breytingar	Hönnuðir breytinga
Tegund	Timbur, bindingur	Einlyft	1987 Endurbætur
Klæðning	Bárujárn	Ris	
Þakgerð	Mænisþak	Kjallari	
Þakklæðning	Bárujárn	Inng.skúr	
Undirstöður			

Saga

Leyfi fékkst fyrir húsinu í desember 1901 og í maí 1903 var það brunavirt og var þá fullbyggt. Um er að ræða einlyft timburhús með lágu risi og kjallara. Það hefur frá upphafi allt verið bárujárnsklætt. Árið 1983 stóð til að stækka húsið og byggja bílskúr á lóðinni. Nágrannar kærðu stækkunina en breytingarnar voru leyfðar. Ekki varð þó af þeim. Húsið var allt endurnýjað að utan árið 1987. Árið 1996 fékkst aftur leyfi til að stækka húsið og átti þá að lengja það til vesturs, hækka risið með porti og setja á það kvisti, byggja við inngönguskúrinn á suðurhlið og setja svalir þar ofan á. Þessar breytingar hafa ekki verið framkvæmdar og húsið stendur því óbreytt með sínu gamla lagi. Þetta er eitt fárra húsa á svæðinu sem ekki hefur verið byggt við og hefur það mikið gildi sem slíkt.

Varðveislumat:	
Listrænt gildi:	Einfalt bárujárnshús.
Menningarsögulegt gildi:	Hluti af upphaflegri byggð á svæðinu.
Umhverfisgildi:	Hluti af einni heillegustu byggð timburhúsa í Reykjavík.
Upprunaleg gerð:	Óbreytt að mestu frá upphaflegri gerð
Varðveislugildi:	Húsið nýtur verndar í ljósgulum flokki, verndun byggðamynsturs, skv. Húsverndarskrá Reykjavíkur. Vegna aldurs eru allar breytingar á húsinu háðar lögum um húsafriðun nr. 104/2001.

Fyrsti eigandiGuðmundur Jónssontrésmiður

HönnunÓkunnur

Upphafleg notkunÍbúðarhús

Upphafleg gerð		Útlit	Helstu breytingar		Hönnuðir breytinga	
Tegund	Timbur, bindingur	Einlyft	1928	Skúr á lóð	Pjetur Ingimundarsson	
Klæðning	Bárujárn	Ris	1947	Íbúð í kjallara		
Þakgerð	Mænisþak	Kjallari	1958	Inngönguskúr	Hafliði Jóhannsson	bygg.m
Þakklæðning	Bárujárn		?	Gluggabreyting		
Undirstöður			1997	Hækkun Viðbygging Kvistir	Knútur Jeppesen	arkitekt

Saga

Leyfi fékkst fyrir húsinu í október 1922 og í janúar 1923 var það brunavirt en var þá óklárað. Í júní sama ár var það aftur virt og var þá fullgert. Upphaflega var húsið lægra en nú, einlyft með kjallara og risi. Þá var ekki inngönguskúr við húsið heldur einungis tröppur við austurgöf. Íbúðir voru á hæð og í risi og í kjallaranum var í fyrstu trésmíðavinnustofa en ári eftir að húsið var byggt var innréttuð þar brauðgerðaraðstaða. Árið 1943 var komið íbúðarherbergi í kjallarann og 1947 var búið að innrétta þar íbúð. Á lóðinni var búið að byggja steinsteyptan geymsluskúr árið 1928. Íbúðarhúsið stóð óbreytt til ársins 1958 en þá var byggður inngönguskúr úr steinsteypu við austurgöf þess. Einnig var gluggapóstum breytt en ekki er ljóst hvenær það var gert. Næst fékkst leyfi fyrir breytingum á húsinu árið 1987 en þá var samþykkt að hækka mætti ris þess eða porthæð og stækka það til vesturs. Einnig átti að endurnýja húsið allt og bæta útlit þess, rífa skúrinn á lóðinni og byggja nýja steinsteypta geymslu í norðvesturhorni lóðarinnar. Framkvæmdir við breytingar á húsinu hófust haustið 1988. Árið 1989 voru samþykktar breyttar teikningar sem gerðu ráð fyrir kvisti eða útbyggingu á hvorri hlið hússins. Árið 1991 var einnig samþykkt að setja mætti svalir vestan megin á rishæðina og tvo vesturglugga á neðri hæðina. Árið 1996 stóðu framkvæmdir vegna breytinganna enn yfir og árið 1997 var húseiganda veittur frestur til 1. september það ár til að ljúka frágangi á lóðinni. Húsið hefur nú verið hækkað og stækkað samkvæmt teikningunum frá 1987 og 1989 en ekki hafa verið settar svalir á vesturhlið. Skúrinn í suðausturhorni lóðarinnar stendur enn og ný geymsla hefur ekki verið byggð.

Varðveislumat:

Listrænt gildi: Einfalt bárujárnshús.

Menningarsögulegt gildi:

Umhverfisgildi: Hluti af einni heillegustu byggð timburhúsa í Reykjavík.

Upprunaleg gerð: Talsvert breytt frá upprunalegri gerð.

Varðveislugildi: Húsið nýtur verndar í ljósgulum flokki, verndun byggðamynsturs, skv. Húsverndarskrá Reykjavíkur.

Fyrsti eigandiÁrni Jósefssontrésmiður

HönnunÓkunnur

Upphafleg notkunÍbúðarhús

Upphafleg gerð		Útlit	Helstu breytingar		Hönnuðir breytinga	
Tegund	Timbur, bindingur	Einlyft	1921	Íbúð í kjallara		
Klæðning	Bárujárn	Ris	1921	Viðbygging		
Þakgerð	Mænisþak	Kjallari	1949	Viðbygging	Sigvaldi Thordarsson	arkitekt
Þakklæðning	Bárujárn	Inng.skúr		Svalir		
Undirstöður			?	Gluggabreyting		
			1963	Bílskúr		
			1979	Sólskáli	Jón Bergsson	verkfr.
			1987	Viðbygging		
				Útlitsbreyting		
			1995	Gluggabreyting	Rúnar Gunnarsson	arkitekt
			2003	Bílskúr	Skúli Lýðsson	bygg.fr.

Saga

Leyfi fékkst fyrir húsinu í nóvember 1904 og í apríl 1905 var það brunavirt og var þá fullbyggt. Þetta er einlyft hús með kjallara og risi. Upphaflega voru tveir inngönguskúrar við húsið, einn við vesturgafli og annar við suðurhlið. Í kjallaranum var í upphafi smíðaaðstaða en árið 1916 fékkst leyfi til að innrétta þar séríbúð og var hún virt árið 1921. Þá var einnig búið að byggja geymsluskúr úr timbri við austurgafli hússins. Hann var rifinn fyrir 1989. Árið 1949 var inngönguskúrin við vesturgafli hússins rifinn og húsið lengt með einlyftri viðbyggingu til vesturs. Ofan á viðbyggingunni voru svalir. Gluggar á viðbyggingunni voru ekki í samræmi við gerð hússins og öðrum gluggum hússins var breytt til samræmis við þá. Árið 1963 var reistur bílskúr án leyfis í suðvesturhorni lóðarinnar. Hann var rifinn fyrir 1989. Árið 1979 var byggður blómaskáli úr gleri og timbri við inngönguskúrinn á bakhlið hússins. Árið 1983 fékkst leyfi til að stækka húsið til austurs úr steinsteypu, en ekki varð af þeirri breytingu. Árið 1989 var vesturgafli hússins breytt. Þá var líklega þegar búið að byggja yfir svalirnar á viðbyggingunni en nú var þeim lokað þannig að rishæðin stækkaði. Árið 1995 fékkst leyfi til að setja nýjan þakglugga á suðurhlið hússins og breyta gluggum á vesturgafli. Öllum gluggum hússins hefur nú verið breytt til eldra horfs. Árið 2003 var byggður nýr bílskúr úr steinsteypu og timbri í suðvesturhorni lóðarinnar.

- Varðveislumat:**

Listrænt gildi:Einfalt bárujárnshús.

Menningarsögulegt gildi:Hluti af upphaflegri byggð á svæðinu.

Umhverfisgildi:Hluti af einni heillegustu byggð timburhúsa í Reykjavík.

Upprunaleg gerð:Hefur verið breytt en í samræmi við upprunalega gerð.

Varðveislugildi:Húsið nýtur verndar í ljósgulum flokki, verndun byggðamynsturs, skv. Húsverndarskrá Reykjavíkur. Vegna aldurs eru allar breytingar á húsinu háðar lögum um húsfriðun nr. 104/2001.

Fyrsti eigandi Árni Jósefsson
trésmiður

Hönnun Ókunnur

Upphafleg notkun
Íbúðarhús

Upphafleg gerð		Útlit	Helstu breytingar		Hönnuðir breytinga	
Tegund	Timbur, bindingur	Einlyft	1928	Endurbætur	Ingibergur Þorkelsson	bygg.m
Klæðning	Bárujárn	Ris	1928	Inngönguskúr		
Þakgerð	Mænisþak	Kjallari	1943	Íbúð í kjallara	Björn Rögnvaldsson Finnur Ó. Thorlacius ARKO	forsmið arkitekt
Þakklæðning	Bárujárn	Inng.skúr	1948	Skúr á lóð		
Undirstöður			1959	Kvistir		
			1979	Viðbygging Hækkun á kvisti		

Saga

Leyfi fékkst fyrir húsinu í apríl 1906 og í ágúst sama ár var það brunavirt og var þá fullbyggt. Þetta er einlyft timburhús með risi og kjallara og inngönguskúr við austurgafli. Þónokkrar breytingar hafa verið gerðar á húsinu í gegnum tíðina. Samkvæmt virðingu frá 1928 var þá búið að endurbæta húsið á þann hátt að allur fúí hafði verið tekin úr því og nýtt timbur sett í staðinn. Einnig var þá búið að reisa nýjan og stærri inngönguskúr úr steinsteypu við austurgafliinn í stað þess upprunalega. Árið 1931 fékkst leyfi til að byggja snúruskýli eða þurkhjall á lóðinni og voru skúrar sem fyrir voru á lóðinni þá rifnir. Skúrinn var fyrst virtur árið 1948 en líklegt er að hann hafi verið byggður fyrr. Árið 1935 fékkst leyfi til að setja kvist á suðurhlíð hússins en af því hefur ekki orðið í það skipti því að árið 1959 voru enn uppi hugmyndir um slíkt og þá var enginn kvistur á húsinu. Þá var hins vegar byggður stór kvistur eftir endilangri suðurhlíðinni og minni kvistur á framhliðina. Árið 1977 fékkst leyfi til að stækka inngönguskúrinn við suðurhlíð hússins. Tveimur árum síðar var búið að reisa þar nýja viðbyggingu úr steinsteypu sem nær yfir hluta hliðarinnar og stendur á súlum. Kvisturinn á framhlið hússins hafði þá einnig verið hækkaður. Síðan hefur húsinu ekki verið breytt.

Varðveislumat:

- Listrænt gildi:

Einfalt bárujárnshús.
- Menningarsögulegt gildi:

Hluti af upphaflegri byggð á svæðinu.
- Umhverfisgildi:

Hluti af einni heillegustu byggð timburhúsa í Reykjavík.
- Upprunaleg gerð:

Talsvert breytt frá upprunalegri gerð.
- Varðveislugildi:

Húsið nýtur verndar í ljósgulum flokki, verndun byggðamynsturs, skv. Húsverndarskrá Reykjavíkur. Vegna aldurs eru allar breytingar á húsinu háðar lögum um húsafriðun nr. 104/2001.

Fyrsti eigandi	Jóhann Hafliðason trésmiður	Hönnun	Ókunnur	Upphafleg notkun	Íbúðarhús
----------------	--------------------------------	--------	---------	------------------	-----------

Upphafleg gerð		Útlit	Helstu breytingar	Hönnuðir breytinga	
Tegund	Timbur, bindingur	Tvílyft	1920	Útlitsbreyting?	
Klæðning	Bárujárn	Ris	1975	Svalir	Kjartan Sveinsson og fl. tæknifr.
Þakgerð	Mænisþak	Kjallari	1990	Svalir stækkaðar	Gunnar Borgarsson arkitekt
Þakklæðning	Bárujárn	Inng.skúr	1991	Verönd	
Undirstöður		Svalir			

Saga

Leyfi fékkst fyrir húsinu í júní 1906 og í nóvember sama ár var það brunavirt og var þá fullbyggt. Um er að ræða tvílyft timburhús með kjallara og risi. Inn- og uppgönguskúr með þaksvölum og eldvarnargafli að vestanverðu hefur frá upphafi verið við vesturgafli hússins. Undir þakskeggi hússins og gluggum 2. hæðar eru útskorin skrautbönd. Húsið er sambyggt timburhúsinu Grettisgötu 44a en slík sambyggð timburhús eru fremur sjaldgæf. Milli þeirra er eldvarnargafli. Um leið og húsið var byggt var reistur timburskúr við suðurhlið þess. Þessi skúr stendur enn. Húsinu hefur lítið verið breytt síðan það var byggt. Árið 1920 fékkst leyfi til að breyta inngangi þess en ekki eru til teikningar að þeim breytingum svo að ekki er ljóst í hverju þær fólust. Árið 1975 var leyft að gera svalir úr timbri á húsið og var þá sett grindverk á þaksvalirnar ofan á inngönguskúrnum. Á teikningum voru þá einnig sýndar svalir á suðurhlið inngönguskúrsins. Árið 1990 var samþykkt leyfi til að stækka og endurnýja svalir á efri hæð hússins og er þar sennilega átt við svalirnar á suðurhliðinni. Jafnframt fékkst leyfi til að gera nýjar dyr út á svalirnar. Árið 1991 fékkst einnig leyfi til að byggja verönd og tröppur við suðurhliðina, út af neðri hæð hússins, og virðist það hafa verið gert. Vesturgafli inngönguskúrsins hefur nú verið klæddur bárujárn eins og fram- og afturhlið hússins. Að öðru leyti hefur húsinu ekki verið breytt. Gömlu lagi glugganna er enn haldið, sem og gluggapóstunum.

Varðveislumat:

Listrænt gildi:	Bárujárnshús með sveitseráhrifum.
Menningarsögulegt gildi:	Hluti af upphaflegri byggð á svæðinu.
Umhverfisgildi:	Hluti af einni heillegustu byggð timburhúsa í Reykjavík.
Upprunaleg gerð:	Óbreytt að mestu frá upprunalegri gerð.
Varðveislugildi:	Húsið nýtur verndar í ljósgulum flokki, verndun byggðamynsturs, skv. Húsverndarskrá Reykjavíkur. Vegna aldurs eru allar breytingar á húsinu háðar lögum um húsafriðun nr. 104/2001.

Fyrsti eigandi Hjálmtýr Sigurðsson
kaupmaður

Hönnun Ókunnur

Upphafleg notkun
Íbúðarhús

Upphafleg gerð

Tegund	Timbur, bindingur
Klæðning	Bárujárn
Þakgerð	Mænisþak
Þakklæðning	Bárujárn
Undirstöður	

Útlit

Tvílyft
Ris
Kjallari
Inng.skúr

Helstu breytingar

1920	Útlitsbreyting
1935	Brúni
	Endurbygging
	Svalir
1942	Atv.húsn. innr. kj.
1958	Endurbætur
1981	Kvistir
	Svalir
1992	Fyrirkomul.br. 1.h.
	Íbúð í risi sp.
2002	Svalir

Hönnuðir breytinga

Magnús Skúlason	arkitekt
og Sigurður Harðarson	arkitekt
Magnús Skúlason	arkitekt
og Sigurður Harðarson	arkitekt
Guðrún Stefánsdóttir	arkitekt

Saga

Leyfi fékkst fyrir húsinu í júlí 1912 og í nóvember sama ár var það brunavirt og var þá fullbyggt. Þetta er tvílyft, hornsneitt timburhús með kjallara, risi og inn- og uppgönguskúr við suðurhlíð. Það stendur á horni Grettisgötu og Vitastígs og myndar samstæða heild með Grettisgötu 44, en húsin eru jafnhá og gluggar þeirra standast á. Áður var einnig vatnsbretti á þessu húsi eins og húsinu nr. 44. Árið 1920 var útliti hússins breytt lítillega þegar fyllt var upp í tvo glugga og dyr á hliðinni að Grettisgötu. Þann 17. apríl 1935 stórskemmdist húsið í bruna og þurfti að endurbyggja það að miklu leyti. Húsinu var þó ekki breytt heldur var það byggt aftur eins og það var fyrir brunann. Þó voru settar nýjar veggssvalir á suðurhlíð hússins og nýjar steinsteyputröppur við inngönguskúrinn. Árið 1942 var komin sölubúð í kjallara hússins, en upphaflega var þar eitt íbúðarherbergi ásamt eldhúsi. Líklega hefur verslunin verið komin fyrir, því húsið var lengst af í eigu kaupmanna. Árið 1965 var búið að innrétta rakarastofu í kjallaranum. Árið 1958 var búið að setja nýja bárujárnsklæðningu á allt húsið og mála það og setja nýjar svalir á suðurhlíð eða endurbæta þær sem fyrir voru. Árið 1981 voru settir kvistir á húsið, einn á framhliðina og aðrir sitt hvorum megin við inngönguskúrinn á bakhliðinni. Einnig voru þá settar nýjar svalir á bakhliðina. Einhvern tímann fyrir 1981 hafa póstar verið teknir úr gluggum hússins en þeir hafa verið færðir aftur til eldra horfs. Árið 1992 var gerður útgangur úr eldhúsi á 1. hæð hússins. Þá var einnig samþykkt áður gerð íbúð í risinu. Árið 2002 voru byggðar svalir sunnanmegin á 1. hæðina, samskonar og á 2. og 3. hæð. Í dag er íbúð í kjallara hússins.

Varðveislumat:

Listrænt gildi: Bárujárnshús með sveitseráhrifum.

Menningarsögulegt gildi: Hluti af upphaflegri byggð á svæðinu.

Umhverfisgildi: Hluti af einni heillegustu byggð timburhúsa í Reykjavík. Hornhús.

Upprunaleg gerð: Óbreytt að mestu frá upprunalegri gerð.

Varðveislugildi: Húsið nýtur verndar í ljósgulum flokki, verndun byggðamynsturs, skv. Húsverndarskrá Reykjavíkur. Vegna aldurs eru allar breytingar á húsinu háðar lögum um húsafriðun nr. 104/2001.

Fyrsti eigandiGuðmundur Hallssontrésmiður

HönnunÓkunnur

Upphafleg notkunÍbúðarhús

Upphafleg gerð		Útlit	Helstu breytingar	Hönnuðir breytinga	
Tegund	Timbur, bindingur	Einlyft	1917 Íbúð í kjallara	Guðmundur H. Þorláksson	
Klæðning	Bárujárn	Ris	1923 Hækkun		
Þakgerð	Mænisþak	Kjallari	Viðbygging	Ágúst Steingrímssonbygg.fr.	Ágúst Steingrímssonbygg.fr.
Þakklæðning	Bárujárn	Inng.skúr	Íbúð í risi		
Undirstöður			1939 Útlitsbreyting		
			1941 Útlitsbreyting		
			1941 Viðbygging	Jóhann Fr. Kristjánsson	húsasm
			1994 Íbúð í risi sp.		

Saga

Leyfi fékkst fyrir húsinu í nóvember 1903 og maí 1904 var það brunavirt og var þá fullbyggt. Þetta er einlyft timburhús með kjallara, risi og inngönguskúr við norðurhlið. Upphaflega var það lægra en nú og með lágu risi sem ekki var íbúðarhæft. Í kjallaranum var í fyrstu herbergi með járnfóðruðu lofti, sennilega smíðaverkstæði, en árið 1917 var búið að innrétta þar íbúð. Árið 1923 fékkst leyfi til að stækka húsið og breyta þaki þess. Þá var sett á það port og risið hækkað þannig að það varð íbúðarhæft. Einnig var inngönguskúrin þá stækkaður með steinsteyptri viðbyggingu að Frakkastíg. Upphaflega voru tveir inngangar á inngönguskúrnum en með þessari breytingu var öðrum þeirra lokað. Árið 1939 fékkst leyfi til að gera útlitsbreytingu á bakhlið hússins og var þá minnkaður þar gluggi og bætt við útidyrum. Árið 1941 var samþykkt að gera mætti útlits- og fyrirkomulagsbreytingu á kjallara hússins og var kjallaraglugga að Frakkastíg þá breytt í dyr. Sama ár fékkst leyfi fyrir bráðabirgðaviðbyggingu við húsið og var hún virt í október 1941. Viðbygging þessi var byggð úr vikursteini og stendur enn við austurgafli hússins. Þar var sett upp skósmíðastofa og skóverslun, en Jens P. Sveinsson skósmiður var eigandi hússins á þessum tíma. Síðar var þarna lengi skóvinnustofa Valgeirs Sveinssonar, en í lok tíunda áratugarins var búið að leggja hana niður. Árið 1954 voru uppi hugmyndir um að breyta fyrstu hæð hússins í verslun en umferðanefnd Reykjavíkur lagðist gegn því og varð ekkert af þeirri breytingu. Árið 1994 var samþykkt áður gerð risíbúð í húsinu.

Varðveislumat:

- Listrænt gildi:Einfalt bárujárnshús.
- Menningarsögulegt gildi:Hluti af upphaflegri byggð á svæðinu.
- Umhverfisgildi:Hluti af einni heillegustu byggð timburhúsa í Reykjavík.
- Upprunaleg gerð:Hefur verið breytt en í samræmi við upprunalega gerð.
- Varðveislugildi:Húsið nýtur verndar í ljósgulum flokki, verndun byggðamynsturs, skv. Húsverndarskrá Reykjavíkur. Vegna aldurs eru allar breytingar á húsinu háðar lögum um húsafriðun nr. 104/2001.

Fyrsti eigandi Páll Guðmundsson
trésmiður

Hönnun Ókunnur

Upphafleg notkun
Íbúðarhús

Upphafleg gerð

Tegund	Timbur, bindingur
Klæðning	Bárujárn
Þakgerð	Mænisþak
Þakklæðning	Bárujárn
Undirstöður	

Útlit

Einlyft
Ris
Port
Kjallari
Inng.skúr
Kvistir

Helstu breytingar

1917	Skúr á lóð
1932	Útlitsbreyting
1937	Atv.húsn. innr.
1951	Skúr á lóð
1978	Endurbætur
?	Íbúð í risi
1987	Atv.húsn. innr. skúr
2000	Atv.húsn. innr. kj.
	Breytt í íbúð, skúr

Hönnuðir breytinga

Arinbjörn Þorkelsson	
Kjartan Sigurðsson	arkitekt
Magnús Skúlason	arkitekt
Gestur Ólafsson	arkitekt

Saga

Leyfi fékkst fyrir þessu húsi í ágúst 1905 og í apríl sama ár var það brunavirt og var þá fullbyggt. Húsið stendur á horni Njálsgötu og Frakkastígs og er einlyft timburhús með kjallara, porti, risi, kvistum og inn- og uppgönguskúr við suðurhlíð. Það er hornsneitt á norðvesturhorni. Húsi þessu hefur lítið sem ekkert verið breytt að gerð og ytra byrði frá því að það var byggt. Það var byggt sem íbúðarhús en í kjallaranum var upphaflega smíðarúm með járnfóðruðu lofti. Um 1932 virðist hafa verið komin verslun í kjallarann en það ár var settur nýr kjallaragluggi á vesturgafli hússins. Árið 1937 var húsið virt sem íbúðar- og verslunarhúsnæði. Austan við húsið var byggður geymsluskúr úr timbri árið 1917 en árið 1951 var búið að byggja nýjan steinsteyptan skúr við austurgafli hússins. Þar var innréttuð fiskbúð. Árið 1978 var þakhæð íbúðarhússins endurnýjuð að hluta og árið 1979 var búið að gera ýmsar frekari breytingar bæði á 2. hæð og rishæð en stærðir voru allar óbreyttar. Árið 1987 fékkst leyfi til að innrétta pizzustað í stað fiskbúðar í skúrnum austan við húsið. Árið 2000 var samþykkt að breyta mætti atvinnuhúsnæði í kjallara hússins í tvær vinnustofur. Einnig var þá samþykkt afmörkun á tveimur áður gerðum ósamþykktum íbúðum á rishæð hússins. Jafnframt fékkst leyfi til að breyta innra fyrirkomulagi í skúrnum á lóðinni.

Varðveislumat:

Listrænt gildi: Bárujárnshús með sveitseráhrifum.

Menningarsögulegt gildi: Hluti af upphaflegri byggð á svæðinu.

Umhverfisgildi: Hluti af einni heillegustu byggð timburhúsa í Reykjavík. Hornhús.

Upprunaleg gerð: Óbreytt að mestu frá upprunalegri gerð.

Varðveislugildi: Lagt er til að húsið njóti verndar í ljósgulum flokki, verndun byggðamynsturs, skv. skilgreiningu Húsverndarskrár Reykjavíkur. Vegna aldurs eru allar breytingar á húsinu háðar lögum um húsafriðun nr. 104/2001.

Fyrsti eigandi Jóhannes Lárusson
trésmiður

Hönnun Ókunnur

Upphafleg notkun Íbúðarhús

Upphafleg gerð		Útlit	Helstu breytingar		Hönnuðir breytinga	
Tegund	Timbur, bindingur	Einlyft	1945	Viðbygging	Hermann Guðlaugsson	
Klæðning	Bárujárn	Kjallari	1963	Kvistur	Hafliði Jóhannsson	trésm.
Þakgerð	Mænisþak	Inng.skúr		Hækkun		
Þakklæðning	Bárujárn			Útlitsbreyting		
Undirstöður			1966	Bílskúr	Arinbjörn Þorkelsson og Alexander H. Jóhannsson	

Saga

Leyfi fékkst fyrir húsinu í september 1904 og í desember sama ár var það brunavirt og var þá fullbyggt. Upphaflega var húsið einlyft með lágu risi og geymslukjallara. Inngönguskúr hefur frá upphafi verið við vesturgafi þess. Árið 1921 var húsið óbreytt utan þess að búið var að innrétta tvö íbúðarherbergi í kjallaranum. Árið 1945 fékkst leyfi til að stækka inngönguskúrinn úr timbri og var þá byggt við hann að norðanverðu og innréttað þar salerni. Árið 1963 fékkst leyfi til að breyta og stækka rishæð hússins og er það eina verulega breytingin sem gerð hefur verið á húsinu. Var þá settur stór kvstur á bakhliðina og þakið hækkað upp á framhliðinni. Annað gluggalag er á rishæðinni en á eldri hlutum hússins og gluggapóstar hafa verið teknir úr upprunalegum gluggum þess. Árið 1966 var reistur steinsteyptur bílskúr á lóðinni austan við húsið, með leyfi byggingarnefndar. Hann stendur enn.

Varðveislumat:

Listrænt gildi:	Einfalt bárujárnshús.
Menningarsögulegt gildi:	Hluti af upphaflegri byggð á svæðinu.
Umhverfisgildi:	Hluti af einni heillegustu byggð timburhúsa í Reykjavík.
Upprunaleg gerð:	Talsvert breytt frá upprunalegri gerð.
Varðveislugildi:	Húsið nýtur verndar í ljósgulum flokki, verndun byggðamynsturs, skv. Húsverndarskrá Reykjavíkur. Vegna aldurs eru allar breytingar á húsinu háðar lögum um húsafriðun nr. 104/2001.

Fyrsti eigandi Sigurgeir Jónsson
ökumaður

Hönnun Ókunnur

Upphafleg notkun
Íbúðarhús

Upphafleg gerð

Tegund Timbur, bindingur
Klæðning Bárujárn
Þakgerð Skáþak(skúrþak)
Þakklæðning Bárujárn
Undirstöður

Útlit

Einlyft
Kjallari
Inng.skúr

Helstu breytingar

1918 Hækkun
1926 Atv.húsn. innr.
1946 Viðbygging

Hönnuðir breytinga

Gunnar Kristjánsson

Saga

Leyfi fékkst fyrir húsinu í apríl 1904 og í september 1906 var það brunavirt og var þá fullbyggt. Um er að ræða einlyft timburhús, byggt með gaflana mót norðri og suðri. Norðurgafli hússins er eldvarnarveggur. Upphaflega var skúrþak á húsinu og inngönguskúr við vesturhlið. Húsið var byggt sem íbúðarhús og kjallari undir því var í fyrstu notaður til geymslu. Árið 1918 var húsið virt að nýju og var þá búið að byggja lítilla ofan á norðurhluta þess svo að það var allt orðið jafnhátt. Árið 1926 var búið að innrétta skósmíðavinnustofu í kjallaranum. Árið 1945 fékkst leyfi til að stækka húsið og í janúar 1946 var búið að rífa inngönguskúrinn og byggja í staðinn nýja viðbyggingu úr timbri á steiptum kjallara við vesturhlið hússins. Í kjallara hennar var sett upp ný skósmíðavinnustofa. Í dag er húsið notað einvörðungu til íbúðar.

Varðveislumat:

Listrænt gildi: Einfalt bárujárnshús.

Menningarsögulegt gildi: Hluti af upphaflegri byggð á svæðinu.

Umhverfisgildi: Hluti af einni heillegustu byggð timburhúsa í Reykjavík.

Upprunaleg gerð: Nokkuð breytt frá upprunalegri gerð.

Varðveislugildi: Húsið nýtur verndar í ljósgulum flokki, verndun byggðamynsturs, skv. Húsverndarskrá Reykjavíkur. Vegna aldurs eru allar breytingar á húsinu háðar lögum um húsafriðun nr. 104/2001.

Fyrsti eigandi Jens Jensson

Hönnun Ókunnur

Upphafleg notkun
Íbúðarhús

Upphafleg gerð	Útlit	Helstu breytingar	Hönnuðir breytinga
Tegund	Timbur, bindingur	Einlyft	1929 Endurbætur
Klæðning	Bárujárn	Kjallari	Íbúð í kjallara
Þakgerð	Mænisþak	Inng.skúr	1929 Skúr á lóð
Þakklæðning	Bárujárn		1942 Skúr á lóð
Undirstöður	Hlaðnar úr grjóti		1955 Endurbætur
		?	Gluggabreyting
		2001 Viðbygging	Jon Nordsteien arkitekt
		Bílskúr	og Ólöf Flyenring arkitekt
		Endurbætur	
		Gluggabreyting	

Saga

Nýlega hefur verið gerð stór viðbygging á baklóð hússins sem hér um ræðir, en eldra húsið er því sem næst óbreytt frá upprunalegri gerð. Leyfi fékkst fyrir húsinu í nóvember 1904 og í mars 1905 var það brunavirt og var þá fullbyggt. Þetta er einlyft bárujárnshús með kjallara, lágu risi og inngönguskúr við vesturgafli. Árið 1929 var búið að endurbæta húsið að ýmsu leyti og innrétta litla íbúð í kjallaranum. Þá var einnig búið að byggja geymsluskúr úr steinsteypu á lóðinni. Árið 1942 var annan geymsluskúr risinn á lóðinni, að þessu sinni úr timbri. Þessir skúrar hafa nú báðir verið fjarlægðir. Árið 1955 var aftur búið að gera endurbætur á húsinu, meðal annars gera stiga niður í kjallarann og endurbæta bárujárnið. Einnig var þá búið að breyta geymslu í kjallaranum í smáíbúðarherbergi og salerni. Við einhverjar þær endurbætur sem gerðar voru á húsinu var gluggapóstum breytt á þann hátt að þeir samræmdust ekki aldri og gerð hússins. Að öðru leyti var húsinu ekki breytt til ársins 2001, en þá var áður nefnd viðbygging reist á baklóðinni. Vesturhluti viðbyggingarinnar er bárujárnsklætt timburhús, ein hæð með risi á steiptum kjallara, en austurhlutinn er steinsteypdur bílskúr, niðurgrafinn að hálfu og klæddur bárujárni. Lág tengibygging tengir viðbygginguna við eldra húsið. Um leið og viðbyggingin var leyfð var jafnframt leyft að breyta innra fyrirkomulagi í eldra húsinu og voru þá m.a. fjarlægðir innveggir á aðalhæðinni. Ennfremur fóru fram viðgerðir á húsinu utanverðu. Bárujárn á þaki og útveggjum var þá endurnýjað og gert við glugga eða þeir endurnýjaðir og færðir til eldra horfs.

Varðveislumat:

Listrænt gildi: Einfalt bárujárnshús.

Menningarsögulegt gildi: Hluti af upphaflegri byggð á svæðinu.

Umhverfisgildi: Hluti af einni heillegustu byggð timburhúsa í Reykjavík.

Upprunaleg gerð: Hefur verið stækkað með viðbyggingu en í samræmi upprunalegri gerð.

Varðveislugildi: Lagt er til að húsið njóti verndar í ljósgulum flokki, verndun byggðamynsturs, skv. skilgreiningu Húsverndarskrár Reykjavíkur. Vegna aldurs eru allar breytingar á húsinu háðar lögum um húsafriðun nr. 104/2001.

Fyrsti eigandi Sigríður Bjarnadóttir
ekkja

Hönnun Ókunnur

Upphafleg notkun
Íbúðarhús

Upphafleg gerð	Útlit	Helstu breytingar	Hönnuðir breytinga
Tegund	Timbur, bindingur	Einlyft	1907 Viðbygging
Klæðning	Bárujárn	Ris	1907 Inngönguskúr
Þakgerð	Mænisþak	Kjallari	
Þakklæðning	Bárujárn	Inng.skúr	
Undirstöður			

Saga

Leyfi fékkst fyrir húsinu í ágúst 1904 og í febrúar 1905 var það brunavirt og var þá fullbyggt. Um er að ræða einlyft timburhús með kjallara og risi. Í fyrstu var húsið nokkuð styttra en það er nú og inngönguskúr var einungis við norðurhlið þess. Strax árið 1907 var hins vegar búið að lengja það um 5 ál. til austurs og byggja inngönguskúr við austurgaflinn. Einnig var þá búið að stækka inngönguskúrinn við norðurhliðina. Líklegt er að kvistur á framhlið hússins hafi jafnframt verið byggður á sama tíma því að árið 1907 eru talin þrjú íbúðarherbergi og eldhús í risinu, en engin áður. Þegar húsið var næst virt, árið 1918, var það óbreytt utan þess að búið var að innrétta eitt herbergi í kjallaranum. Ekki eru skráðar frekari breytingar á húsinu en þó hefur gluggapóstum á neðri hæð verið breytt. Um skeið var fatahreinsun í húsinu en í dag er það einvörðungu notað til íbúðar.

Varðveislumat:

- Listrænt gildi:

Einfalt bárujárnshús.
- Menningarsögulegt gildi:

Hluti af upphaflegri byggð á svæðinu.
- Umhverfisgildi:

Hluti af einni heillegustu byggð timburhúsa í Reykjavík.
- Upprunaleg gerð:

Nokkuð breytt frá upprunalegri gerð.
- Varðveislugildi:

Húsið nýtur verndar í ljósgulum flokki, verndun byggðamynsturs, skv. Húsverndarskrá Reykjavíkur. Vegna aldurs eru allar breytingar á húsinu háðar lögum um húsafriðun nr. 104/2001.

Fyrsti eigandiOddur Oddsson
steinsmiður

HönnunÓkunnur

Upphafleg notkunÍbúðarhús

Upphafleg gerð		Útlit	Helstu breytingar		Hönnuðir breytinga	
Tegund	Timbur, bindingur	Einlyft	1923	Viðbygging Inngönguskúr	Guðmundur H. Þorláksson	bygg.m
Klæðning	Bárujárn	Ris				
Þakgerð	Mænisþak	Kjallari	1988	Viðbygging	Kristinn Ragnarsson	arkitekt
Þakklæðning	Bárujárn	Inng.skúr			Teiknistofunni Garðastræti 17	
Undirstöður			?	Ný klæðning		

Saga

Leyfi fékkst fyrir húsinu í febrúar 1904 og í ágúst sama ár var það brunavirt og var þá fullbyggt. Hús þetta er einlyft timburhús með kjallara og lágu risi. Upphaflega var það mun minna en nú og rúmaði einungis eitt íbúðarherbergi, eldhús, búr og gang. Þá var inngönguskúr við austurgafli hússins. Árið 1923 var húsið hins vegar stækkað um helming til austurs með steinsteyptri viðbyggingu við austurgafli. Þá hefur upprunalegi inngönguskúrin verið rifinn, en nýr inngönguskúr var reistur við suðurhlið hússins. Viðbyggingin var virt sem sérstakt íbúðarhús með tveimur herbergjum og eldhúsi. Í virðingunni er tekið fram að kjallari sé undir helmingi nýja hússins og undir hluta eldra hússins. Húsinu var síðan ekki breytt aftur fyrir en árið 1988 þegar önnur viðbygging var byggð við suðurhlið þess. Þá hefur inngönguskúrin við suðurhliðina verið fjarlægður. Þessi viðbygging er úr timbri og var klædd að utan með áklæðningu, en nýlega hefur húsið allt og þakið verið klætt að nýju.

Varðveislumat:

Listrænt gildi:	Einfalt bárujárnshús.
Menningarsögulegt gildi:	Hluti af upphaflegri byggð á svæðinu.
Umhverfisgildi:	Hluti af einni heillegustu byggð timburhúsa í Reykjavík.
Upprunaleg gerð:	Talsvert breytt frá upprunalegri gerð.
Varðveislugildi:	Húsið nýtur verndar í ljósgulum flokki, verndun byggðamynsturs, skv. Húsverndarskrá Reykjavíkur. Vegna aldurs eru allar breytingar á húsinu háðar lögum um húsafriðun nr. 104/2001.

Fyrsti eigandi Guðmundur Ásbjarnars.
trésmiður Hönnun Ókunnur

Upphafleg notkun
Íbúðarhús

Upphafleg gerð

Tegund Timbur, bindingur
Klæðning Bárújárn
Þakgerð Mænisþak
Þakklæðning Bárújárn
Undirstöður

Útlit

Einlyft
Ris
Port
Kjallari
Inng.skúr

Helstu breytingar

1923 Endurbætur
1954 Viðbygging

Hönnuðir breytinga

Ingimar Oddsson iðnfr.

Saga

Leyfi fékkst fyrir húsinu í október 1904 og í maí 1905 var það brunavirt og var þá fullbyggt. Um er að ræða einlyft timburhús með kjallara, porti, risi og tveimur inngönguskúrum, öðrum við vesturgafli og hinum við suðurhlið. Frá upphafi var íbúð á aðalhæð og önnur í risi og í kjallaranum var m.a. smíðarúm. Húsið var aftur virt í desember 1905 en var þá óbreytt utan þess að búið var að fódra loft smíðarúmsins með járn. Húsinu hefur lítið verið breytt að ytra byrði frá því að það var byggt. Árið 1923 voru gerðar á því endurbætur og innréttuð tvö ný íbúðarherbergi, eldhús og gangur. Árið 1943 eru talin tvö íbúðarherbergi í kjallara, sem ekki voru nefnd áður í virðingum. Árið 1954 fékkst leyfi til að stækka inngönguskúrinn við vesturgafli og setja svalir á suðurhlið. Inngönguskúrinn hefur líklega verið stækkaður fljótlega eftir að leyfið fékkst en ekki er að sjá að svalir hafi verið byggðar á suðurhliðina. Síðan virðist húsinu ekki hafa verið breytt að ytra byrði, utan nýlegra endurbóta.

Varðveislumat:

Listrænt gildi: Einfalt bárújárnshús.

Menningarsögulegt gildi: Hluti af upphaflegri byggð á svæðinu.

Umhverfisgildi: Hluti af einni heillegustu byggð timburhúsa í Reykjavík.

Upprunaleg gerð: Óbreytt að mestu frá upprunalegri gerð.

Varðveislugildi: Lagt er til að húsið njóti verndar í ljósgulum flokki, verndun byggðamynsturs, skv. skilgreiningu Húsverndarskrár Reykjavíkur. Vegna aldurs eru allar breytingar á húsinu háðar lögum um húsafriðun nr. 104/2001.

Fyrsti eigandi Guðmundur Ásbjarnars. trésmiður **Hönnun** Ókunnur **Upphafleg notkun** Íbúðarhús

Upphafleg gerð		Útlit	Helstu breytingar		Hönnuðir breytinga
Tegund	Timbur, bindingur	Einlyft	1941	Inngönguskúr	Arinbjörn Þorkelsson
Klæðning	Bárujárn	Ris	1941	Endurbætur	
Þakgerð	Mænisþak	Kjallari	?	Viðbygging	
Þakklæðning	Bárujárn	Inng.skúr	?	Múrhúðun	
Undirstöður			?	Gluggabreyting	

Saga

Ekki er að finna leyfi fyrir þessu húsi en samkvæmt heimildum hófst bygging þess í september 1905 og í febrúar 1906 var það brunavirt og var þá fullbyggt. Þetta er einlyft timburhús með kjallara, risi og inngönguskúr við vesturgafli. Árið 1936 fékkst leyfi til að stækka inngönguskúrin við húsið og þegar það var virt að nýju árið 1941 var búið að byggja nýjan og stærri inngönguskúr úr timbri við vesturgafli í stað þess upprunalega. Við hann voru gerðar nýjar steinsteyputröppur. Einnig var þá búið að setja steinsteypugólf í kjallara hússins og skipta honum upp í miðstöðvarherbergi, þvottaherbergi og geymslu. Síðan hefur verið gerð einlyft viðbygging við austurgafli hússins, en ekki er ljóst hvenær hún var byggð því að ekki er að finna leyfi fyrir henni. Einnig hefur húsið verið múrhúðað og gluggapóstar fjarlægðir og við það hefur það tapað sínum upprunalegu einkennum og gerð.

- Varðveislumat:**
- Listrænt gildi:** Múrhúðað timburhús.
- Menningarsögulegt gildi:** Hluti af upphaflegri byggð á svæðinu.
- Umhverfisgildi:** Hluti af einni heillegustu byggð timburhúsa í Reykjavík.
- Upprunaleg gerð:** Talsvert breytt frá upprunalegri gerð.
- Varðveislugildi:** **Lagt er til að húsið njóti verndar í ljósgulum flokki, verndun byggðamynsturs, skv. skilgreiningu Húsverndarskrár Reykjavíkur. Vegna aldurs eru allar breytingar á húsinu háðar lögum um húsafriðun nr. 104/2001.**

Fyrsti eigandiJóhann Hafliðasontrésmiður

HönnunÓkunnur

Upphafleg notkunÍbúðarhús

Upphafleg gerð		Útlit	Helstu breytingar		Hönnuðir breytinga	
Tegund	Timbur, bindingur	Einlyft	1929	Íbúð í kjallara	Hafliði Jóhannsson Arinbjörn Þorkelsson Stefán Ingólfssonarkitekt Hugverki	
Klæðning	Bárujárn	Ris	1929	Skúr á lóð		
Þakgerð	Mænisþak	Kjallari	1942	Viðbygging		
Þakklæðning	Bárujárn	Inng.skúr	1947	Útlitsbreyting		
Undirstöður			1993	Hækkun Kvistir Viðbygging Svalir Verönd Gluggabreyting		

Saga

Leyfi fékkst fyrir húsinu í nóvember 1904 og í apríl 1905 var það brunavirt og var þá fullbyggt. Húsið, sem upphaflega var látlausara að gerð en nú, er einlyft timburhús með kjallara, risi og inngönguskúr við vesturgafli. Í fyrstu var smíðarúm með járnfóðruðu lofti í hálfum kjallara hússins en árið 1929 var búið að breyta hluta kjallarans í íbúðarherbergi og eldhús. Einnig var þá búið að byggja geymsluskúr úr timbri á lóðinni en hann var rifinn fyrir 1989. Árið 1942 var inngönguskúrin við vesturgafli stækkaður að norðanverðu og innréttað þar salerni. Árið 1947 var leyfð breyting á gluggapóstum hússins en lag glugganna hélt sér. Áður voru sexrúðugluggar á framhliðinni, og gluggar með krosspóstum á bakhliðinni. Að öðru leyti stóð húsið lengst af óbreytt og var gott dæmi um þá látlausu timburhúsagerð sem algeng var á árunum eftir aldamótin 1900. Í nóvember 1993 fékkst hins vegar leyfi til að hækka húsið og byggja á það kvisti og svalir og sólpall úr timbri á lóðinni. Framkvæmdir hófust sama ár. Byggt var port á húsið og nýtt þak með tveimur kvistum á framhlið og tveimur á afturhlið. Nýr og lítið eitt stærri inngönguskúr með stigapalli hefur verið byggður við vesturgafli hússins í stað þess sem áður var og svalir settar þar ofan á. Sólpallur var byggður við norðurhlið hússins. Jafnframt hefur gluggum verið breytt aftur til eldra horfs.

Varðveislumat:

Listrænt gildi:	Einfalt bárujárnshús.
Menningarsögulegt gildi:	Hluti af upphaflegri byggð á svæðinu.
Umhverfisgildi:	Hluti af einni heillegustu byggð timburhúsa í Reykjavík.
Upprunaleg gerð:	Talsvert breytt frá upprunalegri gerð.
Varðveislugildi:	Húsið nýtur verndar í ljósgulum flokki, verndun byggðamynsturs, skv. Húsverndarskrá Reykjavíkur. Vegna aldurs eru allar breytingar á húsinu háðar lögum um húsafriðun nr. 104/2001.

Fyrsti eigandiEinar B. Kristjánsson

HönnunStefán Einarsson

Upphafleg notkunÍbúðarhús og körfuhúsagnaverkstæði

Upphafleg gerð		Útlit	Helstu breytingar		Hönnuðir breytinga	
Tegund	Steinsteyp	Einlyft	1930	Íbúð í kjallara	Einar Kristjánsson	arkitekt
Klæðning	Múrsléttað	Kjallari	1930	Skúr á lóð		
Þakgerð	Skáþak(skúrþak)					
Þakklæðning	Bárujárn					
Undirstöður						

Saga

Leyfi fékkst fyrir húsinu í febrúar 1927 og í september sama ár var það brunavirt og var þá fullbyggt. Um er að ræða einlyft steinsteypuhús með kjallara og skápaki. Norðurhliðin er eldvarnarveggur, en húsið er eitt hina svokölluðu „brunagafshúsa“ eða „einhliða“ húsa sem ekki eru óalgeng á baklóðum í gömlu hverfunum í Reykjavík. Í fyrstu var verkstæði fyrir körfuhúsagnagerð í kjallara hússins. Árið 1930 var húsið virt að nýju og var þá búið að gera á því endurbætur. Þá var körfuhúsagnagerðin farin en búið að gera íbúð í kjallaranum. Þá var einnig búið að byggja á lóðinni lítinn geymsluskúr úr timbri sem stendur enn við suðausturhorn hússins. Árið 1942 stóð til að hækka hluta hússins og stækka það til vesturs, en ekki fékkst leyfi fyrir því. Húsinu hefur ekki verið breytt að ytra byrði frá því að það var byggt utan þess að gluggapóstar hafa verið teknir úr gluggum á framhliðinni. Í dag er íbúð í kjallara hússins og önnur á aðalhæð.

- Varðveislumat:**
- Listrænt gildi:** Einfalt steinsteypuhús af gerð svokallaðra „brunagafshúsa“.
- Menningarsögulegt gildi:**
- Umhverfisgildi:**
- Upprunaleg gerð:** Óbreytt að mestu frá upprunalegri gerð.
- Varðveislugildi:** Ekki er gerð tillaga að sérstökum verndunarákvæðum.

Fyrsti eigandi	Bjarni Jónsson trésmiður	Hönnun	Ókunnur	Upphafleg notkun	Íbúðarhús
----------------	-----------------------------	--------	---------	------------------	-----------

Upphafleg gerð	Útlit	Helstu breytingar	Hönnuðir breytinga
Tegund	Timbur, bindingur	Einlyft	Valgeir Guðjónsson
Klæðning	Bárujárn	Ris	
Þakgerð	Mænisþak	Kjallari	Sigmundur Halldórsson arkitekt
Þakklæðning	Bárujárn	Inng.skúr	
Undirstöður			
		1937 Viðbygging Endurbætur kj.	
		1951 Hækkun Viðbygging Múrhúðun Gluggabreyting Útlitsbreyting	
		1951 Kvistir	Sigmundur Halldórsson arkitekt
		1989 Gluggabreyting	Arkitektastofa Finns Björgvinssonar og Hilmars Þórs Björnssonar

Saga

Leyfi fékkst fyrir húsinu í nóvember 1904 og í maí 1905 var það brunavirt og var þá fullbyggt. Um er ræða einlyft timburhús með kjallara og risi sem hefur verið stækkað töluvert og breytt frá því að það var byggt. Inngönguskúr hefur frá upphafi verið við vesturgafli hússins. Húsið stóð óbreytt til ársins 1937 en þá var reist steinsteyppt viðbygging við austurgafli þess, einlyft með kjallara og skápaki. Þar var innréttuð íbúð en innangengt var milli viðbyggingarinnar og eldra hússins um tvennar dyr. Sama ár var kjallari hússins dýpkaður og sett í hann steinsteypugólf. Árið 1947 fékkst leyfi til að stækka inngönguskúrinn og breyta gluggum hússins, en áður voru á því sexrúðugluggar og gluggar með krosspóstum. Árið 1949 var samþykkt að hækka mætti húsið úr steini og timbri og gera á því ýmsar útlits- og fyrirkomulagsbreytingar. Þegar húsið var næst virt, í nóvember 1951, var búið að hækka viðbygginguna til samræmis við eldra húsið, þ.e.a.s. byggja ofan á hana ris, og hækka bæði eldra húsið og viðbygginguna um fulla hæð að sunnanverðu. Einnig var þá búið að stækka inngönguskúrinn til suðurs, breyta gluggunum og múrhúða húsið allt að utan. Árið 1951 fékkst leyfi fyrir kvistum á húsið og voru þá byggðir þrír kvistir á norðurhliðina. Síðan hefur húsinu ekki verið breytt, utan þess að árið 1989 voru kjallaragluggarnir stækkaðir. Í dag eru tvær íbúðir á aðalhæð hússins og ein í risi en ekki er búið í kjallaranum.

Varðveislumat:

Litrænt gildi:	Múrhúðað timburhús.
Menningarsögulegt gildi:	Hluti af upphaflegri byggð á svæðinu.
Umhverfisgildi:	
Upprunaleg gerð:	Mikið breytt frá upprunalegri gerð.
Varðveislugildi:	Lagt er til að húsið njóti verndar í ljósgulum flokki, verndun byggðamynsturs, skv. skilgreiningu Húsverndarskrár Reykjavíkur. Vegna aldurs eru allar breytingar á húsinu háðar lögum um húsafriðun nr. 104/2001.

Fyrsti eigandiJón Guðmundsson og Guðmundur Jónsson

HönnunÓkunnur

Upphafleg notkunÍbúðarhús

Upphafleg gerð		Útlit	Helstu breytingar		Hönnuðir breytinga
Tegund	Timbur, bindingur	Tvílyft	1905	Ný klæðning	
Klæðning	Timbur	Ris	1951	Endurbætur	
Þakgerð	Mænisþak	Kjallari			
Þakklæðning	Timbur				
Undirstöður					

Saga

Leyfi fékkst fyrir húsinu í janúar 1920 og í febrúar 1920 var það brunavirt en var þá enn í smíðum. Þegar það var virt á ný í maí sama ár var það fullbyggt og búið að klæða það járn á veggjum og þaki. Um er að ræða tvílyft timburhús með háum kjallara. Í kjallaranum var frá upphafi íbúð og ein íbúð á hvorri hæð. Húsið hefur staðið óbreytt að ytri byrði frá því að það var byggt en skv. virðingu frá 1951 hafði það þá verið endurbætt bæði utan sem innan. Árið 2001 var innra og ytra fyrirkomulag hússins og útlit samþykkt og leyfi veitt fyrir breyttri skráningu, en í dag er ein íbúð í kjallara, ein á 1. hæð og tvær á 2. hæð.

Varðveislumat:

Listrænt gildi: Einfalt bárujárnshús.

Menningarsögulegt gildi:

Umhverfisgildi: Hluti af einni heillegustu byggð timburhúsa í Reykjavík.

Upprunaleg gerð: Óbreytt að mestu frá upprunalegri gerð.

Varðveislugildi: Lagt er til að húsið njóti verndar í ljósgulum flokki, verndun byggðamynsturs, skv. skilgreiningu Húsverndarskrár Reykjavíkur.

Fyrsti eigandiJóhannes Kristjánsson
skósmiður

HönnunSig. Kr. Guðlaugsson

Upphafleg notkunÍbúðarhús

Upphafleg gerð		Útlit	Helstu breytingar		Hönnuðir breytinga	
Tegund	Timbur, bindingur	Einlyft	1932	Hækkun	Óskar Þórðarson	trésm.
Klæðning	Bárujárn	Ris		Viðbygging		
Þakgerð	Mænisþak	Kjallari	1958	Kvistur	Arinbjörn Þorkelsson	
Þakklæðning	Bárujárn	Inng.skúr	2000	Kvistir	Ársæll Vignisson	arkitekt
Undirstöður				Fyrirkomul.br.		

Saga

Leyfi fékkst fyrir húsinu í febrúar 1907 og í maí sama ár var það brunavirt og var þá fullbyggt. Upphaflega var þetta einlyft hús með kjallara og risi. Inngönguskúr hefur frá upphafi verið við bakhlið hússins og eldvarnargafi á því að vestanverðu. Þetta hús var byggt á sama tíma og húsið nr. 33a, en húsin tvö eru sambyggð og mynda spegilmynd hvort af öðru. Líklega eru þau með fyrstu parhúsunum hérlandis. Húsin hafa bæði verið hækkuð en þetta hús stóð þó óbreytt lengur, eða fram til ársins 1932. Þá var byggð ofan á það ein hæð og inngönguskúrinn stækkaður og hækkaður. Við það bættist við önnur íbúð í húsið og í kjallaranum var einnig innréttað smíðarúm. Breytingin féll vel að gerð hússins, enda hélt það sínu upprunalega gluggalagi og gluggapóstum. Í kringum áramótin 1957-1958 fékkst leyfi til að setja stóran kvist á bakhlið hússins og líklega var hann byggður stuttu eftir það. Þegar húsið var næst virt, árið 1965, var búið að innrétta herbergi í stað geymslu á þakhæðinni. Áður var einnig lítill kvistur á framhlið hússins en ekki er víst hvenær hann var gerður né hvort leyfi fékkst fyrir honum. Árið 1998 var samþykkt að setja mætti tvo kvisti á framhlið hússins og lyfta þakinu á bakhliðinni. Einnig var þá leyft að lækka gólf í kjallara, setja glugga á gaflvegg í kjallara og breyta innra fyrirkomulagi í húsinu. Árið 2000 voru samþykktar þær breytingar sem gerðar höfðu verið á húsinu samkvæmt byggingarleyfinu frá 1998. Í dag eru tvær íbúðir í húsinu, ein í kjallara og á 1. hæð og önnur á 2. hæð og í risi.

Varðveislumat:

Listrænt gildi:	Einfalt bárujárnshús. Líklega með elstu dæmum um parhús hérlandis.
Menningarsögulegt gildi:	Hluti af upphaflegri byggð á svæðinu.
Umhverfisgildi:	Hluti af einni heillegustu byggð timburhúsa í Reykjavík.
Upprunaleg gerð:	Hefur verið breytt en í samræmi við upprunalega gerð.
Varðveislugildi:	Húsið nýtur verndar í ljósgulum flokki, verndun byggðamynsturs, skv. Húsverndarskrá Reykjavíkur. Vegna aldurs eru allar breytingar á húsinu háðar lögum um húsafriðun nr. 104/2001.

Fyrsti eigandi Jón Jónsson

Hönnun Sig. Kr. Guðlaugsson

Upphafleg notkun
Íbúðarhús

Upphafleg gerð

Tegund	Timbur, bindingur
Klæðning	Bárujárn
Þakgerð	Mænispak
Þakklæðning	Bárujárn
Undirstöður	

Útlit

Einlyft
Ris
Kjallari
Inng.skúr

Helstu breytingar

1912	Hækkun
	Viðbygging
?	Viðbygging
	Svalir

Hönnuðir breytinga

Saga

Leyfi fékkst fyrir húsinu í febrúar 1907 og í maí sama ár var það brunavirt og var þá fullbyggt. Upphaflega var þetta einlyft hús með kjallara og risi. Inngönguskúr hefur frá upphafi verið við bakhlið hússins og eldvarnargafi á því að vestanverðu. Þetta hús var byggt á sama tíma og húsið nr. 33, en húsin tvö eru sambyggð og mynda spegilmynd hvort af öðru. Líklega eru þau með fyrstu parhúsunum hérlandis. Húsin hafa bæði verið hækkuð en þetta hús þó mun fyrr, eða árið 1912. Þá var byggð ofan á það ein hæð svo að það varð tvílyft með einni íbúð á hvorri hæð. Einnig var inngönguskúrinn þá stækkaður og hækkaður. Breytingin féll vel að gerð hússins, enda hélt það sínu upprunalega gluggalagi og gluggapóstum. Síðan hafa engar stórvægilegar breytingar verið gerðar á húsinu. Þó hefur verið byggt lítillega við inngönguskúrinn til viðbótar og settar ofan á hann svalir en ekki er ljóst hvernær það var gert. Árið 2002 var samþykkt þáverandi fyrirkomulag á húsinu. Í dag eru í því tvær íbúðir.

Varðveislumat:

Listrænt gildi: Einfalt bárujárnshús. Líklega með elstu dæmum um parhús hérlandis.

Menningarsögulegt gildi: Hluti af upphaflegri byggð á svæðinu.

Umhverfisgildi: Hluti af einni heillegustu byggð timburhúsa í Reykjavík.

Upprunaleg gerð: Hefur verið breytt en í samræmi við upprunalega gerð.

Varðveislugildi: Húsið nýtur verndar í ljósgulum flokki, verndun byggðamynsturs, skv. Húsverndarskrá Reykjavíkur. Vegna aldurs eru allar breytingar á húsinu háðar lögum um húsafriðun nr. 104/2001.

Fyrsti eigandi Guðmundur Jakobsson Hönnun Ókunnur
trésmiður

Upphafleg notkun
Íbúðarhús

Upphafleg gerð		Útlit	Helstu breytingar		Hönnuðir breytinga
Tegund	Timbur, bindingur	Einlyft	1921	Viðbygging	G.J.
Klæðning	Bárujárn	Ris	?	Hækkun, inng.sk.	
Þakgerð	Mænisþak	Kjallari	?	Viðbygging	
Þakklæðning	Bárujárn	Inng.skúr	?	Kvistur	
Undirstöður			1926	Breytt í íbúð, viðb.	

Saga

Leyfi fékkst fyrir húsinu í október 1904 og í apríl árið eftir var það brunavirt og var þá fullbyggt. Þetta er einlyft timburhús með kjallara, risi og inngönguskúr við austurgafli. Eignin virðist hafa staðið óbreytt til ársins 1921 en þá var byggð steinsteypt viðbygging við vesturenda hússins, einlyft með skápaki. Þar var í fyrstu hesthús og heygeymsla en árið 1926 var búið að breyta viðbyggingunni í íbúðarhúsnæði. Ekki er að finna leyfi fyrir breytingum á eldra húsinu en þó er það nú frábrugðið því sem það var í upphafi. Búið er að hækka inngönguskúrinn og stækka til norðurs, auk þess sem stór kvistur hefur verið settur á suðurhlið hússins svo að hún hefur í raun verið hækkuð upp. Ekki er ljóst hvenær þessar breytingar hafa verið gerðar. Árið 2003 voru samþykktar reyndarteikningar sem sýna tvær íbúðir í húsinu, eina í eldra húsinu og aðra í viðbyggingunni. Árið 2005 var sótt um leyfi til að hækka norðurhlið eldra hússins og ris og stækka þannig íbúðina í því húsi. Í febrúar 2006 var aftur samþykkt leyfi til að hækka rishæð hússins en framkvæmdir við það eru ekki hafnar.

Varðveislumat:

- Listrænt gildi:

Einfalt bárujárnshús.
- Menningarsögulegt gildi:

Hluti af upphaflegri byggð á svæðinu.
- Umhverfisgildi:

Hluti af einni heillegustu byggð timburhúsa í Reykjavík.
- Upprunaleg gerð:

Talsvert breytt frá upprunalegri gerð.
- Varðveislugildi:

Húsið nýtur verndar í ljósgulum flokki, verndun byggðamynsturs, skv. Húsverndarskrá Reykjavíkur. Vegna aldurs eru allar breytingar á húsinu háðar lögum um húsafriðun nr. 104/2001.

Fyrsti eigandi Þórður Gíslason
trésmiður

Hönnun Ókunnur

Upphafleg notkun
Íbúðarhús

Upphafleg gerð

Tegund	Timbur, bindingur
Klæðning	Bárujárn
Þakgerð	Mænisþak
Þakklæðning	Bárujárn
Undirstöður	

Útlit

Einlyft
Ris
Kjallari
Inng.skúr

Helstu breytingar

1919	Inngönguskúr
1922	Viðbygging
1927	Skúr á lóð
1942	Hækkun
	Múrhúðun
1945	Breytt í íbúð, skúr
1988	Atv.húsn. innr. skúr
1997	Breytt í íbúð, skúr
	Ný klæðning, skúr

Hönnuðir breytinga

Guðmundur H. Þorláksson	bygg.m
Pjetur Ingimundarson	forsm.
Guðmundur H. Þorláksson	bygg.m
Málfríður Kristiansen	arkitekt
Málfríður Kristiansen	arkitekt

Saga

Leyfi fékkst fyrir húsinu í desember 1904 og í september árið eftir var það brunavirt og var þá fullbyggt. Um er að ræða timburhús sem var upphaflega einlyft með kjallara og risi. Inn- og uppgönguskúr hefur frá upphafi verið við suðurhlíð hússins. Árið 1919 var búið að byggja nýjan forstofuskúr úr timbri við vesturgafli hússins. Í seinni virðingum er hann skráður sem útskot. Í nóvember 1921 fékkst leyfi til að byggja viðbyggingu við austurenda hússins og var hún brunavirt í júlí 1922. Um er að ræða steinsteypa byggingu með jarnþaki og kjallara. Þar voru innréttaðar tvær litlar íbúðir. Árið 1942 fékkst leyfi til að hækka og stækka íbúðarhúsið og þegar það var virt í september sama ár var búið að hækka það um eina hæð þannig að það var allt orðið tvílyft. Útskotið við vesturgaflið var þá hækkað til jafns við húsið. Hækkun austurendans var gerð úr steinsteypu og hækkun vesturendans úr bindingi, en húsið var allt hraunhúðað að utan með skeljasandi. Inngönguskúrinn við suðurhlíð var einnig hækkaður. Síðan hefur húsinu ekki verið breytt að ytra byrði. Á lóðinni er einn skúr úr steinsteypu sem byggður var sem trémíða- og þvottahús árið 1927. Árið 1945 var búið að breyta þessum skúr í íbúðarskúr og var búið í honum allt til ársins 1988, en þá var honum breytt í atvinnuhúsnæði með vinnustofum. Árið 1997 fékkst hins vegar leyfi til að breyta skúrnum aftur í íbúðarhúsnæði. Þá hefur líklega einnig verið sett á hann ný steni-klæðning. Þetta hús hefur nú fengið númerið Njálsgata 34b.

Varðveislumat:

Listrænt gildi: Múrhúðað timburhús.

Menningarsögulegt gildi: Hluti af upphaflegri byggð á svæðinu.

Umhverfisgildi:

Upprunaleg gerð: Mikið breytt frá upprunalegri gerð.

Varðveislugildi: Lagt er til að húsið njóti verndar í ljósgulrum flokki, verndun byggðamynsturs, skv. skilgreiningu Húsverndarskrár Reykjavíkur. Vegna aldurs eru allar breytingar á húsinu háðar lögum um húsafriðun nr. 104/2001.

Fyrsti eigandi Ágúst Jónsson
vélstjóri

Hönnun Einar Erlendsson
arkitekt

Upphafleg notkun Íbúðarhús

Upphafleg gerð

Tegund	Steinsteypt
Klæðning	Múrsléttað
Þakgerð	Mænisþak
Þakklæðning	Skífur og bárujárn
Undirstöður	

Útlit

Tvílyft
Ris
Kjallari
Kvistir

Helstu breytingar

? Ný klæðning á þaki

Hönnuðir breytinga

Saga

Á þessari lóð stóð áður timburhús byggt árið 1905. Það var flutt á bakhluta lóðarinnar árið 1932 til að rýma fyrir núverandi húsi sem leyfi fékkst fyrir í mars það ár. Húsið var brunavirt í október sama ár og var þá fullbyggt. Um er að ræða tvílyft steinsteypuhús með kjallara, risi, og tveimur stórum kvistum. Samkvæmt fyrstu virðingu var járn á þökum kvistanna en að öðru leyti steinhella á þakinu og húsið allt múrsléttað að utan. Síðar hefur þakið allt verið klætt með bárujárn, en ekki er ljóst hvenær það var gert. Á norðurhlið hússins eru svalir en ekki er ljóst hvort þær hafa verið þar frá upphafi. Í húsinu hefur frá upphafi verið ein íbúð á hverri hæð og einnig í kjallara. Samkvæmt upphaflegri teikningu Einars Erlendssonar arkitekts var gert ráð fyrir því að húsið yrði seinna stækkað til vesturs, en af því hefur ekki orðið. Ekki hefur verið sótt um leyfi fyrir breytingum á húsinu síðan það var byggt og það stendur því enn óbreytt í upprunalegri mynd.

Varðveislumat:

Listrænt gildi: Steinsteypuhús í fúnkísstíl, byggt í anda skipulagsins frá 1927.

Menningarsögulegt gildi:

Umhverfisgildi:

Upprunaleg gerð: Óbreytt að mestu frá upprunalegri gerð.

Varðveislugildi: Ekki er gerð tillaga að sérstökum verndunarákvæðum.

Fyrsti eigandiSveinn Einarsson
múrari

HönnunÓkunnur

Upphafleg notkunÍbúðarhús

Upphafleg gerð		Útlit	Helstu breytingar		Hönnuðir breytinga
Tegund	Timbur, bindingur	Einlyft	1932	Flutningur	
Klæðning	Bárujárn	Kjallari		Nýr kjallari	
Þakgerð	Mænisþak	Inng.skúr		Viðbygging	
Þakklæðning	Bárujárn			Gluggabreyting	
Undirstöður			1973	Endurbætur	
				Ný klæðning	

Saga

Leyfi fékkst fyrir húsinu í október 1904 og í febrúar 1905 var það brunavirt og var þá fullbyggt. Þetta er einlyft timburhús með kjallara, risi og inngönguskúr við vesturgafli. Húsið stóð fyrstu 27 árin úti við Njálsgötu en árið 1932 var það flutt aftar á sömu lóð og fékk þá númerið Njálsgata 35a. Húsið stendur enn á baklóðinni og hefur lítið verið breytt frá því að það var byggt. Þegar það var flutt 1932 var byggður undir það nýr kjallari úr grásteini, múrsléttaður að utan. Einnig var þá byggt við inngönguskúrinn til norðurs og gluggi færður af suðurhlið yfir á austurgafli. Að auki var innréttað nýtt íbúðarherbergi í risinu. Síðan hefur húsinu ekki verið breytt ef frá eru taldar endurbætur, en árið 1973 var húsið allt klætt að nýju og sett á það nýtt bárujárnsþak. Einnig var kjallarinn þá allur endurnýjaður og sett þar upp nýtt baðherbergi. Þetta hús er ágætt dæmi um lítið timburhús þar sem þakhallinn er eilítið meiri en á þeim allra minnstu.

Varðveislumat:	
Listrænt gildi:	Einfalt bárujárnshús.
Menningarsögulegt gildi:	Hluti af upphaflegri byggð á svæðinu.
Umhverfisgildi:	Hluti af einni heillegustu byggð timburhúsa í Reykjavík.
Upprunaleg gerð:	Óbreytt að mestu frá upprunalegri gerð.
Varðveislugildi:	Húsið nýtur verndar í ljósgulum flokki, verndun byggðamynsturs, skv. Húsverndarskrá Reykjavíkur. Vegna aldurs eru allar breytingar á húsinu háðar lögum um húsafriðun nr. 104/2001.

Fyrsti eigandi	Lúðvík Sigmundsson	Hönnun	Jón Víðis landmælingamaður	Upphafleg notkun	Íbúðarhús
----------------	--------------------	--------	-------------------------------	------------------	-----------

Upphafleg gerð	Útlit	Helstu breytingar	Hönnuðir breytinga
Tegund	Steinsteyp	Tvílyft	Samúel Torfason
Klæðning	Múrsléttað	Ris	
Þakgerð	Mænisþak	Kjallari	
Þakklæðning	Bárujárn		
Undirstöður			

Saga

Leyfi fékkst fyrir húsinu í júlí 1935 og í október sama ár var það brunavirt og var þá fullbyggt. Þetta er tvílyft steinsteypuhús með lágu risi og kjallara, múrhúðað að utan. Á bakhlið hússins eru svalir á efri hæð, eins og gert var ráð fyrir á upphaflegri teikningu. Á hvorri hæð hússins hefur frá upphafi verið ein íbúð. Samkvæmt hinni upphaflegu teikningu hefur verið ætlunin að reisa annað hús á austari helmingi lóðarinnar, sambyggt þessu húsi og samhverft því, en af því hefur ekki orðið. Árið 1940 fékkst leyfi til að minnka svalirnar á bakhlið hússins og virðist það hafa verið gert. Einnig var þá samþykkt að gera mætti múrhúðaða timburgirðingu um lóðina. Ekki hefur aftur verið sótt um leyfi til að breyta húsinu og hefur það því staðið óbreytt að mestu frá því að það var byggt.

Varðveislumat:	
Listrænt gildi:	Steinsteypuhús í fúnkísstíl, byggt í anda skipulagsins frá 1927.
Menningarsögulegt gildi:	
Umhverfisgildi:	
Upprunaleg gerð:	Óbreytt að mestu frá upprunalegri gerð.
Varðveislugildi:	Ekki er gerð tillaga um sérstök verndunarákvæði.

Fyrsti eigandi Jóhannes Guðmundsson Hönnun Ókunnur

Upphafleg notkun
Íbúðarhús

Upphafleg gerð

Tegund Timbur, bindingur
Klæðning Bárújárn
Þakgerð Mænisþak
Þakklæðning Bárújárn
Undirstöður

Útlit

Einlyft
Ris
Kjallari
Inng.skúr

Helstu breytingar

1913 Inngönguskúr
Hækkun
? Viðbygging

Hönnuðir breytinga

Samúel Jónsson

Saga

Leyfi fékkst fyrir húsinu í júlí 1907 og í október sama ár var það brunavirt og var þá fullbyggt. Þetta er einlyft timburhús með kjallara og risi. Inngönguskúr var frá upphafi við austurgafli hússins og árið 1913 var búið að byggja annan inngönguskúr úr grásteini við vesturgaflinn. Jafnframt var þá búið að hækka kjallara hússins um 1 alin og innrétta þar íbúð. Síðan hefur verið byggt við inngönguskúrinn á austurgafli svo að framhlið hússins hefur í raun lengst til austurs, en ekki er ljóst hvenær það var gert þar sem að ekki er að finna leyfi fyrir breytingunni. Svo virðist einnig sem inngönguskúrinn við vesturgaflinn hafi verið fjarlægður en ekki er heldur ljóst hvenær það var gert.

Varðveislumat:

Listrænt gildi: Einfalt bárújárnshús.

Menningarsögulegt gildi: Hluti af upphaflegri byggð á svæðinu.

Umhverfisgildi: Hluti af einni heillegustu byggð timburhúsa í Reykjavík.

Upprunaleg gerð: Nokkuð breytt frá upprunalegri gerð.

Varðveislugildi: Lagt er til að húsið njóti verndar í ljósgulum flokki, verndun byggðamynsturs, skv. skilgreiningu Húsverndarskrár Reykjavíkur. Vegna aldurs eru allar breytingar á húsinu háðar lögum um húsafriðun nr. 104/2001.

Fyrsti eigandi Bjarni Jónsson
trésmiður

Hönnun Ókunnur

Upphafleg notkun
Íbúðarhús

Upphafleg gerð

Tegund Timbur, bindingur
Klæðning Bárújárn
Þakgerð Mænisþak
Þakklæðning Bárújárn
Undirstöður

Útlit

Einlyft
Ris
Port
Kjallari
Inng.skúra

Helstu breytingar

1906 Viðbygging
1936 Endurbætur
1938 Hækkun
Gluggabreyting
1996 Hækkun
Endurbætur
Gluggabreyting
Svalir

Hönnuðir breytinga

Arinbjörn Þorkelsson
Sigurður Þorvarðarson bygg.fr.

Saga

Leyfi fékkst fyrir húsinu í október 1902 en það var ekki brunavirt fyrr en í ágúst 1904 og var þá fullbyggt. Upphaflega var þetta hús bæði minna og lægra en nú en það var byggt sem einlyft hús með porti, risi og kjallara. Inn- og uppgönguskúr hefur frá upphafi verið við norðurhlið. Árið 1906 var húsið stækkað með einlyftri timburviðbyggingu við austurgöf. Á henni var járnklætt skúrpak og eldvarnargöf að austanverðu og undir henni allri kjallari með járnfóðruðu lofti. Húsið stóð óbreytt næstu þrjá áratugi en árið 1936 voru gerðar á því nokkrar endurbætur, allur fúti tekinn úr gluggum, innréttað þvottahús í kjallaranum o.fl. Árið 1938 voru síðan gerðar töluverðar breytingar á húsinu. Þá fékkst leyfi til að hækka suðurhlið þess og var það gert með því að lyfta þakinu á þeirri hlið, þannig að húsið varð tvílyft þeim megin. Þar voru settir stórir gluggar. Ennfremur var allri gluggasetningu hússins breytt í stíl við þá glugga sem tíðkuðust á steinsteypuhúsum á þessum tíma og breytti það yfirbragði hússins verulega frá því sem áður var. Frá 1938 og fram á tíunda áratug aldarinnar var húsinu ekki breytt ef frá eru taldir almennar endurbætur og nýjar steinsteypuþröppur sem gerðar voru við bakhliðina árið 1947. Árið 1996 var samþykkt að byggja mætti ofan á viðbygginguna úr timbri, hækka þak hússins að norðanverðu og skipta um bárújárn og glugga í því. Við þessar breytingar varð húsið allt tvílyft. Gluggum var öllum breytt til eldra horfs og dyrum á suðurhlið viðbyggingarinnar lokað. Jafnframt voru byggðar svalir eða verönd úr timbri við norðurhlið hússins. Ein íbúð er í húsinu.

Varðveislumat:

Listrænt gildi: Einfalt bárújárnshús.

Menningarsögulegt gildi: Hluti af upphaflegri byggð á svæðinu.

Umhverfisgildi: Hluti af einni heillegustu byggð timburhúsa í Reykjavík.

Upprunaleg gerð: Talsvert breytt frá upprunalegri gerð.

Varðveislugildi: Húsið nýtur verndar í ljósgulum flokki, verndun byggðamynsturs, skv. Húsverndarskrá Reykjavíkur. Vegna aldurs eru allar breytingar á húsinu háðar lögum um húsafriðun nr. 104/2001.

Fyrsti eigandiJón Arnórsson

HönnunÓkunnur

Upphafleg notkunÍbúðarhús

Upphafleg gerð		Útlit	Helstu breytingar		Hönnuðir breytinga	
Tegund	Timbur, bindingur	Einlyft	1919	Skúr á lóð	Sigurður Pjetursson	arkitekt
Klæðning	Bárujárn	Ris	1922	Viðbygging		
Þakgerð	Mænisþak	Inng.skúr	1948	Viðbygging	Hafliði Jóhannsson	
Þakklæðning	Bárujárn			Bílskúr	Guðmundur H. Þorláksson	bygg.m
Undirstöður			1955	Viðbygging		

Saga

Leyfi fékkst fyrir húsinu í október 1902 en það var ekki brunavirt fyrr en í september 1904 og var þá fullbyggt. Upphaflega húsið er einlyft timburhús með lágu risi og inngönguskúr við vesturgafli, en við það eru tengdar yngri viðbyggingar úr steinsteypu. Árið 1919 var byggður skúr í suðausturhorni lóðarinnar, úr timbri á eina hlið en steini á þrjár hliðar. Í honum var upphaflega hesthús og heygeymsla. Árið 1922 fékkst leyfi til að byggja við íbúðarhúsið og var þá gerð einlyft viðbygging úr steinsteypu við austurgaflinn og til suðurs inn á lóðina að skúrnum í suðausturhorninu. Undir þriðjungi viðbyggingarinnar er kjallari sem notaður var til geymslu. Árið 1925 var búið að breyta skúrnum frá 1919 í íbúðarhúsnæði og þegar eignin var næst virt var sú bygging metin sem viðbygging við húsið. Ekki var byggt aftur á lóðinni fyrr en á 5. áratugnum en þá var reistur steinsteypdur bílskúr og smíðaskúr í suðvesturhorni lóðarinnar, sem stendur þar enn. Árið 1945 var samþykkt að byggja mætti geymslu og þvottahús úr holsteini á lóðinni og virðist sem þá hafi verið gerð ný viðbygging í suðausturhorni lóðarinnar, í stað skúrsins frá 1919. Árið 1947 fékkst leyfi til að stækka þessa viðbyggingu og gera á henni fyrirkomulagsbreytingar og var þá bætt við hana litlu anddyri og innréttað í henni íbúðarhúsnæði. Hún var svo virt árið 1948 sem ný viðbygging úr steinsteypu. Árið 1955 var inngönguskúrin á vesturgafli hússins stækkaður að götu. Síðan virðist húsinu ekki hafa verið breytt.

Varðveislumat:

- Listrænt gildi:Einfalt bárujárnshús með steinsteyptri viðbyggingu.
- Menningarsögulegt gildi:Hluti af upphaflegri byggð á svæðinu.
- Umhverfisgildi:Hluti af einni heillegustu byggð timburhúsa í Reykjavík.
- Upprunaleg gerð:Nokkuð breytt frá upprunalegri gerð.
- Varðveislugildi:Lagt er til að húsið njóti verndar í ljósgulum flokki, verndun byggðamynsturs, skv. skilgreiningu Húsverndarskrár Reykjavíkur. Vegna aldurs eru allar breytingar á húsinu háðar lögum um húsafriðun nr. 104/2001.

Fyrsti eigandi Guðmundur Jakobsson
trésmiður Hönnun Ókunnur

Upphafleg notkun
Íbúðarhús

Upphafleg gerð	Útlit	Helstu breytingar	Hönnuðir breytinga
Tegund	Timbur, bindingur	Einlyft	1920 Kvistur
Klæðning	Bárujárn	Ris	? Skúr á lóð
Þakgerð	Mænisþak	Kjallari	? Svalir
Þakklæðning	Bárujárn	Inng.skúr	
Undirstöður			

Saga

Leyfi fékkst fyrir húsinu í ágúst 1905 og í september sama ár var það brunavirt og var þá fullbyggt. Um er að ræða einlyft timburhús með kjallara, risi og stórum inngönguskúr á austurgafli. Venjulega voru inngönguskúrar á þessum tíma helmingi minni og fyrir miðjum gafli eða hlið hússins. Eina stóra breytingin sem gerð hefur verið á húsinu er að byggður var stór kvistur á framhlið þess árið 1920. Þar var innréttað eitt herbergi. Árið 1934 var búið að innrétta baðherbergi og vatnssalerni í kjallara hússins. Einnig hafa verið settar svalir ofan á inngönguskúrinn við austurgaflinn, en þær eru ekki nefndar í virðingum svo að ekki er ljóst hvenær það hefur verið gert. Að öðru leyti virðist húsinu ekki hafa verið breytt. Í suðvesturhorni lóðarinnar er timburskúr en ekki er finna byggingarleyfi fyrir honum.

Varðveislumat:

- Listrænt gildi: Einfalt bárujárnshús.
- Menningarsögulegt gildi: Hluti af upphaflegri byggð á svæðinu.
- Umhverfisgildi: Hluti af einni heillegustu byggð timburhúsa í Reykjavík.
- Upprunaleg gerð: Nokkuð breytt frá upprunalegri gerð.
- Varðveislugildi: Húsið nýtur verndar í ljósgulum flokki, verndun byggðamynsturs, skv. Húsverndarskrá Reykjavíkur. Vegna aldurs eru allar breytingar á húsinu háðar lögum um húsafriðun nr. 104/2001.

Fyrsti eigandiGuðmundur Jakobssontrésmiður

HönnunÓkunnur

Upphafleg notkunÍbúðarhús

Upphafleg gerð		Útlit	Helstu breytingar		Hönnuðir breytinga
Tegund	Timbur, bindingur	Einlyft	1919	Viðbygging	Guðmundur H. Þorláksson
Klæðning	Bárujárn	Ris	1923	Viðbygging	
Þakgerð	Mænisþak	Kjallari		Kvistur	Gunnar Ólafsson
Þakklæðning	Bárujárn	Inng.skúr	1946	Hækkun	
Undirstöður				Svalir	Gunnar Ólafsson
			1950	Gluggabreyting	

Saga

Leyfi fékkst fyrir húsinu í janúar 1905 og í apríl sama ár var það brunavirt og var þá fullbyggt. Húsið var í upphafi nákvæmlega eins og húsið nr. 33b við Njálsgötu, sem reist var af sama manni, sama ár. Þá var það einlyft með kjallara, risi og inngönguskúr við austurgaf. Síðan hefur það tekið allmiklum breytingum og verið stækkað mikið, en upphaflega húsið myndar eystri hluti núverandi húss. Fyrsta breytingin var gerð árið 1919 en þá var inngönguskúrin við austurgaf hússins stækkaður og gerður jafnbreiður og húsið. Fjórum árum seinna var búið að setja kvist á framhliðina og byggja stóra viðbyggingu úr steinsteypu við vesturgaf hússins. Þar var innréttuð séríbúð. Árið 1946 var húsinu enn á ný breytt. Þá fékkst leyfi til að hækka hluta af þaki timburhússins og var því lyft á báðum hliðum. Timburhúsið var þá allt orðið tvílyft og jafnhátt viðbyggingunni frá 1923. Um leið voru settar yfirbyggðar svalir á suðausturhorn hússins. Árið 1950 var leyft að breyta gluggunum á neðri hæð timburhússins og var þá fyllt upp í austasta gluggann á framhliðinni en hinir tveir færðir til og stækkaðir til samræmis við gluggana á efri hæðinni. Ekki hafa verið gerðar frekari stórbreytingar á húsinu síðan en það er í dag óþekkjanlegt í útliti frá fyrstu gerð.

Varðveislumat:

Listrænt gildi:	Einfalt bárujárnshús með steinsteyptri viðbyggingu.
Menningarsögulegt gildi:	Hluti af upphaflegri byggð á svæðinu.
Umhverfisgildi:	Hluti af einni heillegustu byggð timburhúsa í Reykjavík.
Upprunaleg gerð:	Mikið breytt frá upprunalegri gerð.
Varðveislugildi:	Húsið nýtur verndar í ljósgulum flokki, verndun byggðamynsturs, skv. Húsverndarskrá Reykjavíkur. Vegna aldurs eru allar breytingar á húsinu háðar lögum um húsafriðun nr. 104/2001.

Fyrsti eigandiSveinbjörn Stefánsson

HönnunÓkunnur

Upphafleg notkun

Íbúðarhús

Upphafleg gerð	Útlit	Helstu breytingar	Hönnuðir breytinga
Tegund	Timbur, bindingur	Einlyft	
Klæðning	Bárujárn	Ris	
Þakgerð	Mænisþak	Port	
Þakklæðning	Bárujárn	Kjallari	
Undirstöður		Inng.skúr	
		1924 Viðbygging	
		1932 Viðbygging, skúr	P. Þorvaldsson
		Atv.húsn. innr. skúr	
		1987 Viðbygging	Teiknistofa Guðrúnar
		Kvistir	Jónsdóttur
		Gluggabreyting	
		Svalir	
		1989 Íbúð í risi sp.	Teiknistofa Guðrúnar Jónsd.
		1998 Endurbætur	

Saga

Leyfi fékkst fyrir húsinu í janúar 1907 og í apríl sama ár var það brunavirt og var þá fullbyggt. Þetta er einlyft hús með kjallara, risi og porti. Upphaflega var það styttra en nú og var þá inngönguskúr við vesturgaflinn. Árið 1924 var byggður steinsteyptur geymsluskúr eða þurrkhjallur við austurgafli hússins. Árið 1932 var skúrinn stækkaður svo að hann varð nokkurn veginn jafnbreiður húsinu og um leið var honum breytt í bókabúð og bókbandsvinnustofu. Húsið sjálft stóð óbreytt að ytra byrði og með inngönguskúr við vesturgafi allt fram til ársins 1987, en þá fékkst leyfi til að byggja við það úr timbri. Þá var húsið lengt með viðbyggingu til vesturs, þar sem inngönguskúrinn stóð áður. Einnig var gluggasetningu breytt og kvistir settir á húsið, einn á framhlið og annar á bakhlið. Ennfremur hafa verið settar svalir á bakhliðina. Í risinu hefur jafnframt verið innréttuð íbúð og var hún samþykkt í maí 1989. Árið 1998 fékkst styrkur úr Húsverndarsjóði Reykjavíkur til endurbóta á ytra byrði hússins.

Varðveislumat:

- Listrænt gildi:Bárujárnshús í sveitserstíl.
- Menningarsögulegt gildi:Hluti af upphaflegri byggð á svæðinu.
- Umhverfisgildi:Hluti af einni heillegustu byggð timburhúsa í Reykjavík.
- Upprunaleg gerð:Nokkuð breytt frá upprunalegri gerð.
- Varðveislugildi:Lagt er til að húsið njóti verndar í ljósgulum flokki, verndun byggðamynsturs, skv. skilgreiningu Húsverndarskrár Reykjavíkur. Vegna aldurs eru allar breytingar á húsinu háðar lögum um húsafriðun nr. 104/2001.

Fyrsti eigandi Guðmundur Jakobsson Hönnun Ókunnur
trésmiður

Upphafleg notkun
Íbúðarhús

Upphafleg gerð		Útlit	Helstu breytingar		Hönnuðir breytinga
Tegund	Timbur, bindingur	Einlyft	1906	Viðbygging	
Klæðning	Bárujárn	Ris	1960	Inngönguskúr	
Þakgerð	Mænisþak	Kjallari		Viðbygging	
Þakklæðning	Bárujárn	Inng.skúr		Kvistur	
Undirstöður				Breytt í tvær íbúðir	
			?	Kvistur	
			1981	Endurbætur	
			?	Breytt í eina íbúð	

Saga

Leysi fékkst fyrir húsinu í desember 1904 og í apríl 1905 var það brunavirt og var þá fullbyggt. Þá var þetta um helmingi styttra hús en nú, einlyft með kjallara, risi og inngönguskúr við vesturgafli. Strax ári eftir að húsið var byggt var nýr eigandi hins vegar búinn að lengja það um helming með viðbyggingu til austurs. Þar með bættust við tvö herbergi í húsið og annað eldhús og virðast þá hafa verið tvær íbúðir í húsinu. Í virðingu frá 1922 er þó einungis talað um eitt eldhús í húsinu svo að þá virðist vera þar einungis ein íbúð. Húsið var síðan ekki virt að nýju fyrr en árið 1960 og höfðu þá farið fram á því nokkrar endurbætur. Þá voru aftur komnar tvær íbúðir í húsið, þriggja herbergja íbúð í vesturluta og tveggja herbergja í austurluta. Einnig voru þá komnar tveir inngönguskúrar á húsið og búið að stækka eldri inngönguskúrinn og breyta honum. Hann virðist þá hafa verið lengdur bæði að norðurhlíð hússins og suður fyrir það, til jafns við nýja inngönguskúrinn sem settur var á suðurhlíðina. Jafnframt var búið að setja kvist sunnanmegin á vesturluta þakhæðarinnar og innréttar þar eitt herbergi. Kvistur, samskonar og á vesturluta hússins, hefur einnig verið settur sunnanmegin á austurlutann, en ekki er ljóst hvenær það var gert. Húseignin var virt á ný árið 1981 og hafði þá verið endurbætt en var óbreytt að stærðum. Síðan virðist húsinu ekki hafa verið breytt að ytra byrði en í dag er aðeins skráð ein íbúð í því.

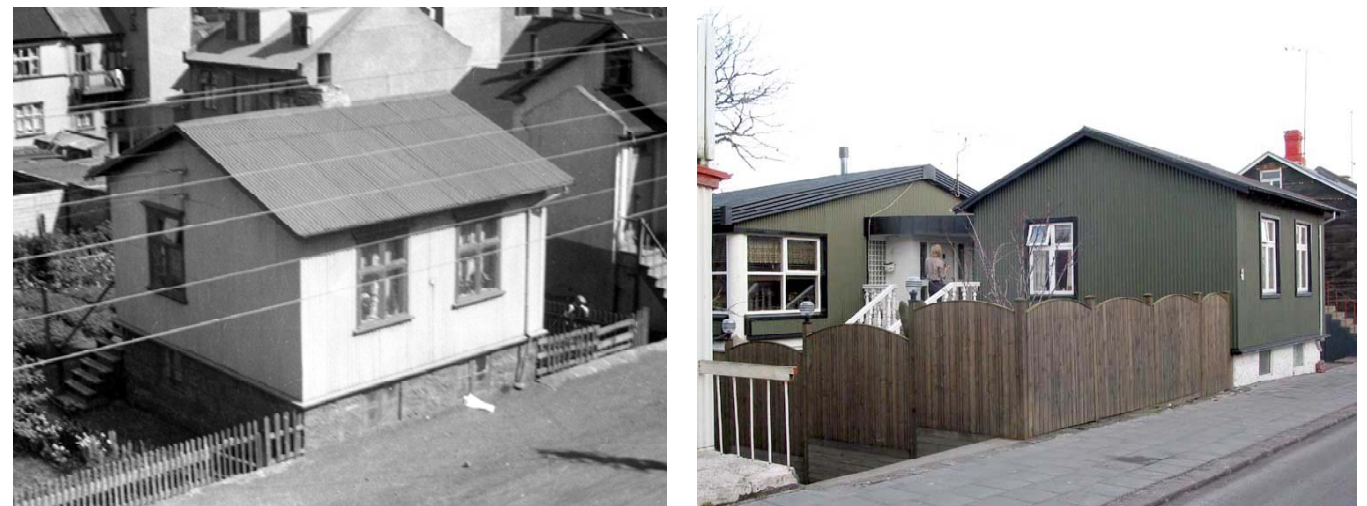
Varðveislumat:

- Listrænt gildi: Einfalt bárujárnshús.
- Menningarsögulegt gildi: Hluti af upphaflegri byggð á svæðinu.
- Umhverfisgildi: Hluti af einni heillegustu byggð timburhúsa í Reykjavík.
- Upprunaleg gerð: Talsvert breytt frá upprunalegri gerð.
- Varðveislugildi: Lagt er til að húsið njóti verndar í ljósgulum flokki, verndun byggðamynsturs, skv. skilgreiningu Húsverndarskrár Reykjavíkur. Vegna aldurs eru allar breytingar á húsinu háðar lögum um húsafriðun nr. 104/2001.

Fyrsti eigandi Þórður Ólafsson

HönnunÓkunnur

Upphafleg notkunÍbúðarhús

Upphafleg gerð		Útlit	Helstu breytingar		Hönnuðir breytinga	
Tegund	Timbur, bindingur	Einlyft	1992	Viðbygging	Jakob Líndal	arkitekt
Klæðning	Bárujárn	Ris			Kristinn Már Þorsteinsson	verkfr.
Þakgerð	Mænisþak	Kjallari			A3 arkitektum	
Þakklæðning	Bárujárn	Inng.skúr	1992	Íbúð í kjallara sp.		
Undirstöður						

Saga

Gerð hefur verið stór viðbygging á baklóð þessa húss, en eldra húsið er því sem næst óbreytt frá upprunalegri gerð. Leyfi fékkst fyrir húsinu í október 1904 og í janúar 1905 var það brunavirt og var þá fullbyggt. Þetta er einlyft bárujárnshús með kjallara og lágu risi. Upphaflega var inngönguskúr við norðurhlið þess. Í fyrstu voru fjögur íbúðarherbergi í húsinu og eldhús í kjallaranum en árið 1942 var búið að breyta eldhúsinu í kjallaranum í íbúðarherbergi og innrétta eldhús á hæðinni fyrir ofan. Að ytra byrði var húsinu ekki breytt þó að nokkrum sinnum hefði staðið til að breyta því. Árið 1923 var ætlunin að byggja steinsteypta viðbyggingu við austurgaflinn en ekki varð af því. Árið 1959 var verið að athuga möguleika á nýbyggingu á lóðinni. Árið eftir lést eigandi hússins og arfleiddi Fríkirkjusöfnuð og Hallgrímskirkjusöfnuð að húsinu. Þeim reyndist erfitt að selja húsið vegna áætlana um breytt skipulag í austurbænum sem verið var að vinna að á þeim tíma. Borgin keypti að lokum húsið árið 1962 en seldi það aftur árið 1988. Árið 1989 fékkst svo leyfi til að stækka húsið úr steinsteypu og var þá gerð stór viðbygging á baklóðinni með tengibyggingu við eldra húsið, þar sem inngönguskúrinn stóð áður. Eldra húsið stóð óbreytt eftir sem áður. Byggingu viðbyggingarinnar var lokið árið 1992. Það ár var einnig samþykkt séríbúð í kjallara hússins.

Varðveislumat:	
Listrænt gildi:	Einfalt bárujárnshús.
Menningarsögulegt gildi:	Hluti af upphaflegri byggð á svæðinu.
Umhverfisgildi:	Hluti af einni heillegustu byggð timburhúsa í Reykjavík.
Upprunaleg gerð:	Hefur verið stækkað með viðbyggingu en eldra húsið er þó óbreytt að mestu frá upprunalegri gerð.
Varðveislugildi:	Húsið nýtur verndar í ljósgulum flokki, verndun byggðamynsturs, skv. Húsverndarskrá Reykjavíkur. Vegna aldurs eru allar breytingar á húsinu háðar lögum um húsafriðun nr. 104/2001.

Fyrsti eigandi Sigurjón Grímsson

Hönnun Ókunnur

Upphafleg notkun
Íbúðarhús

Upphafleg gerð

Tegund	Timbur, bindingur
Klæðning	Bárujárn
Þakgerð	Mænisþak
Þakklæðning	Bárujárn
Undirstöður	

Útlit

Einlyft
Ris
Kjallari
Inng.skúr

Helstu breytingar

1908	Hækkun
	Viðbygging
	Svalir
1960	Hækkun
	Svalir

Hönnuðir breytinga

Skúli H. Norðdal	arkitekt
Þorl. Kristófersson	

Saga

Leyfi fékkst fyrir húsinu í desember 1904 og í apríl 1905 var það brunavirt og var þá fullbyggt. Upphaflega var þetta lægra hús en nú, einlyft með risi og kjallara, en árið 1908 var búið að setja á það port og hækka það þannig um einn og hálfan metra. Þá voru innréttuð þrjú herbergi á loftinu. Inngönguskúr hefur frá upphafi verið við vesturgafli hússins og árið 1908 var einnig búið að stækka hann og hækka og setja á hann þaksvalir. Húsið stóð síðan óbreytt að ytra byrði til ársins 1960 en þá fékkst leyfi til að breyta þakhæð þess og gera á því útlits- og fyrirkomulagsbreytingar. Þá var þakinu lyft að sunnanverðu og svalir settar á þá hlið hússins. Síðan hefur húsinu ekki verið breytt að ytra byrði.

Varðveislumat:

Listrænt gildi: Einfalt bárujárnshús.

Menningarsögulegt gildi: Hluti af upphaflegri byggð á svæðinu.

Umhverfisgildi: Hluti af einni heillegustu byggð timburhúsa í Reykjavík.

Upprunaleg gerð: Talsvert breytt frá upphaflegri gerð.

Varðveislugildi: Lagt er til að húsið njóti verndar í ljósgulum flokki, verndun byggðamynsturs, skv. skilgreiningu Húsverndarskrár Reykjavíkur. Vegna aldurs eru allar breytingar á húsinu háðar lögum um húsafriðun nr. 104/2001.

Fyrsti eigandi Árni Þorleifsson
trésmiður

Hönnun Ókunnur

Upphafleg notkun
Íbúðarhús

Upphafleg gerð

Tegund Timbur, bindingur
Klæðning Bárújárn
Þakgerð Mænisþak
Þakklæðning Bárújárn
Undirstöður

Útlit

Einlyft
Ris
Kjallari
Inng.skúr

Helstu breytingar

1950 Viðbygging
2006 Endurbætur

Hönnuðir breytinga

G. Magnússon

Saga

Leyfi fékkst fyrir þessu húsi í febrúar 1906 og í júlí sama ár var það brunavirt og var þá fullbyggt. Þetta er einlyft timburhús með kjallara, risi og inngönguskúr við vesturgafli. Húsið stendur á eilítið hærri kjallara en algengast var með hús af þessari stærð og þar hefur frá upphafi verið séríbúð. Húsinu hefur lítið sem ekkert verið breytt að ytra byrði frá því að það var byggt utan þess að árið 1950 var inngönguskúrinn stækkaður til norðurs með steinsteyptri viðbyggingu. Einnig er búið að taka krosspóstana úr flestum gluggum en ekki er ljóst hvenær það var gert. Lítill timburskúr hefur einnig verið byggður við norðurhlið hússins en ekki er heldur vitað hvenær það var gert þar sem ekki er að finna leyfi fyrir honum. Í dag (2006) standa yfir endurbætur á húsinu og endurnýjun á klæðningu. Þetta hús er góður fulltrúi fyrir litlu timburhúsin sem algeng eru á svæðinu.

Varðveislumat:

Litrænt gildi: Einfalt bárújárnshús.

Menningarsögulegt gildi: Hluti af upphaflegri byggð á svæðinu.

Umhverfisgildi: Hluti af einni heillegustu byggð timburhúsa í Reykjavík.

Upprunaleg gerð: Óbreytt að mestu frá upprunalegri gerð.

Varðveislugildi: Húsið nýtur verndar í ljósgulum flokki, verndun byggðamynsturs, skv. Húsverndarskrá Reykjavíkur. Vegna aldurs eru allar breytingar á húsinu háðar lögum um húsafriðun nr. 104/2001.

Fyrsti eigandi Guðmundur Þorleifsson Hönnun Ókunnur
steinsmiður

Upphafleg notkun
Íbúðarhús

Upphafleg gerð		Útlit	Helstu breytingar		Hönnuðir breytinga	
Tegund	Timbur, bindingur	Einlyft	1944	Útlitsbreyting	Einar Sveinsson	arkitekt
Klæðning	Bárujárn	Ris	1950	Viðbygging	Hafliði Jóhannsson	trésm.
Þakgerð	Mænisþak	Kjallari		Gluggabreyting		
Þakklæðning	Bárujárn	Inng.skúr		Múrhúðun		
Undirstöður			?	Ný klæðning		
			?	Gluggabreyting		

Saga

Leyfi fékkst fyrir þessu húsi í júlí 1906 og í október sama ár var það brunavirt og var þá fullbyggt. Þetta hús, sem stendur á horni Njálsgötu og Vitastígs, er einlyft timburhús með kjallara og risi, hornsneitt á suðausturhorni. Að vestanverðu var það byggt upp að húsinu Njálsgötu 43 með eldvarnargafli á milli, en aðrar hliðar voru klæddar með bárujárn. Við norðurhliðina var upphaflega inngönguskúr. Í húsinu voru í fyrstu tvær íbúðir á hæðinni og ein í kjallaranum en í kjallaranum var seinna opnuð verslun. Húsið stóð óbreytt til ársins 1944 en þá voru horn dyr inn í verslunina teknar og fluttar á hliðina sem snýr að Vitastíg. Á árunum 1949-50 voru mestu breytingarnar gerðar á húsinu en þá var það stækkað með steinsteyptri viðbyggingu við norðurhlið, þar sem inngönguskúrinn stóð áður. Einnig fékkst þá leyfi til að breyta gluggum og þaki hússins. Eldri hluti hússins var þá múrhúðaður og öllum gluggum breytt í stíl við glugga steinsteypuhúsa. Við það breyttist yfirbragð hússins verulega. Þegar húsið var næst virt, í júní 1976, var það enn múrhúðað að utan en við síðari endurbætur var sett á það plastklæðning. Þegar sú klæðning var sett á húsið var gluggasetningin frá 1950 látin halda sér en gluggapóstum hefur hins vegar verið fækkað. Árið 1976 var einungis ein íbúð á hæðinni og enn verslun í kjallaranum. Í dag hefur aftur verið innréttuð íbúð í kjallaranum, en hún er ósamþykkt. Fyllt hefur verið upp í kjallaragluggann á suðausturhorni hússins.

Varðveislumat:

Listrænt gildi:	Einfalt timburhús.
Menningarsögulegt gildi:	Hluti af upphaflegri byggð á svæðinu.
Umhverfisgildi:	Hluti af einni heillegustu byggð timburhúsa í Reykjavík. Hornhús.
Upprunaleg gerð:	Mikið breytt frá upprunalegri gerð.
Varðveislugildi:	Húsið nýtur verndar í ljósgulum flokki, verndun byggðamynsturs, skv. Húsverndarskrá Reykjavíkur. Vegna aldurs eru allar breytingar á húsinu háðar lögum um húsafriðun nr. 104/2001.

Fyrsti eigandi Sigurbjörn Þorkelsson
verslunarmaður

Hönnun Ókunnur

Upphafleg notkun
Íbúðarhús

Upphafleg gerð

Tegund	Timbur, bindingur
Klæðning	Bárujárn
Þakgerð	Mænisþak
Þakklæðning	Bárujárn
Undirstöður	

Útlit

Einlyft
Ris
Kjallari
Inng.skúr

Helstu breytingar

1925	Kvistur
	Endurbætur
1926	Viðbygging, skúr
1933	Viðbygging
1950	Viðbygging
1956	Viðbygging, skúr
1995	Hækkun
	Kvistur
	Svalir
	Endurbætur

Hönnuðir breytinga

Pjetur Ingimundarson	forsm.
Hafliði Jóhannsson	trésm.
Arinbjörn Þorkelsson	
Arinbjörn Þorkelsson	
Vignir Albertsson	bygg.fr.

Saga

Leyfi fékkst fyrir þessu húsi í október 1909 og í apríl 1910 var það brunavirt og var þá fullbyggt. Upphaflega var þetta lægra og látlausara hús en nú, einlyft með kjallara, risi og inngönguskúr við austurgafli. Því var fyrst breytt árið 1925 þegar settur var stór kvistur á suðurhlíðina. Um leið var innréttuð íbúð í risinu og einnig íbúðarherbergi í kjallaranum. Árið 1926 fékkst leyfi til að gera viðbyggingu við húsið og var þá byggður steinsteyptur geymsluskúr við vesturgafliinn. Sjö árum síðar var inngönguskúrinn við austurgafli hússins stækkaður til suðurs. Á árunum 1948-50 var ráðgert að hækka húsið um eina hæð og eru til teikningar að þeim breytingum. Samkvæmt þeim hefur einnig verið ætlunin að stækka inngönguskúrinn til norðurs, þannig að hann yrði jafn langur austurgafli hússins. Ekkert varð af hækkun hússins en inngönguskúrinn hefur verið stækkaður og felldur að framhlið hússins. Árið 1956 fékkst leyfi til að stækka steypa skúrinn við vesturgafliinn, sem þá var orðinn vinnuskúr. Samkvæmt teikningu var hann þá lengdur til suðurs þannig að hann varð jafn langur vesturgafli hússins. Síðan hefur hann verið stækkaður enn frekar til suðurs inn á baklóðina, en ekki er ljóst hvenær það var gert. Húsinu sjálfu var ekki breytt aftur fyrr en árið 1995, en þá var samþykkt að hækka mætti ris þess og setja á það kvisti og svalir. Jafnframt var samþykkt eldri stækkun á skúr en ekki er ljóst hvort þar er átt við inngönguskúrinn eða skúrinn við vesturgafliinn. Byggt var port á húsið og nýtt ris með kvisti á hvorri hlið. Svalir voru settar ofan á skúrinn við vesturgafliinn. Jafnframt voru gerðar ýmsar endurbætur á húsinu, járn endurnýjað, gluggar og útihurðir lagaðar o.fl.

Varðveislumat:

Listrænt gildi: Bárujárnshús í sveitserstíl.

Menningarsögulegt gildi: Hluti af upphaflegri byggð á svæðinu.

Umhverfisgildi: Hluti af einni heillegustu byggð timburhúsa í Reykjavík.

Upprunaleg gerð: Talsvert breytt frá upprunalegri gerð.

Varðveislugildi: Lagt er til að húsið njóti verndar í ljósgulum flokki, verndun byggðamynsturs, skv. skilgreiningu Húsverndarskrár Reykjavíkur. Vegna aldurs eru allar breytingar á húsinu háðar lögum um húsafriðun nr. 104/2001.

Fyrsti eigandi Valdimar Loptsson
rakari

Hönnun Ókunnur

Upphafleg notkun
Íbúðarhús

Upphafleg gerð

Tegund Timbur, bindingur
Klæðning Bárújárn
Þakgerð Mænisþak
Þakklæðning Bárújárn
Undirstöður

Útlit

Einlyft
Ris
Port
Kjallari
Inng.skúr

Helstu breytingar

1915 Útlitsbreyting
1922 Kvistur
1927 Skúr á lóð
1935 Kvistir
1950 Viðbygging
1967 Íbúð í kjallara
1968 Skúr á lóð

Hönnuðir breytinga

Guðmundur H. Þorláksson bygg.m
Pjetur Ingimundarson forsm.
Arinbjörn Þorkelsson
Arinbjörn Þorkelsson
Arinbjörn Þorkelsson
og Alex. H. Jóhannsson

? Inngönguskúr
? Inngönguskúr rifinn

Saga

1994 Tvær íbúðir Stefán Hallsson bygg.fr.

Þetta hús var fyrst brunavirt í maí 1904 og var þá fullbyggt. Þetta er einlyft timburhús með kjallara, risi og inngönguskúr við vesturhlið. Húsinu var fyrst breytt árið 1915 þegar settar voru útidyr að kjallara á norðurgaflinn. Árið 1922 fékk eigandi hússins leyfi til að byggja steinsteypta viðbyggingu sunnanvert við það. Það hús reis árið 1923 og hlaut númerið Vitastígur 14a. Árið 1924 var búið var að setja kvist á framhlið hússins. Árið 1935 fékkst leyfi til að bæta við fleiri kvistum og var kvisturinn á framhliðinni var þá stækkaður mikið og annar minni kvistur settur á bakhliðina. Húsinu var síðan ekki breytt aftur fyrr en árið 1950 en þá var inngönguskúrinn við bakhliðina stækkaður til vesturs. Árið 1967 var komin íbúð í kjallara hússins en að öðru leyti var það þá óbreytt. Árið 1981 var búið að endurnýja húsið allt að innan. Á ljósmyndum af húsinu frá 1972 og 1988 sést að þá hefur staðið skúrbygging við norðurgafli hússins, þar sem gengið er inn í kjallarann. Ekki er ljóst hvenær þessi skúr var byggður en hann hefur nú verið fjarlægður. Að öðru leyti virðist húsinu ekki hafa verið breytt að ytra byrði, utan nýlegra endurbóta. Árið 1994 var samþykkt að sameina tvær íbúðir í húsinu í eina og í dag er skráð ein íbúð í húsinu. Á baklóð þessa húss og hússins nr. 14a er röð sambyggðra skúra. Í norðvesturhorni lóðarinnar var leyfður skúr árið 1927 og var hann byggður upp að skúr sem tilheyrði húsinu nr. 14a. Honum var skipt í bifreiðaskýli og geymsluherbergi. Árið 1968 var sótt um leyfi til að endurbyggja skúrana en þrátt fyrir að því væri synjað var byggð ný skúralengja. Árið 1984 var sótt um leyfi til að fjarlægja skúrana en leyfið var ekki veitt og standa skúrarnir enn á

Varðveislumat:

Listrænt gildi: Einfalt bárújárnshús.

Menningarsögulegt gildi: Hluti af upphaflegri byggð á svæðinu.

Umhverfisgildi: Hluti af einni heillegustu byggð timburhúsa í Reykjavík.

Upprunaleg gerð: Nokkuð breytt frá upprunalegri gerð.

Varðveislugildi: Húsið nýtur verndar í ljósgulum flokki, verndun byggðamynsturs, skv. Húsverndarskrá Reykjavíkur. Vegna aldurs eru allar breytingar á húsinu háðar lögum um húsafriðun nr. 104/2001.

Fyrsti eigandiValdimar Loftsson
rakari

HönnunGuðmundur H. Þorláksson
byggingarmeistari

Upphafleg notkunÍbúðarhús

Upphafleg gerð	Útlit	Helstu breytingar	Hönnuðir breytinga
Tegund	Hlaðið úr holsteini	1923 Skúrar á lóð	Guðmundur H. Þorlákssonbygg.m Arinbjörn Þorkelssonog Alex. H. Jóhannsson
Klæðning		1932 Útlitsbreyting	
Þakgerð	Mænisþak	? Breytt í íbúð, 1. h.	
Þakklæðning	Bárujárn	1968 Skúrar á lóð	
Undirstöður			

Saga

Leyfi fékkst til að byggja þetta hús árið 1922 sem steinsteypa viðbyggingu við timburhúsið Vitastíg 14. Húsið var virt í mars 1923 og hlaut númerið Vitastígur 14a. Þetta er tvílyft hús hlaðið úr holsteini og múrsléttað að utan, með risi og stórum kvisti á framhlið. Ekki er ljóst hvort að tveir kvistir á bakhlið hússins hafa verið þar frá upphafi. Rakarastofa var upphaflega á jarðhæð hússins en ekki er vitað hve lengi hún var starfrækt. Um leið og húsið var byggt voru reistir tveir sambyggðir skúrar á lóðinni aftan við það, geymsluhús úr bindingi og þvottahús úr steinsteypu. Síðar var byggður annar skúr norðan af þessum sem tilheyrði húsinu nr. 14. Árið 1932 fékkst leyfi til að breyta framhlið hússins, en þá voru stórir verslunargluggar framan á jarðhæðinni. Breytingin fólst í því að settar voru dyr í stað eins gluggans svo að dyrnar urðu tvennar á framhliðinni. Síðar virðast gluggarnir tveir sem eftir voru hafa verið minnkaðir til samræmis við glugga efri hæðarinnar, en ekki er ljóst hvenær það var gert. Árið 1967 var húsið allt notað undir íbúðir svo að augljóst er að rakarastofan hefur þá verið farin. Árið 1968 var sótt um leyfi til að endurbyggja skúra á lóðinni og virðist sem ætlunin hafi verið að endurbyggja alla skúralengjuna, bæði þann hluta sem tilheyrði húsinu nr. 14 og þann sem tilheyrði þessu húsi. Þrátt fyrir synjunina voru skúrarnir endurbyggðir. Árið 1984 var sótt um leyfi til að fjarlægja skúrana en leyfið var ekki veitt og standa skúrarnir enn á baklóðinni. Íbúðarhúsinu virðist ekki hafa verið breytt að ytra byrði eftir að útliti framhliðarinnar var breytt, utan þess að árið 1989 var búið að klæða suðurgafli þess.

- Varðveislumat:**
- Listrænt gildi:** Steinsteypuklassík.
- Menningarsögulegt gildi:**
- Umhverfisgildi:**
- Upprunaleg gerð:** Óbreytt að mestu frá upprunalegri gerð.
- Varðveislugildi:** Ekki er gerð tillaga að sérstökum verndunarákvæðum.

Fyrsti eigandi Guðmundur Halldórsson Hönnun Ókunnur

Upphafleg notkun
Íbúðarhús

Upphafleg gerð

Tegund Timbur, bindingur
Klæðning Bárújárn
Þakgerð Mænisþak
Þakklæðning Bárújárn
Undirstöður

Útlit

Einlyft
Ris
Kjallari
Inng.skúr

Helstu breytingar

1961 Nýr kjallari
Viðbygging
Hækkun
Gluggabreyting
Bílskúr

Hönnuðir breytinga

Sigvaldi Thordarson arkitekt

Saga

Leyfi fékkst fyrir þessu húsi í desember 1904 og í apríl 1905 var það brunavirt og var þá fullbyggt. Þetta er einlyft timburhús með kjallara og risi. Upphaflega stóð það á lægri kjallara en nú og þá var einnig inngönguskúr við vesturhliðina. Húsið tók litlum breytingum allt fram á 6. eða 7. áratug aldarinnar. Árið 1951 fékkst leyfi til að stækka húsið og breyta því og var þá gert ráð fyrir viðbyggingu vestan við húsið, nýjum inngangi á suðurgafli, hækkun kjallarans og gluggabreytingu. Árið 1956 fékkst enn fremur leyfi til að breyta þakhæð hússins. Húsið var næst virt árið 1961 og voru þá allar breytingar um garð gengnar. Þá var búið að rífa inngönguskúrinn við bakhliðina og gera þar einlyfta viðbyggingu úr timbri með bárújárnsklæðningu. Einnig var búið að hækka kjallara hússins og lyfta þakinu að vestanverðu. Við þetta jókst íbúðarrýmið í húsinu mikið og kjallarin var einnig innréttaður sem íbúð. Enn fremur var gluggum breytt í núverandi horf. Síðan virðist húsinu ekki hafa verið breytt að ytra byrði. Við norðurgafli hússins hefur verið byggður bílskúr, en ekki er að finna leyfi fyrir honum og því er óljóst um byggingarár hans.

Varðveislumat:

Listrænt gildi: Einfalt bárújárnshús.

Menningarsögulegt gildi: Hluti af upphaflegri byggð á svæðinu.

Umhverfisgildi: Hluti af einni heillegustu byggð timburhúsa í Reykjavík.

Upprunaleg gerð: Talsvert breytt frá upphaflegri gerð.

Varðveislugildi: Húsið nýtur verndar í ljósgulum flokki, verndun byggðamynsturs, skv. Húsverndarskrá Reykjavíkur. Vegna aldurs eru allar breytingar á húsinu háðar lögum um húsafriðun nr. 104/2001.

Fyrsti eigandiMagnús Magnússon
skósmiður

HönnunÓkunnur

Upphafleg notkunÍbúðarhús

Upphafleg gerð		Útlit	Helstu breytingar		Hönnuðir breytinga	
Tegund	Timbur, bindingur	Einlyft	1956	Viðbygging	Gísli Halldórsson	arkitekt
Klæðning	Bárujárn	Ris	?	Gluggabreyting		
Þakgerð		Kjallari				
Þakklæðning	Bárujárn	Inng.skúr				
Undirstöður						

Saga

Leyfi fékkst fyrir húsinu í nóvember 1904 og í febrúar 1905 var það brunavirt og var þá fullgert. Þetta er einlyft timburhús með kjallara, risi og inngönguskúr við vesturhlið. Því hefur lítið verið breytt frá því að það var byggt, ef frá er talin stækkun á inngönguskúrnum sem var lengdur til suðurs árið 1956. Síðan virðist húsinu ekki hafa verið breytt að ytra byrði en upprunalegir krosspóstar hafa þó einhvern tímann verið teknir úr gluggunum.

Varðveislumat:	
Listrænt gildi:	Einfalt bárujárnshús.
Menningarsögulegt gildi:	Hluti af upphaflegri byggð á svæðinu.
Umhverfisgildi:	Hluti af einni heillegustu byggð timburhúsa í Reykjavík.
Upprunaleg gerð:	Óbreytt að mestu frá upprunalegri gerð.
Varðveislugildi:	Lagt er til að húsið njóti verndar í ljósgulum flokki, verndun byggðamynsturs, skv. skilgreiningu Húsverndarskrár Reykjavíkur. Vegna aldurs eru allar breytingar á húsinu háðar lögum um húsafriðun nr. 104/2001.

Fyrsti eigandi

Kristinn Guðmundsson

múrari

Hönnun

Guðmundur H. Þorláksson

byggingarmeistari

Upphafleg notkun

Íbúðarhús

Upphafleg gerð		Útlit	Helstu breytingar		Hönnuðir breytinga	
Tegund	Steinsteyp	Einlyft	1946	Endurbætur		
Klæðning		Kjallari	1953	Endurbætur		
Þakgerð	Skáþak(skúrþak)	Útitröppur	1959	Endurbætur		
Þakklæðning	Bárujárn			Útlitsbreyting		
Undirstöður			?	Atv.húsn. innr.		
			1983	Viðbygging	Sigurður Hallgrímsson	arkitekt
			1992	Breytt í íbúð	Steinar Geirdal	bygg.fr.

Saga

Þetta hús var fyrst brunavirt í ágúst 1925 og var þá fullbyggt. Um er að ræða einlyft steinsteypuhús með kjallara, skáþaki og steinsteypum tröppum við framhlið. Vesturhliðin er eldvarnarveggur, en þessu húsi svipar til þeirra sem kölluð hafa verið „brunagaflshús“ eða „einhliða“ hús. Húsið var byggt sem íbúðarhús með íbúðum bæði á aðalhæð og í kjallara. Upphaflega var það um þriðjung styttra en nú og stóð þannig óbreytt allt fram á níunda áratug aldarinnar en var þó endurbætt á ýmsan hátt í millitíðinni. Árið 1946 var búið að setja í það miðstöð ásamt fleiru og árið 1959 hafði það gengist undir almennar endurbætur. Þá var m.a. búið að byggja yfir útitröppurnar á framhliðinni. Árið 1983 var samþykkt stækkun á húsinu og var það þá lengt um u.þ.b. þriðjung til suðurs, að syðri mörkum lóðarinnar. Þá var komin hárgreiðslu- og snyrtistofa á báðar hæðir hússins. Árið 1992 var samþykkt að breyta mætti húsinu aftur í íbúðarhúsnæði og er nú skráð ein íbúð í því.

- Varðveislumat:**
Listrænt gildi: Einfalt steinsteypuhús af gerð svokallaðra „brunagaflshúsa“.
- Menningarsögulegt gildi:**
- Umhverfisgildi:**
- Upprunaleg gerð:** Hefur verið breytt en í samræmi við upprunalega gerð.
- Varðveislugildi:** Ekki er gerð tillaga að sérstökum verndunarákvæðum.

Fyrsti eigandi Þórður Pétursson

Hönnun Ókunnur

Upphafleg notkun
Íbúðarhús

Upphafleg gerð

Tegund Steinsteyp
Klæðning
Þakgerð
Þakklæðning Bárújárn
Undirstöður

Útlit

Tvílyft
Ris
Kjallari

Helstu breytingar

2003 Hækkun
Kvistir
Svalir
Íbúð í risi

Hönnuðir breytinga

Örn Þór Halldórsson arkitekt

Saga

Þetta hús var byggt á sama tíma og húsið nr. 21 við Bergþórugötu, en húsin tvö eru sambyggð og mynduðu upphaflega spegilmynd hvort af öðru. Þetta hús var fyrst virt í október 1922 og var þá fullbyggt. Um er að ræða tvílyft steinsteypuhús með kjallara og risi. Það var í fyrstu talið með húsinu Bergþórugötu 21 en árið 1923 var lóðinni skipt í tvennt og fékk nyrðri lóðin, ásamt þessu húsi, þá númerið Vitastígur 20. Húsið stóð óbreytt allt til ársins 2003 en þá var samþykkt að hækka mætti það um 90 cm og byggja útbyggingar á báðar hliðar þaksins, reisa stiga og svalir við bakhliðina og innrétta íbúð í risinu. Þessar breytingar hafa nú verið framkvæmdar.

Varðveislumat:

Litrænt gildi: Einfalt steinsteypuhús.

Menningarsögulegt gildi: Hluti af upphaflegri byggð við Bergþórugötu.

Umhverfisgildi:

Upprunaleg gerð: Talsvert breytt frá upprunalegri gerð.

Varðveislugildi: Ekki er gerð tillaga að sérstökum verndunarákvæðum.

Heimildaskrá

Óprentaðar heimildir:

Minjasafn Reykjavíkur – Árbæjarsafn (MsR – Ábs.):

Byggðar lóðir í Reykjavík.
Húsaskrá Reykjavíkur.
Kortasafn.

Borgarskjalasafn (BsR):

Aðf. 723–724. Brunatrygging húsa 1874–1895.
Aðf. 734–748. Brunabótavirðingar.
Aðf. 751–757. Brunatrygging húsa 1896–1943.
Aðf. 3374. Götunöfn og húsanúmer 1914–1960.
Skjöl byggingarfulltrúa (B) fyrir Bergþórugötu, Frakkastíg, Grettisgötu, Njálsgötu og Vitastíg.

Byggingarfulltrúi Reykjavíkur (Byggf. Rvk.):

Innlagðar teikningar.

Prentaðar heimildir:

Árni Óla: „Nafngiftir gatna í Reykjavík“. *Reykjavík fyrri tíma. Sögukaflar*. Annað bindi. Reykjavík 1985, bls. 270-281.

Byggingarreglugerðir og lög 1839, 1844, 1894, 1903, 1904, 1915, 1924, 1964.

Guðjón Friðriksson: *Saga Reykjavíkur. Bærin vaknar. 1870–1940*. Fyrri og síðari hluti. Reykjavík 1991 og 1994.

Hrefna Róbertsdóttir: *Gamli austurbærinn. Timburhúsabyggð í norðanverðu Skólavörðuholti frá byrjun 20. aldar*. Ritroð Árbæjarsafns 2. Reykjavík 1989.

Húsvernd í Reykjavík. Svæðið innan Hringbrautar / Snorrabrautar. Þemahefti með *Aðalskipulagi Reykjavíkur 1996–2016*. Ritstjóri: Nikulás Úlfar Másson. Reykjavík 1998.

Hörður Ágústsson: *Íslensk byggingararfleifð I. Ágrip af húsagerðarsögu 1750-1940*. Reykjavík 1998.

Klemens Jónsson: *Saga Reykjavíkur*. Síðara bindi. Reykjavík 1929.

Leiðsögn um íslenska byggingarlist. Ritstjórn: Dennis Jóhannesson, Albína Thordarson, Málfríður Kristjánsdóttir og Sigríður Ólafsdóttir. Höfundar: Dennis Jóhannesson, Hjörleifur Stefánsson, Málfríður Kristjánsdóttir, Nikulás Úlfar Másson, Sigríður Ólafsdóttir. Reykjavík 2000.

Nikulás Úlfar Másson: „Ágrip byggðarpróunar í Reykjavík“. *Leiðsögn um íslenska byggingarlist*. Ritstjórn: Dennis Jóhannesson, Albína Thordarson, Málfríður Kristjánsdóttir og Sigríður Ólafsdóttir. Reykjavík 2000, bls. 16-23.

Nikulás Úlfar Músson og Margrét Jónasdóttir: *Byggingasaga*. Skýrslur Árbæjarsafns XVII, Reykjavík 1993.

Páll Línadal: *Bæirnir byggjast. Yfirlit um þróun skipulagsmála á Íslandi til ársins 1938*. Reykjavík 1982.

Páll Línadal: *Reykjavík. Sögustaður við Sund*. 1.-3. bindi. Reykjavík 1988.

Skrá yfir friðuð hús og hús í vörslu safna. Lög, reglugerðir og samþykktir. Ágrip íslenskrar húsagerðarsögu 1750-1970. Ritröð Húsafriðunarnefndar ríkisins: Viðhald og endurbætur friðaðra og varðveisluverðra húsa. Reykjavík 2000.

Stjórnartíðindi fyrir Ísland árið 1915 B. Reykjavík 1915.

Trausti Valsson: *Reykjavík. Vaxtarbroddur. Þróun höfuðborgar*. Reykjavík 1986.

Trausti Valsson: *Skipulag byggðar á Íslandi frá landnámi til líðandi stundar*. Reykjavík 2002.

Vefsíður:

<http://www.borgarvefsja.is/website/bvs/bvs.html>, 24.03.2006.

Myndaskrá

Þær myndir sem ekki er getið um tók Drífa Kristín Þrastardóttir á vettvangi í október 2005 – mars 2006.

Forsíða. Séð yfir hluta gamla Austurbæjarins í norðurátt frá Njálsgötu snemma á 5. áratugnum. Ljósmyndari Karl Nielsen. *Ljósmyndasafn Reykjavíkur*, KAN 001 047 4–1.

Bls. 6. Kort af svæðinu úr Borgarvefsjá. Tekið eftir: <http://www.borgarvefsja.is/website/bvs/bvs.html>, 24.03.2006.

Bls. 7. Reykjavík 1902. Hluti af korti Landmælingadeildar herforingjaráðsins í Kmh. *Minjasafn Reykjavíkur – Árbæjarsafn*.

Bls. 8. Húsin Njálsgata 41 og Njálsgata 43 á mynd frá um 1941–1943. Ljósmyndari Karl Nielsen. *Ljósmyndasafn Reykjavíkur*, KAN 001 050 3–2.

Bls. 9. Bergþórugata í febrúar 2006. Ljósmyndari Drífa Kristín Þrastardóttir. *Minjasafn Reykjavíkur – Árbæjarsafn*.

Bls. 10. Grettisgata í júní 1962. Ljósmyndari óþekktur. *Minjasafn Reykjavíkur – Árbæjarsafn*, abs. 1–1485.

Bls. 12. Útsýni yfir Austurbæinn af Skólavörðuholti skömmu upp úr 1920. Ljósmyndari Karl Nielsen. *Ljósmyndasafn Reykjavíkur*, KAN 001 046 3–2.

Bls. 13. Útsýni niður Frakkastíg og yfir timburhúsabyggðina í norðanverðu Skólavörðuholti, líklega upp úr 1920. Ljósmyndari Magnús Ólafsson. *Ljósmyndasafn Reykjavíkur*, MAÓ 1082.

Bls. 14. Reykjavík 1920. Hluti af korti eftir Egil Hallgrímsson. *Minjasafn Reykjavíkur – Árbæjarsafn*.

Bls. 14. Svæðið á skipulagsuppdrættinum frá 1927. Hér tekið eftir: Trausti Valsson: *Skipulag byggðar á Íslandi frá landnámi til líðandi stundar*. Reykjavík 2002. Bls. 124–125.

Bls. 15. Njálsgata að vetrarlagi, sennilega á 5. áratugnum. Ljósmyndari Karl Nielsen. *Ljósmyndasafn Reykjavíkur*, KAN 001 044 2–1.

Bls. 16. Reykjavík 1953. Hluti af korti Mælingadeildar Reykjavíkur. *Minjasafn Reykjavíkur – Árbæjarsafn*.

Bls. 19. Viðauki 4 um kant- og brústeina í eldri götum. *Húsvernd í Reykjavík. Svæðið innan Hringbrautar / Snorrabrautar*. Þemahefti með Aðalskipulagi Reykjavíkur 1996–2016, bls. 44.

Skýrslur Árbæjarsafns

- 71 Orri Vésteinsson: *Fornleifar á afrétti Ölfushrepps. Fornleifaskráning á Hengilssvæði III*. Rvk. 1998.
- 72 Nikulás Úlfar Måsson og Margrét Jónasdóttir: *Byggingasaga Stjórnarráðsreita. Stgr. 1.150.1, 1.150.2 og 1.150.3, Ingólfsstræti, Klapparstígur, Lindargata, Skúlagata og Sölvhólgata*. Rvk. 1999.
- 73 Bjarni F. Einarsson: *Aðalstræti 12. Könnun á mannvistarlögum meðfram lóð Aðalstrætis 12*. Rvk. 1999.
- 74 Nikulás Úlfar Måsson og Margrét Jónasdóttir: *Byggingasaga Stgr. 1.173.0, 1.174.0, 1.154.3, 1.174.1, 1.174.3, Frakkastígur, Hverfisgata, Vitastígur, Skúlagata, Barónsstígur, Laugavegur, Snorrabraut og Grettisgata*. Rvk. 1999.
- 75 Margrét Hallgrímsdóttir: *Ársskýrsla 1998*. Rvk. 1999.
- 76 Nikulás Úlfar Måsson og Ágústa Kristófersdóttir: *Byggingasaga. Grófin*. Rvk. 2000.
- 77 Nikulás Úlfar Måsson og Ágústa Kristófersdóttir: *Byggingasaga. Hluti Skuggahverfis*. Rvk. 2000.
- 78 Nikulás Úlfar Måsson: *Byggingasaga. Vestanvert Skólavörðuholt*. Rvk. 2000.
- 79 Nikulás Úlfar Måsson: *Byggingasaga. Grjótaþorp*. Rvk. 2001.
- 80 Nikulás Úlfar Måsson: *Byggingasaga. Skógarhlíð*. Rvk. 2001.
- 81 Margrét Hallgrímsdóttir: *Ársskýrsla 1999*. Rvk. 2001.
- 82 Nikulás Úlfar Måsson og Helga Maureen Gylfadóttir: *Húsakönnun. Bernhöftstorfa og nágrenni*. Rvk. 2001.
- 83 Nikulás Úlfar Måsson og Ágústa Kristófersdóttir: *Húsakönnun. Borgartún og nágrenni*. Rvk. 2001.
- 84 Nikulás Úlfar Måsson og Helga Maureen Gylfadóttir: *Húsakönnun. Stgr. 1.190.1 Vitastígur, Grettisgata, Barónsstígur, Njálsgata*. Rvk. 2001.
- 85 Nikulás Úlfar Måsson og Ágústa Kristófersdóttir: *Húsakönnun. Landsspítalalóð*. Rvk. 2001.
- 86 Nikulás Úlfar Måsson og Helga Maureen Gylfadóttir: *Húsakönnun. Laugavegsreitir – miðsvæði*. Rvk. 2001.
- 87 Nikulás Úlfar Måsson: *Húsakönnun. Ölgerðarreitur*. Rvk. 2001.
- 88 Páll V. Bjarnason og Helga Maureen Gylfadóttir: *Húsakönnun. Vesturgata, Norðurstígur, Tryggvagata, Grófin*. Rvk. 2001.
- 89 Páll V. Bjarnason og Helga Maureen Gylfadóttir: *Húsakönnun. Brautarholt, Skipholt, Nátún*. Rvk. 2002.
- 90 Helgi M. Sigurðsson, Jón T. Héðinsson, Sævar Jóhannesson: *Lögregluminjasafnið: Lögreglan í Reykjavík og Rannsóknarlögreglan*. Rvk. 2002.
- 91 *Ársskýrsla Árbæjarsafns – Minjasafns Reykjavíkur 2000*. Rvk. 2002.
- 92 Páll V. Bjarnason og Helga Maureen Gylfadóttir: *Húsakönnun. Lokastígur, Baldursgata, Þórgata, Týsgata*. Rvk. 2002.
- 93 Páll V. Bjarnason og Helga Maureen Gylfadóttir: *Húsakönnun. Snorrabraut, Egilsgata, Barónsstígur, Bergþórugata*. Rvk. 2002.
- 94 Anna Lís Guðmundsdóttir, Helgi M. Sigurðsson, Páll V. Bjarnason: *Sjóminjar í Reykjavík: lausar minjar, fornleifar og mannvirki*. Rvk. 2002.
- 95 Páll V. Bjarnason og Helga Maureen Gylfadóttir: *Húsakönnun. Heiðargerði, Hvammsgerði*. Rvk. 2002.
- 96 Páll V. Bjarnason og Helga Maureen Gylfadóttir: *Húsakönnun. Valssvæði og umhverfi. Hringbraut, Bústaðavegur, Flugvallarvegur, Hlíðarfótur*. Rvk. 2002.
- 97 Páll V. Bjarnason og Helga Maureen Gylfadóttir: *Húsakönnun. Bykó-reitur. Framnesvegur, Sólvallagata, Hringbraut*. Rvk. 2002.
- 98 Páll V. Bjarnason, Helga Maureen Gylfadóttir, Anna Lís Guðmundsdóttir og Jóna Kristín Ámundadóttir: *Mýrargötusvæði. Húsakönnun og fornleifaskráning*. Rvk. 2003.
- 99 Páll V. Bjarnason og Helga Maureen Gylfadóttir: *Skildinganes. Húsakönnun*. Rvk. 2003.
- 100 Páll V. Bjarnason og Helga Maureen Gylfadóttir: *Umhverfi Rafstöðvar og Ártúns. Húsakönnun*. Rvk. 2003.
- 101 Anna Lís Guðmundsdóttir og Sólborg Una Pálsdóttir: *Fornleifaskráning jarðarinnar Jörfa á Kjalarnesi*. Rvk. 2003.
- 102 Páll V. Bjarnason og Helga Maureen Gylfadóttir: *Húsakönnun. Sólvallagata, Blómvallagata, Hávallagata, Garðastræti, Hólatorg*. Rvk. 2003.
- 103 Anna Lís Guðmundsdóttir: *Fornleifaskráning Laugarness vegna mats á umhverfisáhrifum Sæbrautar*. Rvk. 2003.
- 104 Anna Lís Guðmundsdóttir: *Fornleifaskráning hluta jarðarinnar Hlíðarhúsa*. Rvk. 2003.
- 105 Páll V. Bjarnason og Helga Maureen Gylfadóttir: *Húsakönnun. Snorrabraut, Grettisgata, Rauðarárstígur, Njálsgata*. Rvk. 2004.
- 106 Páll V. Bjarnason og Helga Maureen Gylfadóttir: *Húsakönnun. Ásholt, Brautarholt, Einholt, Háteigsvegur, Laugavegur, Mjólnisholt, Stakkholt, Þverholt*. Rvk. 2004.
- 107 Páll V. Bjarnason og Helga Maureen Gylfadóttir: *Húsakönnun. Austurstræti, Lækjargata, Skólabrú, Pósthússtræti*. Rvk. 2004.
- 108 Páll V. Bjarnason og Helga Maureen Gylfadóttir: *Húsakönnun. Mæðragarðurinn og Tjörnin í Reykjavík*. Rvk. 2004.
- 109 Páll V. Bjarnason og Helga Maureen Gylfadóttir: *Húsakönnun. Framnesvegur, Holtsgata, Seljavegur, Vesturgata*. Rvk. 2004.
- 110 Páll V. Bjarnason og Helga Maureen Gylfadóttir: *Húsakönnun. Bergstaðastræti, Bjargarstígur, Grundarstígur, Óðinsgata, Spítalastígur*. Rvk. 2004.
- 111 Páll V. Bjarnason og Helga Maureen Gylfadóttir: *Húsakönnun. Hamarsgerði, Langagerði, Sogavegur, Tunguvegur*. Rvk. 2004.
- 112 Sólborg Una Pálsdóttir: *Fornleifaskráning jarðarinnar Lambhaga í Reykjavík*. Rvk. 2004.
- 113 Páll V. Bjarnason og Helga Maureen Gylfadóttir: *Húsakönnun. Snorrabraut, Hverfisgata, Rauðarárstígur, Laugavegur*. Rvk. 2004.
- 114 Páll V. Bjarnason og Drífa Kristín Þrastardóttir: *Húsakönnun. Grandavegur, Eiðsgrandi, Hringbraut, Framnesvegur*. Rvk. 2004.
- 115 Anna Lís Guðmundsdóttir: *Fornleifaskráning jarðarinnar Gufuness og hjáleigu hennar Knútskots*. Rvk. 2004.
- 116 Anna Lís Guðmundsdóttir: *Fornleifar í hluta Suðurgötu, Vonarstrætis og Túngötu*. Rvk. 2004.
- 117 Anna Lís Guðmundsdóttir, Páll V. Bjarnason, Helga Maureen Gylfadóttir og Guðný Gerður Gunnarsdóttir: *Húsakönnun og fornleifaskráning vegna fyrirhugaðs tónlistar- og ráðstefnuhúss við Reykjavíkurhöfn*. Rvk. 2005.
- 118 Sólborg Una Pálsdóttir: *Fornleifaskráning Bakka og Bakkakots á Kjalarnesi*. Rvk. 2004.
- 119 Páll V. Bjarnason og Guðfinna Ósk Erlingsdóttir: *Húsakönnun. Laufásvegur, Hringbraut, Smáragata, Njarðargata*. Rvk. 2004.
- 120 Páll V. Bjarnason og Drífa Kristín Þrastardóttir: *Húsakönnun. Holtsgata, Bræðraborgarstígur, Sólvallagata, Vesturvallagata*. Rvk. 2004.
- 121 Páll V. Bjarnason og Helga Maureen Gylfadóttir: *Húsakönnun. Þjóðleikhússreitir*. Rvk. 2004.
- 122 Páll V. Bjarnason og Guðfinna Ósk Erlingsdóttir: *Húsakönnun. Barónsstígur, Bergþórugata, Vitastígur, Njálsgata*. Rvk. 2004.
- 123 Páll V. Bjarnason og Drífa Kristín Þrastardóttir: *Húsakönnun. Verkamannabústaðirnir við Hringbraut*. Rvk. 2005.
- 124 Helga Maureen Gylfadóttir, Guðný Gerður Gunnarsdóttir og Pétur H. Ármannsson: *Húsakönnun. Ægisíða 50–98 (sléttar tölur)*. Rvk. 2005.
- 125 Helga Maureen Gylfadóttir og Guðný Gerður Gunnarsdóttir: *Húsakönnun. Aðalstræti, Vallarstræti, Thorvaldsensstræti, Kirkjustræti*. Rvk. 2005.
- 126 Drífa Kristín Þrastardóttir og Guðný Gerður Gunnarsdóttir: *Húsakönnun. Vonarstræti, Templarasund, Kirkjutorg, Skólabrú, Lækjargata*. Rvk. 2005.
- 127 Drífa Kristín Þrastardóttir, Guðný Gerður Gunnarsdóttir og Pétur H. Ármannsson: *Húsakönnun. Grettisgata, Snorrabraut, Laugavegur, Rauðarárstígur*. Rvk. 2005.
- 128 Helga Maureen Gylfadóttir og Guðný Gerður Gunnarsdóttir: *Húsakönnun. Hverfisgata, Laugavegur, Rauðarárstígur, Skúlagata*. Rvk. 2005.
- 129 Helga Maureen Gylfadóttir og Guðný Gerður Gunnarsdóttir: *Húsakönnun. Frakkastígur, Bergþórugata, Vitastígur*. Rvk. 2006.
- 130 Anna Lís Guðmundsdóttir: *Fornleifaskráning lóðar Háskóla Reykjavíkur. Öskjuhlíð – Nauthóll*. Rvk. 2006.